КАБУЛ ИТЕЛДЕ:
Педагоглар киңәшмәсенең
№ 1 беркетмәсе белән 29.08.2024
Килешенгән:
Өлкән тәрбияче
____________А.М.Сунгатуллина

РАСЛЫЙМ
№ 92 02.09.2024 боерыгы нигезендә
Чистай районы 17 нче катнаш төрдәге
балалар бакчасы мәктәпкәчә белем бирү
муниципаль бюджет учреждениесе мөдире
____________Р.Р.Батыршина

Балалар бакчасында татар теле тәрбиячесенең мәктәпкәчә әзерлек төркемендә рус һәм башка милләт балаларын татарчага өйрәтүнең якынча эш программасы

2024-2025 нчы уку елы

Татар теле тәрбиячесе:

Сиражетдинова Р.Х.

ЭЧТӘЛЕК

Кереш ....4.

I. Максатчан бүлек

1.1. Аңлатма язуы..4

1.1.1.Программаның максаты һәм бурычлары..6

1.1.2. Программаның принципларын формалаштыруга якын килү.......6

1.1.3.Программаны тормышка ашыруда мөһим билгеләр.......................11

1.2.Көтелгән нәтиҗәләр...13

1.3.Программа буенча белем бирү эшчәнлегендә үстерешле сыйфатны бәяләү..14

II Эчтәлекле бүлек

2.1. Балага үсеш юнәлешләре буенча белем бирү (биш белем өлкәсендә)...20..

2.2.Тәрбияче белән балаларның бердәм эшчәнлеге................................24.

2.3. Педагоглар белән эшчәнлек..26

2.4.Тәрбиячеләрнең балалар бакчасында тәрбияләнүче балаларның эти – әниләре белән бердәм эшчәнлеге..28

III. Оештыру өлеше.

3.1.Үстерешле предметлы – тирәлекне оештыру.....................................30

3.2. Программаны тормышка ашыруда финанс шартлар тудыру............34

3.3.Программаны тормышка ашыруда кадрлар белән тәэмин ителү......34

3.4. Материаль-техник тәэмин ителү...35.

3.5.Белем бирү эшчәнлеген планлаштыру...35.

3.6. Белем бирү эшчәнлекләре челтәре һәм тәрбияченең эш көне
бүленеше...171.
3.7. Программаны тормышка ашыруда төрле технологияләр,
формалар, алымнар һәм чаралар..172
3.8. Норматив документларның һәм методик кулланмаларның
исемлеге...179.
3.9.Кулланылган әдәбият...180.

Кереш

“Татарстан Республикасы халыклары турында” Татарстан республикасы Законында һәм Татарстан Республикасында башка телләрне саклау, өйрәнү һәм үстерү буенчаТатарстан республикасы дәүләт программасында мәктәпкәчә милли белем бирү өчен кирәкле шартлар булдыру каралган. Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карары белән кабул ителгән 2010 – 2015 елларда мәгарифне үстерү стратегиясендә (30.12.2010, №1174) мәктәпкәчә тәрбия һәм белем бирү учреждениеләре өчен рус телле балаларның таарчага өйрәтү программасы, укыту – методик комплектлары (УМК) төзелде.

Мәктәпкәчә яшьтәге балалар эмоциональ, хәрәкәтчән, тиз арыйлар, материалны үзе өчен кызык булса гына, үзенең шәхси ихтыяҗларына туры килсә генә кабул итә һәм фикерли башлый. Телне өйрәтү процессында әкияти сюжетлар, кызыклы геройлар белән очрашу, уен элементларын кулланып, материалны үзләштерүгә уңай тәэсир итә.Димәк, һәр эшчәнлеккә программа материалын сайлаганда, балаларның татар теле буенча белемнәр системасын исәпкә алу зарур.Эшчәнлектә ситуатив күнегүләрнең рус һәм татар телендә бирелүе балаларның белем сыйфатын күтәрүгә зур этәргеч булып тора. Комплектларның төп максаты балаларны аралашуга чыгару. Баланың сөйләм эшчәнлеге төрләре буенча түбәндәге белемнәргә ия булуы күздә тотыла:өйрәнелгән эчтәлек нигезендә әңгәмәдәшең белән контакт урнаштыра, сорау куя, җавап бирә, кире кага, раслый белү; программада күрсәтелгән темалар буенча тәрбиячетенең сорауларына җавап һәм сораулар куя белү; бирелгән үрнәк диалоглар буенча охшаш диалоглар төзү, әңгәмәдә катнаша алу, терәк схемалар кулланып, ситуация буенча әңгәмә кора белү.

I. МАКСАТЧАН БҮЛЕК

1.1. Аңлатма язуы

“Россия Федерациясендә белем турында” федераль закон - 29.12.2012 N 273-ФЗ (07.05.2013 үзгәртүләр кертелеп, 19.05.2013 гамәлгә кергән),“Татарстан Республикасы халыклары телләре турында” Татарстан Республикасы Законында һәм Татарстан Республикасында башка телләрне саклау, өйрәнү һәм үстерү буенча Татарстан Республикасы дәүләт программасында мәктәпкәчә милли белем бирү өчен кирәкле шартлар булдыру каралган. Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карары нигезендә кабул ителгән 2010 – 2015 елларда мәгарифне үстерү стратегиясендә (30.12.2010, №1174) – мәктәпкәчә тәрбия һәм белем бирү учреждениеләре өчен рус һәм башка милләт балаларын

татарча сөйләшергә өйрәтү программасы, укыту-методик комплектлары (УМК) төзү бурычы куелды.Педагогик процессны программа-методика белән тәэмин итү Н.Е.Веракс.Т.С.Комарова,Э.М.Дорофеева редакциясендә “Туганнан алып мәктәпкә кадәр”.Мозаик-синтез Мәскәү 2020,Р.К.Шаехова редакциясендә Җирле мәктәпкәчә белем бирү программасы.

Балалар бакчасында рус һәм башка милләт балаларын татарча сөйләшергә өйрәтү программасы (алга таба программа) “Мәктәпкәчә төп гомуми белем бирү программасы структурасына Федераль дәүләт стандартлары”на (РФ Мәгариф һәм фән министрлыгының 17.10.2013 елда 1155 нче карары) нигезләнеп төзелде.

Программа мәктәпкәчә яшьтәге баланың үсеш закончалыкларына, шәхси һәм эшлекле якын килү турындагы фундаменталь тикшеренүләргә, тел өйрәтү процессында методик стандарт итеп кабул ителгән коммуникатив технология принципларына, сөйләм барлыкка килү концепциясенә (Л. С. Выготский, В. В. Давыдов, Е. И. Пассов, П. Я. Гальперин), гамәли эшкәртмәләр һәм методик киңәшләргә, мәктәпкәчә мәгариф системасы эшчәнлеген ачыклаучы норматив хокукый актлар, нигезләмәләренә көйләнгән

Мәктәпкәчә учреждениеләр, мәгариф системасының беренче баскычы буларак, нәниләрне татар теленә өйрәтүдә башлангыч роль уйный.

“Татарча сөйләшәбез” дип аталган методик комплект балалар бакчасында эшләүче тәрбиячеләргә кулланма буларак тәкъдим ителә. Комплектка, балаларның яшь үзенчәлекләренә карап, методик кулланма, күрсәтмә һәм таратма әсбаплар, аудио һәм видео материаллар, балалар өчен эш дәфтәрләре туплап бирелгән. Методик комплектлар өч яшь төркеме өчен әзерләнгән һәм аларның барысы да “Татарча сөйләшәбез” дип исемләнә. Бүгенге социолингвистик ситуациядә һәм гомуми белем бирүнең федераль дәүләт стандартлары тормышка ашу кысаларында рус телле балаларны татарча сөйләшергә өйрәтү буенча яңа укыту-методик кулланмалар җыентыгы килеп басты.

Балалар татар телен, мөстәкыйль кулланырлык дәрәҗәдә өйрәнергә тиешләр. Шул вакытта гына татар телен дәүләт теле буларак өйрәнү бурычы үтәлә.

1.1.1 Программаның максаты һәм бурычлары:

Программа өч проектны һәм аларның төп максатларын һәм бурычларын үз эченә ала:

“Без инде хәзер зурлар, мәктәпкә илтә юллар” проекты (6-7 яшь).

Максат: Балаларның көнкүрешкә, табигатькә, җәмгыятькә кагылышлы сүзләр исәбенә сөйләмнәрен баету, сүз һәм сүзтезмәләрне төрле ситуацияләрдә кулланышка кертү.

Бурычлар:1. Сөйләмне аралашу чарасы буларак камилләштерү, файдалана белү күнекмәләренә өйрәтү.

2. Мөстәкыйль фикер йөртергә, җавап бирергә күнектерү, балада үзенең сөйләме белән кызыксыну һәм сизгерлек уяту.

3. Сөйләм әдәбе (сорау, гозер, мөрәҗәгать итү, рәхмәт белдерү, исәнләшү, саубуллашу) кагыйдәләрен камилләштерү.

Укыту методик комплектының эчтәлеге

Һәр проект түбәндәгеләрне үз эченә ала:

- тематик план;
- эшчәнлек конспектлары;
- балалар һәм эти-әниләр өчен эш дәфтәрләре;
- аудиоязмалар;
- анимацион күренешләр;
- күрсәтмә, таратма материаллар;
- диагностик материаллар.

1.1.2 Программаның принципларын формалаштыруга якын килү

Коммуникативлылык принцибы – балаларны татар телен аралашу чарасы буларак куллануга әзерләүгә корылган. Телне фән буларак түгел, ә аралашу чарасы буларак өйрәтү.

Интеграция һәм дифференциация принцибы – һәр сөйләм төренең үз үзенчәлеген исәпкә алу, тәрбияче сөйләмен техник чаралар ярдәмендә (аудио-, видеоязмада) тыңлау (аудирование), тел үзәнчәлекләрен төрле күнегүләрдә бирү, балаларның диалогик сөйләмен үстерү;

Күрсәтмәлелек принцибы – тел өйрәтүне көндәлек тормыштагы һәр төрле эшчәнлеккә бәйле рәвештә, аларның тирә-юньне танып белүенең төп чарасы булып торган уен аша үткәрү;

Тел өйрәтү, тәрбия һәм үстерү бурычларының бер-берсе белән тыгыз бәйләнештә тормышка ашыру принцибы;

Барлык белем бирү өлкәләрен берләштерү (интегральләштерү) принцибы: социаль-коммуникатив, танып-белү, сөйләм үстерү, иҗади сәнгать, физик үсеш.

Дәвамчанлык принцибы – балалар бакчасы һәм башлангыч мәктәптә эзлеклелекне күздә тоту;

Белем бирүне комплекслы-тематик принципка корып оештыру;

Белем бирү эшчәнлегенең мотивлашкан булу принцибы - бала материалны үзе өчен кызык булганда, үзенең шәхси ихтыяҗларына туры килгәндә генә кабул итә һәм фикерли башлый. Телне өйрәтү процессында әкияти сюжетлар карау, кызыклы таныш геройлар (Акбай, Мияу)

белән очрашу, уен элементларын куллану – тел материалын өйрәнүнең мотивлашкан булуын тәэмин итә. Телне аралашу, уен ситуацияләренә бәйләп өйрәнгәндә, балалар тел өйрәнүнең практик әһәмиятен тоялар, эмоциональ күтәренкелек туа һәм алар тел материалын бик теләп үзләштерәләр.

Белем бирү эшчәнлегенең дидактик принцибы - гадидән катлаулыга таба бару.

Индивидуальләштерү принцибы - тел өйрәткәндә социаль шәхес сыйфатларын үстерүне күздә тоту. Балаларның яшь үзәнчәлекләрен исәпкә алу.

Программа принциплары:

Программаны формалаштыру принциплары. Программа мәктәпкәчә белем бирүнең федераль белем бирү стандартына туры килә һәм түбәндәге принципларга нигезләнә:

1)Балачакның төрлелегенә булышлык итү. Бүгенге заман җәмгыять һәм кеше тормышының төрле аспектларында чагылыш тапкан үсә баручы күптөрлелек һәм билгесезлек сыйфатлары белән аерылып тора. Күпсанлы халыкны, этносны, зур территорияне, күптөрле табигый һәм мәдәни дөньяны берләштереп торучы Россия федерациясе кебек күпмилләтле дәүләт шартларында күптөрле иҗтимагый, шәхси, мәдәни, дини, тел, этник, фикерләү, тормыш итү үзенчәлекләренең күптөрлелеге чагылыш таба. Җәмгыятьтә, икътисадта, белем бирүдә, мәдәнияттә үсә баручы мобильлек кешеләрдән ориентлаша белүне, башка кешеләр белән позитив һәм конструктив үзара эшчәнлек оештыра белүне таләп итә. Шушы таләпләргә таянып, Программа төрлелекне белем бирү ресурсы, кыйммәт буларак карый һәм төрлелекне белем бирү процессын баетуда куллануны кулай дип таба. Белем бирү эшчәнлеге региональ спецификаны, һәр баланың социокультур ситуация үсешен, аның яшь һәм индивидуаль үзенчәлекләрен, аның фикерләү сәләтен исәпкә алып төзелә.

2)Балачакның үзкыйммәтен һәм уникальлеген кешенең гомүм үсешендә кирәкле этап буларак саклап калу. Балачакның үзкыйммәте – балачакны бер тормыш этабыннан икенче этапка әзерләү түгел, ә балачакны кирәкле бер тормыш периоды итеп аңлау, ягъни баланың бүгенге тормышын ничек бар шулай кабул итү. Бу принцип баланың һәр балачак этабын (нәнилек, иртә һәм мәктәпкәчә балачак) тулыканлы тормыш белән узарга тиешлеген искәртә.

3)Баланы позитив социальләштерү . Бу принцип баланың өлкәннәр белән һәм башка балалар белән үзара эшчәнлек процессында мәдәни норманы, башка кешеләр белән аралашу, үз-үзеңне тота белү үрнәкләрен үзләштерүне, гаилә, җәмгыять, дәүләт традицияләренә кушылуны күзалдында тота.

4)Өлкәннәр (әти-әниләр, педагоглар һәм оешманың башка эшчеләре) һәм балалар арасындагы шәхес үстерешле һәм гуманистик характердагы үзара эшчәнлек. Бу принципт баланы шәхес буларак кабул итүне һәм аны ихтирам итүне, аңа игътибарлы булуны күзалдында тота. Ягъни, үзара эшчәнлекнең бу төре баланың төрле яклап уңай үсешенә йогынты ясаучы шарт булып тора.

5)Балалар һәм өлкәннәр арасындагы үзара эшчәнлек, баланы белем бирү мөнәсәбәтендә тулыканлы субъект итеп тану. Бу принцип программаны тормышка ашырганда балаларның да, өлкәннәрнең дә актив катнашуларын күз алдында тота. Ягъни, һәрбер катнашучы , шөгыль, проект, уен барышында һәм белем бирү процессын планлаштырганда үзеннән шәхси өлеш кертә һәм инициатива белдерә ала. Катнашчылар арасында аралашу диалогик характерда була. Бу принцип балаларга үзләренең караш- фикерләрен әйтә белергә, үзләре үти алырлык җаваплылык алырга, үз позицияләрендә тора белергә мөмкинлек бирүне күзалдында тота.

6)Оешма һәм гаилә арасындагы үзара эшчәнлек. Бу принцип гаилә кыйммәтен һәм аның традицияләрен ихтирам итүне күздә тота. Оешма эшчеләре баланың гаиләдәге тормыш шартларын белергә, аның проблемаларын аңларга, бала тәрбияләнә торган гаиләнең традицияләрен һәм башка төр кыйммәтләрен ихтирам итәргә тиеш. Программаның эчтәлекле һәм оештыру планнарында гаилә белән үзара эшчәнлекнең төрле формалары карала.

7) Социальләштерү. Белем бирү, сәламәтлекне саклау оешмалары, балаларның үсешенә һәм белем алуларына өлеш кертүче бүтән партнерлар белән үзара мөнәсәбәт урнаштыру, шулай ук балаларның үсешен баетучы урындагы ресурсларны киң куллану. Программа ниятләгәнчә оешма балаларның гаиләләре белән генә партнерлык мөнәсәбәтләре урнаштырып калмыйча, балаларның социаль һәм мәдәни тәҗрибәсен баетучы, милли традицияләргә (театрлар, музейлар, өстәмә белем бирүче оешмалар), табигатькә туган як тарихына якынайтучы башка оешмалар һәм шәхесләр белән дә партнёрлык мөнәсәбәтләре урнаштыра; бердәм проектлар, экскурсияләр, бәйрәмнәр уздыру, концертларга йөрү, балаларның үзенчәлекле теләкләрен үтәү, кирәк урында психологик – педагогик һәм медицина ярдәме күрсәтү.

8) Мәктәпкәчә белем бирүне индивидуальләштерү (шәхсиләштерү) – ул баланың сәләтен, омтылышын, мәнфәгатен исәпкә алып, аңа гына хас булган тизлегенең һәм үзенчәлегенең шәхси үсеш траекториясе барлыкка килү белем бирү процессын индивидуальләштерү (шәхсиләштерү) мөмкинлекләрен ача, белем бирү эшчәнлеген нәкъ шулай оештыруны ният итә. Шул ук вакытта бала үзенең белем алу эчтәлеген (күләмен) үзе сайлый ала һәм белем алуның субъектына әйләнә. Бу принципны гамәлгә ашырганда баланың үсешен һәрдаим күзәтеп торырга, аның турында мәгълүмат тупларга һәм аның эшчәнлегенә нәтиҗә ясарга мөһим; балага катлаулы булган шартларда ярдәм итәргә, төрле эшчәнлектә балага сайлап алу мөмкинлеге бирергә; баланың эшлеклегенә мөстәкыйльлегенә, башлап йөрүчәнлегенә аерым игътибар бирергә.

9) Белем бирүнең яшь адекватлыгы. Бу принцип педагогларга баланың яшь үзенчәлекләрен исәпкә алып мәктәпкәчә белем бирүнең эчтәлеген һәм методларын сайлап алуны күздә тота.

Мәктәпкәчә яшьтә чишеләсе бурычлар һәм яшь үзенчәлегенә таянып барлык махсус балалар эшчәнлеген куллану мөһим (уен, танып – белү, тикшеренү эшчәнлеге, баланың нәфис – нәфасәти үсешен булдыручы иҗади активлык педагогның эшчәнлеге мотивлашкан (дәлилләнгән) булуы зарур, ул баланың шәһси мәфагәтләрен, үзенчәлеген һәм омтылышын исәпкә алып аның үсешенең психологик кануннарына туры килергә тиеш.

10) Үстерешле белем бирү. Бу принцип шуны күздә тота ки, баланың мәнфагатен, омтылышын һәм сәләтен исәпкә алып, бу яисә теге эшчәнлекне башкарырлык, эчтәлекне кабул итәрлек актуаль һәм потенциаль мөмкинлекләре булуын исәпкә алып балага белем бирү эчтәлеге тәкъдим ителә. Бу принцип педагогның баланың якын үсеш зонасында эш алып баруын күздә тота, бу баланың күреп торган һәм яшерен мөмкинлеген ачып бирергә, үстерергә ярдәм итә.

11) Эчтәлекнең тулаемлыгы һәм аерым белем бирү өлкәләренең интеграциясе. Стандартка таянып прграмма балаларның һәръяклап социаль – аралашу, таянып белү, сөйләм үстерү, нәфис – нәфасәти, физик үсешен тәэмин итүне күздә тота. Программаның белем бирү өлкәләренә бүленүе, мәктәп дәресләре моделендә аерым формада итеп һәрбер өлкәнең бала тарафыннан аерым кабул ителүендә түгел. Программаның аерым бүлемнәре арасында күпкырлы бәйләнеш ята: таянып белү өлкәсе сөйләм теле һәм социаль – аралашу белән тыгыз бәйләнгән, нәфис – нәфасәти үсеш танып белү һәм сөйләм теле үсеше белән бер конкрет белем бирү өлкәсенең эчтәлеге башка өлкәләр белән тыгыз бәйләнгән. Белем бирү барышының шулай оештырылган булуы нәниләр һәм мәктәпкәчә яшьтәге балаларның үзенчәлекле үсешенә туры килә.

12) Программаның максатларын тормышка һәм гамәлгә ашыручы чараларның вариативлыгы чорында максатларның һәм кыйммәтләрнең инвариативлыгы. Бер яктан программа инвариатив кыйммәтләр һәм максатлар куя, хәзерге заманның төрлелеге һәм билгесезлеге арасында маяк булып торырлык кыйммәтләрне һәм максатларны исәпкә алып оешма үзенең төп белем бирү программасын эшкәртергә тиеш була. Икенче яктан принцип оешмага аларга ирешер өчен ысуллар сайлау мөмкинлеге бирә.

Бу ысуллар программаның гамәлгә ашыруның социокультура, географик, климатик шартларын; төркемнәрдә тәрбияләнүчеләрнең составы төрлелеген, аларның үзенчәлеген һәм мәнфагәтен; ата – аналарның теләк – таләпләрен; педагогларның мәнфагәтен һәм ихтыяҗларын исәпкә ала.

Программа Оешмага стандартка яраклаштырылган вариатив белем бирү программасын сайлап алу хокукын бирә.

1.1.3. Программаны тормышка ашыруда мөһим билгеләр

Мәктәпкәчә әзерлек төркемдә тәрбияләнүчеләрнең гаиләләре турында мәгълүмат: *(Таблица 1)*

Билгеләр		%
Балаларның гомуми саны	26	100
Тулы гаиләдә яшәүчеләр:	20	
Тулы булмаган гаиләдә яшәүчеләр:	6	
Күп балалы гаиләдә яшәүчеләр:	4	
Проблемалы гаиләдә яшәүчеләр:	0	
Опекун гаиләсендә яшәүчеләр:	0	
Этник гаиләдә яшәүчеләр:	1	
Катнаш гаиләләрдә яшәүчеләр:	6	
Рус гаиләләрендә яшәүчеләр:	13	
Татар гаиләләрендә яшәүчеләр:	7	

Төркемдәге балаларның индивидуаль үзенчәлекләре, *(Таблица 2)*

Төркем, яше	Җенесе		Темперамент тибы	Социаль-эмоциональ сфера	Танып-белү сферасы
	Х-к	И-а			
мәктәпкә хәзерлек,	15	11	Сангвиниклар– 11	Агрессияле – 1	Үсеш нормасына туры килә
			Холериклар – 5	Борчулы – 3	
			Флегматиклар – 9	Оялчан – 2	
			Меланхоликлар –1	Гиперактив – 4	

Балаларның сәламәтлеген бәяләү

Балалар саны – 24

Төркем, яшь	Еш Авыру-чы балалар	Сәламатлек төркеме				Шул исәптән				
		I	II	III	Башка	Тубинфицирo-ванные	Лор-патология	Заболевания опорно-двигательного аппарата	Аллергия	Другое
							-	-	-	-

1.2. Көтелгән нәтиҗәләр

Мәктәпкә әзерлек төркеме балалары ел дәвамында 60 сүз үзләштерә. Шуның өстенә алар уртанчылар, зурлар төркемендә өйрәнгән сүзләргә таянып аралашалар (62+45 сүз). Мәктәпкә киткәндә балалар барлыгы 167 сүз үзләштерергә тиеш.

Укыту-методик кулланма (УМК "Без инде хәзер зурлар, мәктәпкә илтә юллар") нигезендә мәктәпкәчә яшьтәге балалар өчен лексик минимум (6-7яшь):

Актив сүзләр: син кем, хәерле көн, тычкан, бу кем? бу нәрсә? нишли?, йоклый, утыра, ашый, эчә, нишлисең?, ашыйм, эчәм, уйный, уйныйм, утырам, барам, кая барасың?, син нишлисең?,сикер, сикерәм, сикерә, йөгерә, төлке, йөгер, йөгерәм, чәк-чәк, өчпочмак, яшь, бүре, керпе, тавык, әтәч, үрдәк, чана, шуа, шуам, бие, бии, биим, ак, кара, җырла, җырлыйм, зур рәхмәт, китап укый, рәсем ясыйм, укыйм, дәфтәр (58 сүз)

Пассив сүзләр: нәрсә яратасың? (2 сүз)

Мәктәпкә әзерлек төркеме балалары Хәлләр ничек? Нинди? Ничә? Нәрсә кирәк? Син кем? Бу кем? Бу нәрсә?Нишли? Син нишлисең? Кая барасың? сорауларын бер-берсенә һәм зурларга бирә белергә һәм аларга җавап бирергә; "Кибет", "Командир", "Дусларны сыйлыйбыз", "Телефоннан сөйләшәбез" кебек уеннарны мөстәкыйль рәвештә оештырырга һәм уйнарга, аралашырга тиеш.

1.3. Программа буенча белем бирү эшчәнлегендә үстерешле сыйфатны бәяләү.

Балаларның татар телендә аңлау һәм сөйләшә (аралаша) белү күнекмәләрен уку елы башында (октябрь ае) һәм уку елы ахырында (апрель аенда) тикшерелә.

Тикшерүне һәр бала белән аерым, 1–2 бала катнашында, ә йомгаклау эшчәнлеге булганда барлык балалар белән бергә дә үткәрергә була. Тикшерү вакыты 10-15 минутан артмаска тиеш.

Биремнәр балаларның яшь үзенчәлекләрен исәпкә алып үткәрелә, уен-бирем рус телендә аңлатыла. Биремнәр мавыктыргыч һәм кызыклы булырга тиеш. Сораулар ачык, төгәл итеп, интонация белән бирелә. Тикшерүче балаларның җавабын тыңлаганда елмаеп, кирәк булса җавапны дөресләп, бала әйтә алмаганда булышырга тиеш.

Тикшерү барышында яңа материал бирелми. Тикшерүне эш дәфтәрләре, таратма, күрсәтмә рәсемнәр, интерактив тактада, проекцион техника экранында уеннар кулланып үткәрергә дә була.

Биремнәр, уеннар өчен кирәк булган күрсәтмәлелек алдан әзерләнеп куелган булырга тиеш. Тикшерүче һәр биремгә аерым балл куеп бара. Тикшерү ахырында баллар саны кушыла һәм 5 кә бүленә. Шулай итеп, гомуми нәтиҗә ясала.

"Без инде хәзер зурлар, мәктәпкә илтә юллар" проекты буенча татар телен үзләштерү дәрәҗәләрен билгеләү. *(Таблица 3)*

№	Баланың исеме, фамилиясе	Биремнәр					Нәтиҗә	
		1	2	3	4	5	баллар	дәрәҗә
		"Уйный – уйный үсәбез" проекты буенча өйрәнгән лексиканы сөйләмдә куллану. (Өйрәнгән темалар буенча биш – алты рәсем яисә предмет күрсәтелә, татарча исемнәрен әйтергә кушыла)	Ягымлы сүзләр куллану ("Исәнме", "Исәнмесез", "Сау бул", "Сау булыгыз", "Рәхмәт",	Боерыкны бирә белү (кил, утыр, йокла, уйна, ю, аша, эч, ки, сал)	Уен ситуацияләрендә үзлектән сорау бирә белү (Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә?)	Аралаша белү (ягымлы сүзләр әйтү, чакыру, сыйлау, сорап алу, тәкъдим итү, инкарь итү, раслау)		
1.	Коля							
2.	Оля...							

Нәтиҗәләрне билгеләү	
Югары дәрәҗә 2,7 дән 3 кә кадәр	Бала сөйләмдә актив, үзлектән сорау бирә, яхшы аралаша.
Уртача дәрәҗә 2 дән 2,6 га кадәр	Сүз байлыгы бар, тәрбияче ярдәмендә аралаша.
Уртачадан түбән дәрәҗә 1 дән 1,9 га кадәр	Аңлый, русча җавап бирә.

1."Без инде хәзер зурлар, мәктәпкә илтә юллар" проекты буенча өйрәнгән лексиканы сөйләмдә куллану. (Өйрәнгән темалар буенча биш – алты рәсем яисә предмет күрсәтелә, татарча исемнәрен әйтергә кушыла)

1.Дидактик уен "Бу нәрсә?" (Лексика: тычкан, бүре, төлке, керпе, тавык, әтәч, үрдәк).

Уен эчтәлеге: Тәрбияче рәсемнәргә күрсәтеп сорый:

Бу нәрсә? – Бүре (Бу бүре).

2.Дидактик уен “Портфельдә нәрсә бар?”

(Лексика: китап, дәфтәр, рәсем, карандаш һ.б.).

Уен эчтәлеге: Тәрбияче портфельдән рәсемнәр яки предмет алып күрсәтә, исемен сорый: - Портфельдә нәрсә бар?- Дәфтәр бар.

3.Дидактик уен “Портфельдә нәрсә юк?”

(Лексика: китап, дәфтәр, рәсем, карандаш һ.б.).

Уен эчтәлеге: Бала нәрсә юклыгын әйтергә тиеш. Уенны рәсемнәр кулланып та үткәрергә була.

4.Дидактик уен “Дөресен әйт”

(Лексика: чәк- чәк, өчпочмак, бәрәңге, аш, ботка).

Уен эчтәлеге: Балага рәсемнәр бирелә. Бала рәсемнәрне атый.

Югары балл (2,7-3) — 10-12 сүз.

Уртача балл (2-2,6) – 7-9 сүз.

Уртачадан түбән балл (1-1,9) – 1-6 сүз.

2. Ягымлы сүзләр куллану (“Исәнме”, “Исәнмесез”, “Сау бул”, “Сау булыгыз”, “Рәхмәт”, “Зур рәхмәт”, “Хәерле көн”,“Хәлләр ничек?”, “Әйбәт”)

Ситуатив күнегү:

Телефоннан сөйләшү.

Эш дәфтәрендәге 1 нче биремне кулланып була.

Югары балл (2,7-3) — бала сөйләмдә ягымлы сүзләрне урынлы куллана.

Уртача балл (2-2,6) – тәрбияче ярдәмендә җавап бирә.

Уртачадан түбән балл (1-1,9) – аңлый, сорауларга җавапны русча бирә.

1.Боерыкны бирә белү (кил, утыр, сикер, ю, аша, эч, уйна, ки, сал, йөгер, бие, җырла, йокла).

Дидактик уен: “Командир”

(Лексика: кил, утыр, сикер, ю, аша, эч, уйна, ки, сал, йөгер, бие, җырла, йокла).

Уен эчтәлеге: Бер бала икенче балага боерык бирә. Мәсәлән:

-Коля, сикер! (Коля сикереп күрсәтә).

-Коля, син нишлисең?(Колядан сорый) – Мин сикерәм.

-Коля нишли?(Башка баладан сорый) –Коля сикерә.

Эш дәфтәрендәге 9 нчы биремне кулланып була.

Югары балл (2,7-3) — 11-13 сүз белән боерык бирә, син нишлисең, нишли сорауларын бирә белә.

Уртача балл (2-2,6) – бары боерык бирә, сорауларны куя алмый.

Уртачадан түбән балл (1-1,9) – 1-5 сүз белән боерык бирә, сорауларны русча әйтә.

Уен ситуацияләрендә үзлектән сорау бирә белү.

(Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә? Син кем? Бу кем? Бу нәрсә? Нишли? Нишлисең? (Син нишлисең?) Ничә яшь? (Сиңа ничә яшь?) Кая барасың?)

1.Уен ситуацияләре:

а) “Кибет” (Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә?)

б) “Телефоннан сөйләшү” (Кая барасың? Нишлисең? (Син нишлисең?))

в) “Танышу” (Син кем? Бу кем? Бу нәрсә? Нишли? Ничә яшь? (Сиңа ничә яшь?))

2.Сюжетлы-рольле уен “Кибет”

(Лексика: Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә?).

Уен эчтәлеге: Балаларга рус телендә кибет уены үткәрү аңлатыла һәм өч төп сорауны куллана белүләре тикшерелә.Уен яшелчә, киемнәр, савыт-саба, өй җиһазлары, йорт кошлары, уенчык рәсемнәре кулланып үткәрелә.

3.Дидактик уен “Нинди?”.

(Лексика: кызыл, сары, яшел, зәңгәр, ак, кара).

Тикшерүдә сорауларны аерым кулланып та үткәрергә була.

4.Дидактик уен “Сана”.

Санау күнекмәләрен билгеләү (1- 10 кадәр).

<u>Югары балл (2,7-3)</u> – сорауларны аңлап куллана**.**

<u>Уртача балл (2-2,6)</u> – аңлый, тәрбияче ярдәме белән куллана**.**

<u>Уртачадан түбән (1-1,9)</u>– русча җавап бирә.

Аралаша белү (ягымлы сүзләр әйтү, чакыру, сыйлау,сорап алу, тәкъдим итү, инкаръ итү, раслау)

<u>1.Уен ситуациясе “Әйдәгез танышабыз”</u>

- Исәнмесез. Син кем? - (Мин Оля яки Коля).

- Мин кыз. Син кыз? - (Юк, мин малай).

- Сиңа ничә яшь?- (6 (7) яшь).

<u>2.Уен ситуациясе “Телефоннан сөйләшү”.</u>

Диалогны сан, сыйфат, күләм бирәмлеге кертеп баетырга була.

- Исәнме. Хәлләр ничек?

- Әйбәт.

- Нишлисең?

- Мин уйныйм. Син нишлисең?

- Мин ашыйм (биим, утырам, сикерәм, эчәм, уйныйм, йөгерәм, җырлыйм, йоклыйм, барам, шуам, рәсем ясыйм, укыйм).

- Нәрсә?

- Алма ашыйм.

- Алма тәмле(ме)?

- Әйе, алма тәмле.

- Сау бул.

<u>3.Уен ситуациясе “Кая барасың?”</u>

(Лексика: мәктәп, кафе, цирк һ.б.)

- Исәнме! Хәлләр ничек?

- Әйбәт, рәхмәт.

- Кая барасың?

- Кафега барам.

- Кафеда нәрсә бар?

- (ашамлыклар атарга мөмкин)

- Саша нишли?

- Саша бәрәңге ашый.

4.***Ситуатив күнегү.***

Спроси: что ты делаешь?

- Син нишлисең?

- Мин ашыйм (бием, утырам, сикерәм, эчәм, уйныйм, йөгерәм, җырлыйм, йоклыйм, барам, шуам, рәсем ясыйм, укыйм).

Югары балл (2,7-3) – бала сөйләмдә актив, үзлектән сорау бирә, яхшы аралаша.

Уртача балл (2-2,6) – сүз байлыгы бар, тәрбияче ярдәмендә аралаша.

Уртачадан түбән (1-1,9)– аңлый, русча җавап бирә.

II. ЭЧТӘЛЕКЛЕ БҮЛЕК

2.1.Балага үсеш юнәлешләре буенча белем бирү (биш белем өлкәсендә)

1.Социаль-коммуникатив үсеш. Балаларның Татарстан Республикасы, анда яшәүче халыклар, аларның хезмәте һәм профессияләре, туган як табигате турында белемнәрен уен эшчәнлеге вакытында тирәнәйтү. Балаларда патриотизм хисләре; үзен туган шәһәре (авылы), республикасы, иленең гражданины итеп тану; шәһәр, республика, ил символикасына (флаг, герб, гимнга) хөрмәт белән карауны һәм горурлану хисе тәрбияләү. Иҗтимагый чыгышы, расасы, теле, дине, җенесе һәм яшенә карамыйча, янәшәдә яшәүчеләргә (балаларга, өлкәннәргә) уңай мөнәсәбәт, түземлек (толерантлык); башка кешеләрнең хисләре, фикерләре, теләкләренә, карашларына хөрмәт тәрбияләү, үзенең башкалар фикере белән риза булмавын дәлилли яисә үз позициясен яклый белергә өйрәтү. Башка ил, этнос халыклары белән позитив аралашуның, хезмәттәшлек итүнең мәгънәсен аңлату. Якындагы социумда үз урыны, теге яки бу төркемдәге кешеләргә нинди мөнәсәбәттә булуы (балалар бакчасындагы төркем яисә бию түгәрәге әгъзасы, спорт мәктәбе укучысы, булачак гимназист һ. б.) турында күзаллаулар формалаштыру. Гаилә тарихына (карт бабай, бабай, карт әби, әби) карата кызыксыну тәрбияләү. Гаиләң белән горурлану хисләре, гаилә әгъзаларының уңышларына сөенү, бүләкләрен игътибарсыз калдырмау күнекмәләре тәрбияләү. Идел буе халыкларының әдәби әсәрләре, нәфис һәм мультипликацион фильмнары, әйләнә-тирәдәге тормыш турындагы күзаллауларын сюжетлы-рольле һәм режиссёрлык уеннарында иҗади куллануларына булышлык итү. Балаларның сәхнәләштерү һәм кую өчен Идел буе халыкларының әкиятләрен, шигырьләрен, җырларын, биюләрен мөстәкыйль сайлап алуларын хуплау; куелачак спектакльгә кирәкле атрибутлар һәм декорацияләр әзерләргә, үзара вазифаларны билгеләргә һәм рольләр бүлешергә булышу. Театральләшкән эшчәнлектә театрның төрле төрләрен (бибабо, бармак, курчак, рәсемнәр һ. б. театрлар) куллану. Сәхнә сәнгатенә карата кызыксыну үстерү. Коллективта сүзле уеннар уйнарга омтылышларын хуплау. Идел буе халыклары уеннарын уйнау тәҗрибәсен баету.

2.Танып-белү үсеше. Туган як тарихы, мәдәнияты, сынлы сәнгать, туган якның табигате белән таныштыру исәбенә балаларның күзаллауларын киңәйтү. Туган як табигате, климаты, кешеләренең тормышы белән таныштыруны дәвам итү. Үз шәһәренең (авылының) истәлекле урыннары, халык һөнәрләре, милли кухня, Татарстан Республикасы халыкларының тел культурасы белән таныштыру. Картада туган шәһәрен, республикасын, башкаланы, Татарстандагы эре шәһәрләрне (Әлмәт, Яр Чаллы, Түбән Кама, Бөгелмә, Яшел Үзән һ. б. ны) күрсәтә һәм атый белергә өйрәтү. Борынгы шәһәрләр (Биләр, Болгар), аларның тарихы, культурасы, көнкүреше белән таныштыру. Авыл һәм шәһәр кешеләренең көнкүрешен чагыштырырга өйрәтү. Татар һәм рус халкының яши торган өе, йорт кирәк-яраклары, өс киемнәре

үзенчәлекләренә игътибар итү. Туган шәһәрендә бара торган позитив үзгәрешләрне (балалар бакчалары, спорт комплекслары, театрлар һ. б. төзелү) күрә белергә өйрәтү. Казанның эре промышленность һәм сәүдә үзәге булуы, татар халкының элек-электән игенчелек, терлекчелек, күн эшкәртү, сәүдә белән шөгыльләнүе турында балаларга сөйләү. Туган шәһәренең, башка шәһәрләрнең символикасын өйрәнүне дәвам итү, үз халкының бер өлеше булуын аңлый белергә ярдәм итү. Милли һәм дөнья культураларының үткәненә һәм бүгенге сенә балаларны якынайту. Музыка һәм театр сәнгатенең күренекле шәхесләре, аларның тормыш һәм иҗат юллары белән таныштыру (композиторлар: С. Садыйкова, С. Сәйдәшев, Ф. Яруллин һ. б., җырчылар: Ф. Шаляпин, И. Шакиров, Р. Ибраһимов һ. б., театр режиссёрлары: М. Сәлимҗанов, К. Тинчурин һ. б., В. Качалов, Г. Камал исемендәге театр актёрлары һ. б.). Аларның тормышларына һәм эшчәнлекләренә кызыксыну уяту. Күренекле фән эшлеклеләренең тормышы һәм эшчәнлекләре белән таныштыру (Н. И. Лобачевский, К. Ф. Фукс, И. М. Симонов, Н. Н. Зинин, А. М. Бутлеров, А. Е. Арбузов һ. б.). Балаларның танып белүгә карата кызыксынуларын канәгатьләндерү, Казан (Идел буе) федераль университеты укытучылары һәм аны тәмамлаучылар турында мәгълүмат бирү. Милләтебез каһарманнарының Бөек Ватан сугышында күрсәткән батырлыклары турында сөйләү (М. Җәлил, Г. Гафиятуллин, М. П. Девятаев, П. М. Гаврилов, Н. Г. Столяров һ. б.). Әти-әниләрне балаларга әби һәм бабаларының сугышта алган бүләкләре турында сөйләргә җәлеп итү. Ватанны саклаучыларга карата хөрмәт хисләре тәрбияләү (һәйкәлләр, обелискларга чәчәкләр кую һ. б.). Табигатьне саклау буенча балаларның белемнәрен тирәнәйтү. Туган якның тере һәм тере булмаган табигатенә сакчыл караш тәрбияләү, табигатькә катнашуыңнан соң туган уңай һәм тискәре нәтиҗәләрне алдан күрә белергә өйрәтү, табигатьнең ресурсларына сакчыл мөнәсәбәт тәрбияләү, аны рациональ файдалану күнекмәләре формалаштыру. Үсемлек һәм җиләкләрне җыю кагыйдәләре белән таныштыру. Дәүләт тыюлыклары, анда яшәүче тереклек ияләре, Татарстан Республикасының Кызыл китабына кертелгән үсемлек (флора) һәм хайваннар (фауна) төрләре белән таныштыруны дәвам итү. Хайваннар һәм үсемлекләр дөньясында сирәк очрый торган төрләргә сакчыл караш кирәклеген балаларның аңнарына җиткерү. Татарстанның елга, күлләрендә яшәүче тереклек ияләре белән таныштыру. Кеше тормышында чишмә, елгаларның тоткан урыны, әһәмияте турында сөйләү. Республика сулыкларын чиста тотарга теләк уяту. Туган як табигатенең матурлыгына, андагы форма, ис, төс муллыгына игътибар итү. Табигатьтәге үзгәрешләрне күрә белергә өйрәтү.

3.Сөйләм үсеше. Балаларны матур әдәбият әсәрләре, халык әкиятләре, фольклоры белән таныштыру. Татар теленә карата тотрыклы кызыксыну үстерү. Мәгълүмати аралашу технологияләре, аудио- һәм видеоязмалар, уку-укыту методик комплектлары ярдәмендә предметны, аның билгесен, хәрәкәтен белдерүче сүзләрне актив кулланышка кертү, гади аралашу өчен кирәк булган сөйләм берәмлекләре байлыгы булдыру. Балаларның сүз байлыгын арттыру. Төзелеше ягыннан катлаулы булмаган хикәя һәм сорау җөмләләр төзү күнекмәләрен ныгыту.

Үзе турында, бер кеше гамәлләрен сурәтләгән ситуатив картиналар сериясе буенча, сюжетлы рәсемнәр, үз күзәтүләреннән чыгып, зур булмаган (3–5 җөмләле) хикәяләр төзи
белергә өйрәтү. Балаларның төрле эшчәнлек вакытында татар халык фольклор әсәрләрен, еш кулланыла торган сүзләр һәм әйтемнәрне файдалануга омтылышларын хуплау. Татар телендә сөйләүче әңгәмәдәшенең сөйләмен тыңлый белүне формалаштыру, нәрсә турында сөйләгәнен аңларга тырышу, телне аз белүенә карамастан, аның белән әңгәмәгә кереп, аралашырга омтылышын хуплау.
Балаларны татар телен киләчәктә (башлангыч мәктәптә) тагын да аңлабрак, төшенеп өйрәнергә әзерләү.

4.Нәфис сәнгать үсеше. Балаларны татар халкының сәнгате (музыка, бию, рәсем сәнгате, матур әдәбият әсәрләре), анда яшәүче атаклы кешеләр белән таныштырып, аларда әхлакый-патриотик хисләр тәрбияләү. Милләтебезнең дини йолалары, халык авыз иҗаты, сынлы сәнгате һәм архитектурасы, музыка сәнгате белән таныштыру балаларда Туган илне ярату хисе тәрбияләргә булыша. Милли орнамент элементлары белән таныштыруны дәвам итү. Балалар белән «яшәү агачы» образын карау. Балаларның игътибарын композициянең үзенчәлегенә (симметриясез), шул ук вакытта төрле төсләр файдаланылган чәчәк бәйләменә юнәлдерү. Төрле материаллар кулланырга, реаль һәм әкияти образларны (Идел буе халыклары әкиятләрендәге геройларны да кертеп) сурәтләүнең төрле ысулларын берләштерергә мөмкинлекләр бирү. Республика тормышында булган истәлекле вакыйгаларны рәсемнәрдә чагылдыра белүләрен хуплау. Балаларның эшләрен бергәләп карау, нәрсә ясаганнары турында сөйли белергә өйрәтү. Балаларга эшләренең тематикасын киңәйтүгә булышлык итү. Актүбә һәм Шәмәрдән уенчыкларын натурадан карап әвәли һәм аларның характерлы үзенчәлекләрен бирә белергә өйрәтү. Ике-өч фигурадан торган скульптура төркемнәрен катлаулы булмаган сюжетларга («Сабантуйда», «Чәй эчкәндә», «Ат чабышлары» һ. б.га) берләштерү. Идел буе халыкларының әдәби әсәрләре геройларын күзаллау юлы белән әвәли белү күнекмәләрен формалаштыру. Туган шәһәре (авылы) тормышындагы вакыйгаларны чагылдыручы сюжетларны мөстәкыйль сайлый белүләрен активлаштыру. Башка белем бирү өлкәләренең эчтәлеге белән яраклаштырып, балалар эшләренең тематикасын киңәйтү. Балаларны Г. Тукай әсәрләре һәм аның иҗатын чагылдыручы сәнгать төрләре (Ф. Яруллинның «Шүрәле», Ә. Бәшировның «Су анасы» балетлары, Н. Җиһановның «Кырлай» симфониясе, Б. Урманче, И. Казаков, Б. Әлменов, Ф. Әминов һ. б. ның сынлы һәм рәсем сәнгатьләре әсәрләре) белән таныштыруны дәвам итү. Сәнгатькә карата уңай караш формалаштыру. «Казан» милли-мәдәни үзәгенең милли-мәдәният музеенда булу, анда борынгыдан сакланып калган өй кирәк-яраклары: көмеш подностлар, савыт-саба, бизәк төшерелгән бакыр кувшиннар, комганнар, йорт хайваннары фигуралары формасындагы бронза йозаклар; җәмәгать биналарының интерьерларын һәм экстерьерларын бизәүче декоратив композицияләр белән таныштыру. Борынгы бизәнү әйберләрен: йөзекләр, алкалар, беләзекләр, чулпылар, яка чылбырлары, хәситәләр һ. б.ны карау. Хәзерге заман рәссам-ювелирларның (И. Фазылҗанов, С.

В. Ковалевская, В. О. Ковалевский һ. б.ның) иҗатлары белән таныштыру. Балаларның игътибарын бизәнү әйберләренең милли үзенчәлекләренә юнәлдерү. Татар халкының үзенчәлекле сәнгати һөнәре булган укабелән чигү турында сөйләү. Чигелгән түбәтәйләр, хатынкызның бәрхет аяк киеме, күкрәкчәләр, калфаклар һ. б.ны карау. Бигрәк тә популяр булган композицияләргә – «алтын каурый», чәчәк бәйләме, кошлар, бодай башагы, йолдызлар һәм ярымай мотивларына һ. б.га игътибар итү. Туган шәһәр (авыл) архитектурасы – мәчет һәм храм архитектуралары (Кол Шәриф мәчете, Раифадагы Богородицкий ир-атлар монастыре) белән таныштыру эшен дәвам итү.

Балаларны татар халкының музыка культурасына якынайту. Татар композиторларының музыкаль әсәрләрен тыңлау. Татарстан Республикасы, Россия Федерациясенең Дәүләт гимннары белән таныштыру. Горурлык хисләре тәрбияләү.

5.Физик үсеш. Татар халык хәрәкәтле уеннарын, физминуткалар кулланып балаларның хәрәкәт активлыгын үстерү, татар халык бәйрәмнәре, халык уеннары аша балаларның физик үсешен камилләштерү. Чәй янына бирелә торган милли камыр ризыклары: гөбәдия (дөге, йөзем һәм йомырка белән), кабартма, бавырсак, талкыш-кәләвә, чәкчәк, кош теле белән таныштыру. Балаларга республикадан читтә дә танылган дәвалану-ял итү урыннары һәм санаторийлар («Васильево», «Сосновый бор» («Нарат урманы»), «Крутушка», «Бакирово», «Санта» һ. б.) белән танышу мөмкинлеге бирү. Хәрәкәтле халык уеннарын үзгәртеп төрләндерү күнекмәләре бирү. Милли уен-ярышларда («Таяк тартыш», «Аркан тартыш», «Капчык белән сугыш» һ. б.да) катнашасы килү теләге уяту. Кеше тормышында спортның әһәмияте турында күзаллау формалаштыру. Милли спорт төре – көрәш белән таныштыру. Спорт өлкәсендәге билгеле уңыш-казанышлар белән таныштыру. Идел буе халыкларының төрле эчтәлекле уеннарын мөстәкыйль эшчәнлек вакытларында файдалана белү күнекмәләрен ныгыту. Хәрәкәтле уеннарда балаларда көч, җитезлек, кыюлык, тәвәккәллек, түземлек кебек сыйфатлар тәрбияләү. Уен нәтиҗәсен гадел бәяли белүләрен хуплау. Халык уеннары белән кызыксынуларын үстерү.

2.2 Тәрбияче белән балаларның бердәм эшчәнлеге. *(Таблица №4.)*

№	Эш төрләре	Үткәрү вакыты	Җаваплы кеше
1.	Программа материалларын үзләштерү дәрәҗәсенең мониторингы	Сентябрь Апрель	Татар теленә өйрәтүче тәрбияче
2.	Сәләтле балаларны төрле бәйгеләрдә, бәйрәмнәрдә	Сентябрь - май.	Татар теленә өйрәтүче тәрбияче

	катнаштыру		
6.	Татар халкының, Татарстан Республикасында яшәүче халыкларның милли йолалары, гореф гадәтләре белән танышу, бәйрәмнәр, кичәләр. Төрле чаралар оештыру	Сентябрь - май.	Татар теленә өйрәтүче тәрбияче
7.	“Созвездие-йолдызлык”, дигән барлык шәһәр ярышларында һәм бәйгеләрендә катнашу	Сентябрь - май.	Татар теленә өйрәтүче тәрбияче
8.	Балаларны Г.Тукай әсәрләре белән таныштыруның системалы эшен дәвам итү (мультфильмнар карау, балаларның рәсемнәре...)	Сентябрь - май. Г.Тукайның туган көненә	Татар теленә өйрәтүче тәрбияче
9.	Татар язучылары һәм Татарстан Республикасында яшәүче башка халыкларның әсәрләре һәм караган мультфильмнар буенча балалар белән күмәк эш әзерләү.	“Идел буе көненә”	Татар теленә өйрәтүче тәрбияче
10	Укыту эшчәнлеге дәверендә гаилә клубы төркемнәрендә,	Сентябрь - май.	Татар теленә өйрәтүче тәрбияче, тәрбиячеләр

	гаиләдә балалар белән региональ компонентларны күз алдында тотып укыту- тәрбия процессын оештыру.		
11	Балалар һәм әти-әниләр белән күмәк экскурсияләр (театр, музей, мәктәп һ.б)	Ел дәвамында	Татар теленә өйрәтүче тәрбияче, тәрбиячеләр
12	Ачык ишекләр көне	Май	Татар теленә өйрәтүче тәрбияче

2.3 Педагоглар белән бердәм эшчәнлек.*(Таблица №5.)*

№	Эшчәнлек төре	Үткәрү вакыты	Җаваплы кеше
1.	Тәрбиячеләр белән дәүләт телләренә өйрәтү буенча консультацияләр, әңгәмәләр үткәрү.	Сентябрь - май	Татар теле тәрбиячесе
2.	“Татарстан Республикасында дәүләт телләре һәм башка телләр турында” Татарстан Республикасы Законын өйрәнү,тәрбиячеләр белән “Туган җирем Татарстан” почмагына куелган таләпләр белән танышу	Сентябрь	Татар теле тәрбиячесе
3.	6-7 яшьлек балаларны татар теленә өйрәткәндә яңа белем бирү технологияләре, мультимедия ресурслары куллану. Мәктәпкә әзерлек төркеме тәрбиячеләре өчен	Ел дәвамында. Консультация сентябрь аенда	Татар теле тәрбиячесе

	консультация әзерләү.		
4.	Төркемнәрдә предметлы-үстерүле тирәлекне баету буенча тәрбиячеләр белән конкурслар үткәрү.	Ноябрь	Татар теле тәрбиячесе
5.	УМКны бөтен юнәлешләрдә дә реализацияләү һәм куллану буенча мастер-класслар үткәрү	Сентябрь - май.	Татар теле тәрбиячесе
6.	Мультимедия ресурсларын кулланып УМК буенча ачык мероприятияләр үткәрү	Сентябрь - май.	Татар теле тәрбиячесе
7.	Педсовет №1- "2024-2025 елда балалар бакчасының эшчәнлеген оештыру"	Август	Администрация, специалистлар, тәрбиячеләр.
8.	Педсовет №2- "Балаларны туган шәһәрләренең тарихи үткәне белән таныштырып педагогик процессны гуманлаштыру"	Ноябрь	Администрация, специалистлар, тәрбиячеләр.
9.	Педсовет №5- "Еллык нәтиҗәләр. Проблемалар. Перспективалар."	Май	Администрация, специалистлар, тәрбиячеләр.
10.	Мәктәпкә әзерлек төркемнәре тәрбиячеләре өчен консультацияләр -"Татар һәм туган тел буенча узган материалны	Декабрь	Татар теле тәрбиячесе

	ныгыту һәм кабатлау өчен ИКТ уеннар куллану" - "Балаларны телләргә өйрәтүнең эффектив форма һәм методлары" - "4-7 яшьлек балаларны татар теленә өйрәтү буенча "Татарча сөйләшәбез"УМКын куллану" Яңа эшли башлаган тәрбиячеләр өчен консультацияләр: -"Балаларны татар теленә өйрәткәндә тәрбияче һәм ата-аналарның бердәм эшчәнлеге ". - «Дәүләт телләренә өйрәтүне - балалар бакчасыннан» (татар төркемнәрендә яңа эшли башлаган тәрбиячеләр өчен).	Сентябрь - май. Сентябрь - май. Октябрь	

2.4 Балалар бакчасында тәрбияләнүче балаларның эти-әниләре белән бердәм эшчәнлеге. *(Таблица №6.)*

№	Эш төрләре	Вакыты	Җаваплы кеше	Үтәлү турында билге
1.	Бәйрәм иртәләренә әзерләнүдә ярдәм күрсәтү.	Ел дәвамында	Татар теленә өйрәтүче тәрбияче, тәрбиячеләр.	

2.	«Татарча сөйләшәбез" стендларындагы мәгълүматны вакытында алыштырып тору		Татар теленә өйрәтүче тәрбияче	
3.	Әти-әниләр җыелышы. Тема: "МБУдә 2024–2025нчы уку елына эшне оештыру".	Сентябрь	Мөдир, өлкән тәрбияче, татар теленә өйрәтүче тәрбияче	
4.	Әти-әниләр белән эш дәфтәрләре алу һәм алар буенча эшне оештыру.	Сентябрь	Татар теленә өйрәтүче тәрбияче, тәрбиячеләр.	
5.	Балаларны татар теленә, туган телгә өйрәтү буенча әти-әниләр белән индивидуаль консультацияләр, әңгәмәләр.	Ел дәвамында	Татар теленә өйрәтүче тәрбияче	
6.	Бакчага яңа гына килгән татар балаларының һәм рус балаларының әти-әниләр белән анкета үткәрү.	Октябрь	Татар теленә өйрәтүче тәрбияче	
7.	Балалар бакчасында конкурс эшчәнлеген оештыру, әти-әниләрне ике дәүләт телен өйрәнүдә активлаштыру (рәсем конкурслары, мультфильмнар, шигырьләр, әкиятләр буенча кул эшләре конкурсы, шигырь сөйләүчеләр бәйгесе).	Ел дәвамында	Татар теленә өйрәтүче тәрбияче, өлкән тәрбияче, тәрбиячеләр.	

9.	Әти-әниләр белән : “Мин татарча сөйләшәм” конкурсы үткәрү.	Декабрь	Татар теленә өйрәтүче тәрбияче	

III. Оештыру өлеше.

3.1 Үстерешле предметлы – тирәлекне оештыру.

Татар телендә дөрес сөйләшергә өйрәтү өчен, балаларны кызыксындыра алырлык аралашу даирәсе булдыру, сюжетлы уеннар оештыру, гомүмән, баланың актив сөйләмен үстерү зарур. Тәрбиячегә татар телен өйрәнүче мәктәпкәчә яшьтәге балаларның телне ясалма тудырылган тел мохитендә үзләштерүләрен онытмаска кирәк. Татар телен өйрәтү шөгыльләре өчен балалар бакчасында махсус бүлмә бар. Бу бүлмәдә РФ һәм ТР дәүләт символлары, туган шәһәр, башкаладагы истәлекле урыннарның фотографияләре, татар, рус, чуваш һ.б. халыкларның декоратив-гамәли сәнгать үрнәкләре сүрәтләнгән альбомнар, үстерешле уеннар, татар халык экиятләренең геройлары, уенчыклар: куян, аю, песи, эт, төрле төстәге һәм төрле зурлыктагы туплар, төрле төстәге күлмәкләрдән курчаклар, Идел буе халыкларының милли киемнәреннән курчаклар, дидактик һәм таратма материаллар,кирәкле мәгълүматларны истә калдырырга ярдәм итә торган схемалар, балалар өчен матур әдәбият, методик кулланмалар, яшелчә һәм җиләк-җимеш муляжлары һ.б. бар. Татар теле бүлмәсендәге уенчыклар зур, ялтыравыклы, балаларны җәлеп итәрлек, уенчыклар аларның буе җитәрлек шкафларда урнаштырылган. Шул вакытта уенчыклар баланың сәламәтлеге өчен куркыныч тудырмыйлар.

1. РФ и ТР символикасы (герб, флаг).
2. РФ и ТР президентларының фотографияләре.
3.Татар, рус милли киеменнән курчаклар.
4. ТР башкаласы Казан шәһәре турында информацион һәм күрсәтмә материал (альбомнар, китаплар, открыткалар, иллюстрацияләр).
5. ТР турында информацион һәм күрсәтмә материал (шәһәрләр, аларның истәлекле урыннары,

хайваннар һәм үсемлекләр дөньясы).
6. Татарстан, Россия, Башкортостан, Чувашия, Удмуртия, Мари-Эл, Мордовия турында информацион һәм күрсәтмә материал (папкалар).
7. Татар язучыларының һәм шагыйрьләренең портретлары һәм әсәрләре.
8. Татар халык әкиятләре.
9.Татар милли орнаментларының үрнәкләре (7 элемент): лалә, яфрак, кыңгырау, канәфер чәчәге, өч яфрак, чалмабаш, гөлҗимеш.
10. Татар милли орнаментлары белән таныштыру өчен дидактик уеннар: 1. «Бизәкне төзе»; 2. «Парын тап»; 3. «Тап һәм ата»; 4. «Киемне бизә» (түбәтәй, калфак, читек, камзул һ.б.).
11. Яшелчә һәм җиләк-җимеш муляжлары.
12.Уенчыклар: йорт хайваннары, кыргый хайваннар, савыт-саба, җиһаз, предметлы уенчыклар.
13. УМК буенча дидактик уеннар: «Бер һәм күп», «Кем нәрсә эшли», «Курчакны киендер», «Яшелчәләр», «Жиләк-жимешләр», «Кечкенә рәсемнәрне таратып сал», “Кәрзиндә нәрсә бар?”, “Төсе буенча тап”, “Бу кем?”, “Бу нәрсә?” һ.б.
14.Журналлар: «Мәгариф», «Салават күпере».
15.Документация: портфолио, папкалар, учет дәфтәрләре, диагностика һәм аның өчен инструментарий, анкеталар, планнар: перспектив һәм календарь, еллык, УМКны тормышка ашыру, рус телле тәрбиячеләрне татар теленә өйрәтү.
16.Уеннар тупланган папкалар: хәрәкәтле уеннар, халык уеннары, бармак уеннары.

Мәктәпкә әзерлек төркеменең «Без инде хәзер зурлар-мәктәпкә илтә юллар”укыту методик комплекты буенча күрсәтмә, таратма материаллар.*(Таблица №7.)*

1.А 4 форматында күрсәтмә рәсемнәр.	Үрдәк, бүре, әтәч, тавык, зур тычкан, кечкенә тычкан, китап, альбом, клей, линейка, ручка, карандаш, пенал, дәфтәр, кофе, пицца, бәрәңге фри, өчпочмак.	Һәрбер се 1 данә
	Шарлар - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрбер се 1 данә
	Сюжетлы рәсемнәр: куян чана шуа, аю чана шуа, бүре чана шуа, төлке чана шуа, үрдәк чана шуа, тавык чана шуа, тычкан чана шуа, төлке бии, керпе йоклый, бүре йөгерә, төлке утыра, керпе уйный, аю йоклый, песи сөт эчә, эт ашый, төлке йөгерә, куян сикерә, тычкан ашый, әтәч җырлый, кыз кул юа, малай китап укый, кыз китап укый, төлке китап укый, куян китап укый, әни кул юа, әти йоклый, малай утыра, кыз бит юа, әби утыра, бабй йоклый.	Һәрбер се 1 данә
2. А 5 форматында таратма рәсемнәр.	Үрдәк, бүре, әтәч, тавык, зур тычкан, кечкенә тычкан, китап, альбом, клей, линейка, ручка, карандаш, пенал, дәфтәр, кофе, пицца, бәрәңге фри, өчпочмак.	Һәрбер се 15 данә
	Шарлар - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрбер се 15 данә

	Сюжетлы рәсемнәр: куян чана шуа, аю чана шуа, бүре чана шуа, төлке чана шуа, үрдәк чана шуа, тавык чана шуа, тычкан чана шуа, төлке бии, керпе йоклый, бүре йөгерә, төлке утыра, керпе уйный, аю йоклый, песи сөт эчә, эт ашый, төлке йөгерә, куян сикерә, тычкан ашый, әтәч җырлый, кыз кул юа, малай китап укый, кыз китап укый, төлке китап укый, куян китап укый, әни кул юа, әти йоклый, малай утыра, кыз бит юа, әби утыра, бабай йоклый.	Һәрбер се 15 данә
8х10 форматындагы пиктограммалар	Бии, йоклый, утыра, ашый, эчә, уйный, сикерә, йөгерә, укый, рәсем ясый, җырлый, чана шуа, мин, кыз, малай, әби, бабай.	Һәрбер се 15 данә
15х20 форматындагы пиктограммалар	Бии, йоклый, утыра, ашый, эчә, уйный, сикерә, йөгерә, укый, рәсем ясый, җырлый, чана шуа, мин, кыз, малай, әби, бабай, куян, төлке, песи, эт, аю, әтәч, тавык, үрдәк, керпе, тычкан.	Һәрбер се 1 данә
4.Театр эшчәнлеге өчен атрибутлар.	Битлекләр: төлке, курчак, туп, тавык, әтәч, бүре, керпе, үрдәк, тычкан, әби, бабай, кыз, малай, эт, песи, әни, әти, шалкан. «Шалкан» өстәл театры атрибутлары: Әби, бабай, кыз, малай, эт, песи, әни, әти, тычкан, шалкан.	Һәрбер се 15 данә Һәрбер се 1 данә

3.2. Программаны тормышка ашыруда финанс шартлар тудыру.

Дәүләт бюджетыннан уку – укыту методик комплектлары, дидактик уеннар, уенчыклар өчен финанс чыгымнар бүлеп бирелә.

3.3.Программаны тормышка ашыруда кадрлар белән тәэмин ителү

Тәрбия һәм белем бирүне ике дәүләт телендә алып баручы төркемнәрдәге тәрбиячеләр. *(Таблица №8.)*

№	Тәрбияченең исеме, фамилиясе	Белеме	Стаж	Категория	Ике телдә аралаша белүе
1	Зиновьева Светлана анатольевна	Югары, ИЭУП, 2005 ел	6	беренче	юк
2	Нурмиева Лейсан Маратовна	Югары, ФГАОУ ВО КФУ 2018 ел	3	-	да

3.4. Материаль-техник тәэмин ителү

Ноутбук – 1 данә

Проектор – 1 данә

Магнитлы такта – 1 данә

Магнитофон – 1 данә

Өстәлләр – 2 данә

Шкафлар – 3 данә

Урындыклар – 12 данә

3.5.Белем бирү эшчәнлеген планлаштыру.

Тематик план.

№	Тема	Сәгатьләр саны
1.	Танышу	1
	Әйдәгез танышабыз	1
	Син кем?	1
	Әйдәгез танышабыз	1
	Хәерле көн	1
	Ягымлы сүзләр	1
	Мияу адашкан	1
	Син кем?	1
	“шалкан әкиятен сәхнәләштерү	1
	Бу кем?	1
		10
2.	Бу нәрсә?	1
	Көз бүләкләре	1
	Кем нишли?	1
	Яшелчәләр	1
	Бу нәрсә?	1

		5
3.	Дусларны сыйлыйбыз Без кунак яратабыз Сыйлану Батыр мияу белән куркак куян Нишлисең?дусларны сыйлыйбыз Әйдәгез уйныйбыз Без кунак яратабыз Тату гаилә Кунак килде Дусларым белән сыйланабыз Юмарт аю Дусларым белән сыйланабыз	1 1 1 1 1 1 1 2 1 1 1 1 13
4	Кафеда Әйдәгез уйныйбыз Кафега барабыз Без кафеда Кая барасың? Кафеда сыйланабыз Әниемнең туган көне Кафега барабыз Бәйрәм	 1 1 1 1 1 1 2 1

	Күңелле бәйрәм	1
	Бергәләп уйныйбыз	1
		11
5	Күңелле уеннар	
	Уйныйбыз	1
	Бергәләп уйныйбыз	1
	Спорт бәйрәменә әзерләнәбез	1
	Спорт бәйрәмендә	1
	Спорт бәйрәме	1
	Бәйрәмгә барабыз	1
	Мин барам	1
	Көчлеләр ,кыюлар.җитезләр	1
	Казанда спорт бәйрәме	2
	Спорт бәйрәмендә	1
	Уеннар эстафетасы	1
	Эстафетада катнашабыз	2
	Җәнлекләр спорт бәйрәмендә	1
6	Безнең дуслар	1
	Үрдәк дусларын тапты	1
	Акбай чана шуа	1
	Чана шуам	1
	Циркта	1
	Әйдә биибез	1

7	Шаян кошлар Туган көн Мияуның бүлмәсен бизибез Туган көнгә бүләк әзерлибез Урманда зур конөерт Мияуның туган көне Туган көн табынында Акбай туган көнгә әзерләнә Күңелле сәяхәт Туган көн Күңелле сәяхәт	1 1 1 1 1 1 1 2 1 2 11
8.	Мәктәпкә илтә юллар Урман китапханәсендә Мәктәптә Уку бүлмәсе Күңелле сәяхәт	 1 1 1 2 5

9.	Без театр уйныйбыз Өстәл театры “теремкәй” Әкиятне сәхнәләштерү “теремкәй” Өстәл театры “кем нәрсә ярата” Әкиятне сәхнәләштерү	 1 1 1 1 1
10.	Кабатлау Уйныйбыз Белем иленә сәяхәт Могҗизалар кыры Без инде хәзер зурлар Уйныйбыз да җырлыйбыз да Тыңлагыз.тыңлагыз Мәктәпкә барабыз Сау бул бакча Сау булыгыз уенчыклар Без инде хәзер зурлар Күңелле уеннар Уйныйбыз да уйныйбыз Без әкият яратабыз Барлыгы	 1 1 2 2 1 1 1 1 1 1 1 1 2 99

Мәктәпкә әзерлек төркеме өчен календарь план

«БЕЗ ИНДЕ ХӘЗЕР ЗУРЛАР — МӘКТӘПКӘ ИЛТӘ ЮЛЛАР» проекты

(6–7 яшьлек балалар өчен)

Максат:

Балаларның көнкүрешкә, табигатькә, җәмгыятькә кагылышлы сүзләр исәбенә сөйләмнәрен баету, сүз һәм сүзтезмәләрне төрле ситуацияләрдә кулланышка кертү..

Бурычлар:

1) Ссөйләмне аралашу чарасы буларак камилләштерү.

2) мөстәкыйль фикер йөртергә ,җавап бирергә күнектерү,балада үзенең сөйләме белән кызыксыну һәм сизгерлек уяту.

3)Сөйләм әдәбе (сорау,гозер,мөрәҗәгать итү,рәхмәт белдерү,исәнләшү,саубуллашу)кагыйдәләрен камилләштерү.

Үткәрү вакыты	Тема Сүзлек	Бурычлар Эш төрләре	Җиһазлау
Сентябрь **I атна** **1.1** Төп белем бирү эшчәнлеге	**Тема:** Әйдәгез танышабыз. *Сүзлек:* син кем?	**1)Балаларны бер-берсенә сорау биреп танышу алымнарын үзләштерүдә күнектерү** **2)Балаларның хәтерен үстерү** **3)татар телендә сөйләшүгә кызыксыну уяту** **Эш төрләре** **Уен ситуациясе «Әйдәгез танышабыз».** **Уен ситуациясе «Мияу кунакта».** *Аудио (1 нче кисәк)* *Сүзле уен «Син кем?»* *Диалог «Син кем?»* *Аудио язма тыңлау (!нче кисәк)*	Уенчык Мияу. Курчак, туп. Аудиоязма 1–2.

Сентябрь **I атна** **1.2** Төп белем бирү эшчәнлеге	**Тема:** Син кем? *Сүзлек:* син кем?	**1)Сорау биреп танышу алымнарын уеннарда активлаштыру** **2)татар телендә аралаша белүдә күнектерү** **Уен ситуациясе «Әйдәгез танышабыз». Уен ситуациясе «Мияу кунакта».** **Сүзле уен «Син кем?»** **Аудиоязма тыңлау.** *Аудио (1–2 нче кисәк)* **Диалог «Син кем?»** *(Аудиоязма үрнәгендә бала белән бала диалогы.)* **Дидактик уен: «Парын тап».**	Уенчык Мияу. Курчак, туп, гаилә рәсемнәре. Аудиоязма 1–2.

Сентябрь **I атна** **1.3** (режим вакыты)	**Тема:** Әйдәгез танышабыз. *Сүзлек:* син кем?	**1)Балаарны үзләре турында сөйләп таныша белүдә күнектерү** **2)В.В.Воскобовичның “шәмәхә урман”образларын кулланып диалогик сөйләм үстерү** **3)Сөйләм әдәбе тәрбияләү.**	Уенчык Мияу. Курчак, туп, гаилә рәсемнәре. Аудиоязма 1–2. Аю Мишик
		Уен ситуациясе «Әйдәгез танышабыз».(Шәмәхә урманнан аю Мишик килә балалар белән таныша) **Сүзле уен «Үзең турында сөйлә».**. **Дидактик уен «Парын тап».** **Сүзле уен «Син кем?».** **Уен ситуациясе «Мияу кунакта».**	
		Өстәмә материал (Театр уйныйбыз. Матур әдәбият әсәрләре уку)	«Уйный-уйный үсәбез» проекты. Анимацион сюжет (6

		А.Алиш әкиятләре буенча мультфильмнар карау. *(«Тукмар белән Чукмар»,*	тема).
Үткәрү вакыты	**Тема** **Сүзлек**	**Бурычлар Эш төрләре**	**Җиһазлау**
Сентябрь **II атна** **2.1** Төп белем бирү эшчәнлеге	**Тема:** Хәерле көн. *Сүзлек:* хәерле көн	**1)Ягымлы сүзләрне урынлы куллануда күнектерү** **2)Развивать память ,внимание.** **3)Балаларда дуслык хисләре тәрбияләү** **Уен ситуациясе «Акбай белән Мияу бездә кунакта».** *Аудио (3 нче кисәк)* **Уен ситуациясе «Хәерле көн».** **Сүзле уен «Хәерле көн».** **Үстерешле диалог «Телефоннан сөйләшәбез».** *Аудио (4 нче кисәк)* **Аудио язма тыңлау (5нче кисәк)** **Җыр «Хәерле көн»**	Уенчык Акбай, Мияу. Уенчык телефоннар. Аудиоязма 3–5.

Сентябрь **II атна** **2.2** Төп белем бирү эшчәнлеге	**Тема:** Ягымлы сүзләр. *Сүзлек:* хәерле көн	**1)Ягымлы сүзләрне урынлы куллануда күнектерү** **2)диалогик сөйләм телен үстерү** **3)Татарча сөйләшергә теләк булдыру** **Уен ситуациясе «Акбай белән Мияу бездә кунакта». Уен ситуациясе «Хәерле көн».** **Сүзле уен «Хәерле көн».** **Үстерешле диалог «Телефоннан сөйләшәбез». Аудиоязма тыңлау, җырлау.** **Дидактик уен «Тәрҗемәче».**	Уенчык Акбай, Мияу, туп. Уенчык телефоннар. Аудиоязма 3–5.
Сентябрь **II атна** **2.3**	**Тема:** Мияу адашкан.	**1)1-10 кадәр санауда күнектерү** **2)Алда өйрәнгән сүзләрне уеннарда активлаштыру**	Уенчык Мияу, туп. Гаилә, яшелчә, са- выт-саба, уенчык темаларына караган рәсемнәр

(режим вакыты)	*Сүзлек:* хәерле көн	**3)Воспитывать культуру речи.**	яки муляжлар. Эш дәфтәре.
		Дәфтәрдә эш. 1 нче бирем «Ягымлы сүзләр». **Дидактик уен «Ничә?»** *(«Гаилә, «Яшелчә», «Савыт-саба», «Уенчыклар» тема- ларына караган рәсемнәр буенча санау.)* **Уен ситуацияләре «Акбай белән Мияу бездә кунакта», «Хәерле көн». Дидактик уен «Тәрҗемәче».** *(Ягымлы сүзләр.)* **Сүзле уен «Ватык телефон».** **Дидактик уен «Бу кем?»** **Үстерешле диалог «Телефоннан сөйләшәбез». Сүзле уен «Син кем?»** **«Командир» уены.** **Сүзле уен «Җырлап әйт».**	

		Өстәмә материал (Театр уйныйбыз. Матур әдәбият әсәрләре уку) **Анимацион сюжет карау: «Мияу адашкан»** *(эчтәлеге буенча әңгәмә)*.	Анимацион сюжет (3 тема). .
Үткәрү вакыты	**Тема** **Сүзлек**	**Бурычлар Эш төрләре**	**Җиһазлау**

Сентябрь **III атна** **3.1** Төп белем бирү эшчәнлеге	**Тема:** Син кем? *Сүзлек:* тычкан	**1)Яңа сүз кертеп сүзлек баету** **2)Балаларның хәтерен үстерү** **3)Татар телендә сөйләшү теләге булдыру** **Уен ситуациясе «Шалканны кемнәр тарткан?»** *(«Тычкан» сүзе яңа сүз бирү алымнары кулланып өйрәтелә.)* **Сүзле уен «Ватык телефон».** **Дидактик уен «Кем юк?»** **Сүзле уен: «Син кем?»** *Аудио (6 нчы кисәк)* **Уен ситуациясе «Без шалкан утыртабыз»** **Сүзле уен «Җырлап әйт»**	Уенчык Акбай, Мияу. «Шалкан» әкияте өстәл театры персонажлары: әти, әни, әби, бабай, кыз, малай, эт, песи, тычкан. Битлекләр: әти, әни, әби, бабай, кыз, ма- лай, эт, песи, тычкан. Аудиоязма 6.

Сентябрь **III атна** **3.2** Төп белем бирү эшчәнлеге	**Тема:** «Шалкан» әкия-тен сәх-нәләштерү. *Сүзлек:* бу кем?	**1)"Гаилә темасына кагылышлы сүзләрне кабатлау** **2)Татар телендә "кем?" дигән сорау кеше турында сөйләгәндә генә бирелгәнен аңлату** **3)Балаларның хәтерен үстерү** **Сүзле уен «Бу кем?»** **Дидактик уен «Бу кем?»** **Аудиоязма тыңлау.** *Аудио (8 нче кисәк)* **«Шалкан» әкиятен сәхнәләштерү.**	Уенчык Акбай, Мияу. Күрсәтмә рәсемнәр: әти, әни, кыз, малай, әби, бабай, тычкан. «Шалкан» әкияте пер-сонажлары рәсемнәре яки уенчыклары. Аудиоязма 7–8.
Үткәрү вакыты	**Тема** **Сүзлек**	**Бурычлар Эш төрләре**	**Җиһазлау**
Сентябрь **III атна** **3.3** (режим вакыты)	**Тема:** Бу кем? *Сүзлек:* бу кем?	**1)Алда өйрәнгән сүзләрне уеннарда кабатлау** **2)В.В.Воскобовичның үстерешле уеннарыннан миниларчиклар һәм төрле төстәге баулар кулланып «шалкан» төзүдә күнектерү.** **3)бер-берсе белән аралашу теләге тәрбияләү** **Уен ситуациясе «Шалканны кемнәр тарткан?»** **«шалкан» төзү (миниларчикта төсле баулар кулланып)** **Дидактик уен «Кем юк?»**	Уенчык Мияу, туп. Гаилә, яшелчә, са- выт-саба, уенчык темаларына караган рәсемнәр яки муляжлар,миниларчиклар ,төсле баулар.

		Сүзле уен «Ватык телефон». **Сүзле уен «Син кем?»** **Уен ситуациясе: «Без шалкан утыртабыз».**	
		Өстәмә материал (Театр уйныйбыз. Матур әдәбият әсәрләре уку)	«Шалкан» әкияте пер-сонажлары маскалары. К.В.
		«Шалкан» («Репка») әкиятен сәхнәләштерү.	
Сентябрь **IV атна** **4.1** Төп белем бирү эшчәнлеге	**Тема:** Бу нәрсә? *Сүзлек:* бу нәрсә?	**1)»Уенчыклар» темасына кагылган сүзләрне кабатлау,бу нәрсә ?соравын үзлектән бирә белүдә күнектерү** **2)балаларның хәтерен үстерү** **3)Воспитывать культуру речи** **Уен ситуациясе «Мияу уенчыклары».** *Аудио (9 нчы кисәк)* **Дидактик уен «Исемен әйтсәң бирәм».** **Сюжетлы-рольле уен «Уенчыклар кибете».** *Аудио (10 нчы кисәк)* **Җырлы-сүзле күнегү:**	Уенчык Акбай, Мияу. Төрле зурлыктагы уенчыклар: туп, куян, курчак, машина, аю, эт, песи, тычкан. Аудиоязма 9–10.

Үткәрү вакыты	Тема Сүзлек	Бурычлар Эш төрләре	Җиһазлау
Сентябрь **IV атна** **4.2** Төп белем бирү эшчәнлеге	**Тема:** Көз бүләкләре (кабатлау). *Сүзлек:* бу нәрсә? баллы тәмле кишер	**1)"Яшелчәләр "темасына кагылышлы лексиканы кабатлау** **2)Диалогик сөйләм телен үстерү** **3) Сөйләм әдәбе тәрбияләү.** **Дидактик уен «Бу кем?», «Бу нәрсә?» Дидактик уен «Әйе — юк»** **Сүзле-җырлы уен «Җырлап әйт». Сүзле уен «Дусларны сыйла».** **Сюжетлы-рольле уен «Уенчыклар кибете».**	Уенчык Акбай, Мияу. Төрле зурлыктагы уенчыклар: туп, куян, курчак, машина, аю, эт, песи, тычкан. Ашамлык, яшелчә муляжлары.
Сентябрь **IV атна** **4.3**	**Тема:** Аю баласы дөнья белән	**1)Яңа сүзләр кертеп сүзлек баету** **2)Балаларның хәтерен үстерү.** **3)татар телендә аралашу теләге будыру.**	Уенчык Мияу, туп. Гаилә, яшелчә, са- выт-саба, уенчык темаларына

(режим вакыты)	таныша. *Сүзлек:* нишли? утыра йоклый	**Уен ситуациясе «Әйдәгез танышабыз». Сүзле уен «Бу кем?» («Син кем?»).** **Хәрәкәтле уен «Бу дустың белән таныш».** **Хәрәкәтле уен «Поезд».** *(«Гаилә», «Яшелчә», «Савыт-саба», «Уенчыклар» те- малары буенча.)* **Дидактик уен «Бу кем?»** **Сүзле уен: «Серле кәрзин».**	караган рәсемнәр яки муляж- лар. Эш дәфтәре. К.В. Закирова. «Уй- ный-уйный үсәбез» (150 б.). З.М. Зарипова, Р.С. Исаева «Үстереш- ле уеннар» (88 б.).
		Өстәмә материал (Театр уйныйбыз. Матур әдәбият әсәрләре уку) **Анимацион сюжет карау «Аю баласы дөнья белән таныша». Уку «Старик, медведь и лиса»** *(татар халык әкияте).*	Анимацион сюжет (6 тема). К.В. Закирова. «На поляне детства» (78 с.)
Октябрь **I атна** **1.1** Төп белем бирү эшчәнлеге	**Тема:** Кем нишли? *Сүзлек:* нишли? йоклый утыра	**1)Алда өйрәнгән сүзләрне уеннарда активлаштыру** **2)балаларның хәтер сәләтен үстерү** **3)Татар телендә сөйләшү теләге булдыру** **Уен ситуациясе «Уенчыклар йоклый».**	Кечкенә һәм зур уен- чыклар: аю, куян, кур- чак, эт, песи, тычкан. Күрсәтмә рәсемнәр: әни кул юа, әти йок- лый, малай утыра, кыз бит юа, әби утыра, бабай йоклый.

		Сүзле уен «Кайтаваз» — «Эхо». **Сүзле уен «Сора — җавап бир».** **Дидактик уен «Кем нишли?»** **Уен ситуациясе «Уенчыкларны йокыдан уят, утырт**	«Йоклый», «Утыра» пиктограммалары Аудиоязма 11.

Октябрь **I атна** **1.2** Төп белем бирү эшчәнлеге	**Тема:** Яшелчәләр. Нәрсә, нин-ди, ничә? Кем нишли? *Сүзлек:* нишли? йоклый утыра	**1)Бер-берсенә сораулар биреп диалог алып баруда күнектерү** **2)диалогик сөйләм телен үстерү** **3)бер-берсе белән аралашу теләге тәрбияләү** **Уен ситуациясе «Мияу уенчыклары».** **Дидактик уен «Нинди картина кирәк?»** *(Сюжетлы рәсемнәр белән уен.)* **Уен ситуациясе «Кунак килгән». Сүзле уен «Кем анда? Кил монда». Сүзле уен «Кунакны сыйла».** **Сүзле уен «Кунакны уйнарга чакыр».**	Уенчык Акбай, Мияу. Төрле зурлыктагы уенчыклар: туп, куян, курчак, машина, аю, эт, песи, тычкан. Ашамлык, яшелчә муляжлары.

<table>
<tr>
<td rowspan="4">Октябрь
I атна
1.3
(режим вакыты)</td>
<td rowspan="4">Тема:
Бу нәрсә?

Сүзлек:
бу нәрсә?</td>
<td>1)Алда өйрәнгән сүзлекне кабатлау
2)В.В.Воскобовичның үстерешле уеннарыннан шнур-малыш куллнып уенчыклар төзүдә күнектерү (курчак,Аю,куян)
3)Балалрда үстерешле уеннар белән кызыксыну арттыру.</td>
<td rowspan="2">Уенчык Мияу, туп. Гаилә, яшелчә, савыт-саба, уенчык темаларына караган рәсемнәр яки муляжлар. Эш дәфтәре.
Шнур-малыш бала саны буенча.</td>
</tr>
<tr>
<td>Уен ситуациясе «Мияуның уенчыклары». Аудио (9 нчы кисәк)
Шнур-малышта уенчык сүрәтләре төзү.
Җырлы-сүзле уен
«Бу нәрсә?»
«Азатның
уенчыклары
югалган».</td>
</tr>
<tr>
<td>Өстәмә материал
(Театр уйныйбыз. Матур әдәбият әсәрләре уку)</td>
<td rowspan="2">Аудиоязма 6, 6(а), 8, 8(а), 12, 12(а).
К.В. Закирова «Бала- чак аланы» (512 б.).</td>
</tr>
<tr>
<td>Җырлы уеннар «Кәрзиндә нәрсә бар?», «Бар матур бакча?»
Уку Х.Гарданов «Түтәлләрдә үсте яшелчә» (рольләргә бүлеп)</td>
</tr>
</table>

Октябрь **II атна** **2.1** Төп белем бирү эшчәнлеге	**Тема:** Дусларны сыйлыйбыз. *Сүзлек:* ашый эчә	**1)яңа сүзләр кертеп сүзлекне баету** **2)балаларның хәтерен үстерү .** **3)татар телендә аралашу теләге тәрбияләү** **Сүзле уен «Акбайны сыйлыйбыз** **Сүзле уен «Мияуны сыйлыйбыз».** **Уен ситуациясе «Иптәшеңне сыйла»** **Аудиоязма.** *Аудио (12 нче кисәк)* **Җыр «Нишли?»**	Уенчык Акбай, Мияу. Ашамлык муляжлары. «Ашый», «Эчә» пикто-граммалары. Аудиоязма 12.

Үткәрү вакыты	Тема Сүзлек	Бурычлар Эш төрләре	Җиһазлау
Октябрь **II атна** **2.2** Төп белем бирү эшчәнлеге	**Тема:** Без кунак яратабыз. Сыйлану. *Сүзлек:* нишлисең? эчәм ашыйм	**1)Балаларга фигылләрнең ахырына үзең турында сөйләгәндә «м» кушылганын аңлату** **2)яңа сүзләр кертеп сүзлекне баету** **3)Аралашу әдәбе тәрбияләү.** **Сюжетлы картиналар карау «Кем нишли?»** **«Командир» уены.** **Уен ситуациясе** **«Нишлисең?»** **Сүзле уен** **«Кайтаваз».** **Сүзле уен «Сора —** **җавап бир».** **Дидактик уен** **«Кем нишли?»** **Дидактик уен** **«Дөрес әйт,** **күрсәт».**	Схема-пиктограмма- лар. Уен өчен ашамлык муляжлары.
Октябрь **II атна**	**Тема:** Батыр	**1)Алда өйрәнелгән сүзләрне уеннарда активлаштыру**	З.М. Зарипова,

2.3 (режим вакыты)	Мияу белән Куркак Куян. *Сүзлек:* бу нәрсә? нишли? йоклый утыра	**2)балаларның хәтерен үстерү.** **3)сөйләм әдәбе тәрбияләү.**	Р.С. Исаева «Үстереш- ле уеннар» (104 б.). Проект «Уйный-уйный үсәбез». Анимацион сюжет (21 тема).
		«Кто не работает, тот не ест». — «Кем эшләми, шул ашамый». *(Ике телдә мәкальне кабатлау.)* **Сүзле уен «Табышмак әйтәм, җавабын әйт».** *(Үрнәк: Узе кардай ап-ак ул, Озын колак бик сак ул... (куян).)* **Татар халык уеннары «Соры бүре», «Тычканнар һәм песи».**	
		Өстәмә материал (Театр уйныйбыз. Матур әдәбият әсәрләре уку)	Песи, куян маскалары. Анимацион сюжет (9 тема). Сюжетлы рәсемнәр.
		Анимацион сюжет карау «Батыр Мияу белән Куркак Куян». **Хәрәкәтле уен «Мин кушканны үтә».**	

Октябрь **III атна** **3.1** Төп белем бирү эшчәнлеге	**Тема:** Нишлисең? *Сүзлек:* нишлисең? эчәм ашыйм	**1)Син нишлисең? Соравын үзлектән бер- берсенә биреп диалог алып баруда күнектерү** **2)диалогик сөйләм телен үстерү** **3)Татар телендә аралашу теләге булдыру.** **Уен ситуациясе «Нишлисең?»** *(Акбай белән Мияу өстәл артында утыралар. Акбай ашый, Мияу эчә.) Аудио (13 нче кисәк)* **Уен ситуациясе «Без сыйланабыз».** **Аудиоязма.** *Аудио (14 нче кисәк)* **Үстерешле диалог “Телефоннан сөйләшү.**	Уенчык Акбай, Мияу. Ашамлык муляжлары. Уенчык телефоннар. Аудиоязма 13–14.

Үткәрү вакыты	**Тема** **Сүзлек**	**Бурычлар Эш төрләре**	**Җиһазлау**
Октябрь **III атна** **3.2** Төп белем бирү эшчәнлеге	**Тема:** Нишлисең? *Сүзлек:* нишлисең? эчәм ашыйм	**1)Алда өйрәнгән лексиканы уеннарда кабатлау** **2)Балаларның хәтерен үстерү.** **3)Бер-берсе белән аралашу теләге булдыру.** **Уен ситуациясе «Нишлисең?»** **Уен ситуациясе «Без сыйланабыз». Дидактик уен «Кем нишли?»** **Үстерешле диалог «Телефоннан сөйләшү». Сүзле уен «Кайтаваз».** **«Командир» уены.**	Уенчык Акбай, Мияу. Ашамлык муляжлары. Уенчык телефоннар.
Октябрь **III атна** **3.3** (режим вакыты)	**Тема:** Дусларны сыйлыйбыз. *Сүзлек:* ашый эчә	**1)Фигылләрне дөрес куллануда күнектерү** **2)В.В.Воскобовичның үстерешле уеннарыннан «Логоформочкалар кулланып Бал корты Жужага бал савыты ясарга ярдәм итү.** **3)Эшсөючәнлек тәрбияләү.**	Ашамлык муляжлары: чәй, кофе, сок, бәрәңге, пицца. Уенчык телефоннар. ИКТ-уеннар. Аудиоязма 20.

		Уен ситуациясе «Бал корты Жужа кунакка килә. **Логоформочкалар кулланып бал савыты төзү.** **ИКТ уен «Акбай белән Мияуны сыйлыйбыз»** **Дидактик уен»Кем нәрсә ашый?»** **Җырлау «Нишли нишли?»** **Телефоннан диалог «Снн нишлисең?»**	«логоформочкалар

Октябрь **IV атна** **4.1** Төп белем бирү эшчәнлеге	**Тема:** Әйдәгез уйныйбыз. *Сүзлек:* уйный уйныйм	**1)Яңа сүз кертеп сүзлекне баету** **2)диалогик сөйләм телен үстерү** **3)татар телен үзләштерү теләге булдыру** **Уен ситуациясе «Мин уйныйм».** **Уен ситуациясе «Бергәләп уйныйбыз».** **Ситуатив күнегү «Уйный — уйныйм».** **Аудиоязма тыңлау.** *Аудио (15 нче кисәк)* **Үстерешле диалог «Телефоннан сөйләшү — «Нишлисең?»**	Тартма. Һәр балага җитәрлек уенчык. Уенчык телефоннар. «Уйный» пиктограмма-сы. Аудиоязма 15.
Үткәрү вакыты	**Тема** **Сүзлек**	**Бурычлар Эш төрләре** **1)Алда өйрәнгән сүзләрне уеннарда активлаштыру** **2)дуслык хисләре тәрбияләү**	**Җиһазлау**

Октябрь **IV атна** **4.2** Төп белем бирү эшчәнлеге	**Тема:** Без кунак яратабыз. Сыйлану. *Сүзлек:* нишлисең? эчәм ашыйм	**Сюжетлы картиналар карау: «Кем нишли?» «Командир» уены «Нишли? Нишлисең?». а) Уен ситуациясе «Нишлисең?»** **ә) Сүзле уен «Кайтаваз».** **Сүзле уен «Сора — җавап бир». Дидактик уен «Кем нишли?»** **Дидактик уен «Дөрес әйт, күрсәт».**	Схема-пиктограммалар, уен өчен ашамлык муляжлары, уенчык телефоннар. Уен, ситуатив күнегүләр өчен материал.
Октябрь **IV атна** **4.3** (режим вакыты)	**Тема:** Тату гаилә. *Сүзлек:* ашый эчә нишлисең? ашыйм эчәм	**1) Алда өйрәнгән лексиканы уеннарда активлаштыру.** **1)Диалогик сөйләм телен үстерү** **2)татар телен әйбәт үзләштерү теләге булдыру.**	Ашамлык, яшелчә муляжлары. Сюжетлы рәсемнәр: төлке утыра, керпе уйный, аю йоклый, песи сөт эчә, эт ашый, кыз кул юа, куян сикерә, төлке йөгерә. Аудиоязма 14.
		Сүзле уен «Кайтаваз». **Уен ситуациясе «Иптәшеңне сыйла».** **Хәрәкәтле уен «Командир».** *(«Нишли?» «Син нишлисең?»)* **Сүзле уен «Дөрес әйт, күрсәт» — «Скажи что делает и покажи».** **«Командир» уены.** **Үрнәк буенча үстерешле диалог төзү.** *Аудио (14 нче кисәк)*	
		Өстәмә материал	Колпачок.

		(Театр уйныйбыз. Матур әдәбият әсәрләре уку)	Клоун Бим. Эш дәфтәре. К.В. Закирова. «На поляне детства», 65 с. К.В. Закирова. «Балачак аланы», 206 б. Анимацион сюжет (12 тема).
		Анимацион сюжет карау «Тату гаилә». **«Тату гаилә» анимацион сюжетын сәхнәләштерү.** **Уку Г.Тукай «Наша семья».** Хрестоматия «На поляне детства», 65 с. **Уку Г.Тукай «Безнең гаилә».** «Балачак аланы» хрестоматиясе, 206 б. **Үстерешле диалог «Телефоннан сөйләшү».**	
Ноябрь **I атна** **1.1** Төп белем бирү эшчәнлеге	**Тема:** Кунак килде. *Сүзлек:* утырам	**1)Яңа сүз кертеп сүзлекне баету** **2)Балаларның хәтерен үстерү .** **3)Аралашу әдәбе тәрбияләү.** **Уен ситуациясе «Әби кунакка килә».** *Аудио (16 нчы кисәк)*	Курчак театры атрибуты: әби. Уенчык песи. Ашамлык атрибутлары. Аудиоязма 16–18.

		Ситуатив күнегү «Әби утыра». Әби урындыкта утыра. *Аудио (17 нче)* **Уен ситуациясе «Әбине сыйла».** *Аудио (18 нче кисәк)* **Уен ситуациясе «Чакыр — сыйла».**	
Үткәрү вакыты	**Тема** **Сүзлек**	**Бурычлар** **Эш төрләре**	**Җиһазлау**
Ноябрь **I атна** **1.2** Төп белем бирү эшчәнлеге	**Тема:** Дусларым белән сый-ланабыз. *Сүзлек:* нишли? нишлисең? ашый	**1)Алда өйрәнгәә сүзләрне уеннарда активлаштыру** **2)Диалогик сөйләм телен үстерү** **Уен ситуациясе «Нишлисең?» Сүзле**	Курчак театры атри-бутлары: әби, бабай. Уенчыклар: песи, эт. Ашамлык атрибутлары. Уенчык телефоннар.

	эчә ашыйм эчәм	**уен: «Кайтаваз». Дидактик уен «Без сыйланабыз». Дидактик уен «Кем нишли?» Үстерешле диалог «Телефоннан сөйләшү». Сюжетлы картиналар карау «Кем нишли?» Ситуатив күнегү «Телефоннан кунакка чакыру».**	
Ноябрь I атна 1.3 (режим вакыты)	**Тема:** Юмарт аю. *Сүзлек:* уйный уйный м	**1)Яңа сүз кертеп сүзлекне баету 2)В.В.Воскобовичның үтерешле уеннарыннан шәмәхә урман яфраклары кулланып «Күзге бизәкләр ясау» (Әбигә бүләк) 2)Балаларда кунакчыллык тәрбияләү**	Курчак театры атри- бутлары: әби, бабай. Уенчыклар: песи, эт. Ашамлык атрибутлары. К.В. Закирова «Ба- лачак — уйнап-көлеп үсәр чак» (125 б.). Шәмәхә урманның төрле яфраклары, миниларчиклар
		Сюжетлы-рольле уен «Әби кунакка килгән» Миниларчикларда төрле төстәге төрле агач яфраклары кулланып Көзге бизәк ясау. Уен ситуациясе «Әби күчтәнәче», «Кәрзиндә нәрсә бар*)* Сүзле уен «Аю (куянны) сыйлыйбыз». Уен ситуациясе «Кафеда көндезге аш».	

		«Исемен ата» *(башкорт халык уены).* **Уен ситуациясе «Әбине сыйла», «Чакыр — сыйла».**	
		Өстәмә материал (Театр уйныйбыз. Матур әдәбият әсәрләре уку)	Анимацион сюжет (15 тема). Аю,куян маскалары. К.В. Закирова «Уй-ный-уйный үсәбез» (90, 97 б.).
		Анимацион сюжет карау «Юмарт аю» *(эчтәлеге буенча әңгәмә).* **«Юмарт аю» анимацион сюжетын сәхнәләштерү. .**	
Үткәрү вакыты	**Тема Сүзлек**	**Бурычлар Эш төрләре**	**Җиһазлау**

Ноябрь **II атна** **2.1** Төп белем бирү эшчәнлеге	**Тема:** Дусларым белән сый-ланабыз. *Сүзлек:* нишли? нишлисең? ашый эчә ашыйм эчәм	**1)»нишлисең?» «Кая барасың?» дигән сорауларга уйлап җавап бирергә өйрәтү** **2)балаларның диалогик сөйләм телен үстерү** **3)Татарча сөйләшү теләге булдыру** **Уен ситуациясе «Кафега барабыз».** *Аудио (19 нчы кисәк).* **Сүзле күнегү «Кая барасың?»** **Ситуатив күнегү.** **Үстерешле диалог.** *(Бала белән бала арасында диалог.)* **Уен ситуациясе» Кафеда сыйланабыз».** *Телефон аша диалог.*	Уенчык Акбай, Мияу.
Ноябрь **II атна** **2.2** Төп белем бирү эшчәнлеге	**Тема:** Кафеда. *Сүзлек:* нишли? нишлисең? ашый эчә ашыйм эчәм	**1)Алда өйрәнгән сүзлекне уеннарда активлаштыру** **2)Балаларның хәтерен үстерү.** **3)Үзара дуслык хисләре тәрбияләү.** **Уен ситуациясе «Нишлисең?» Сүзле**	Уенчык Акбай, Мияу. Кызыл, сары, яшел, зәңгәр шарлар. Уенчык телефоннар. Ашамлык, яшелчә му-ляжлары.

		уен «Кайтаваз». **Дидактик уен «Без сыйланабыз». Дидактик уен «Кем нишли?»** **Үстерешле диалог «Телефоннан сөйләшү». Сюжетлы картиналар карау «Кем нишли?» Үстерешле диалог «Син нишлисең?» Ситуатив күнегү «Телефоннан сөйләшү».**	
Ноябрь **II атна** **2.3** (режим вакыты)	**Тема:** Әйдәгез уйныйбыз. *Сүзлек:* уйный уйныйм	**1)Татар телендә җөмлә төзүнең грамматик конструкциясенә төшендерү** **2)Аралашу кулҗтурасы тәрбияләү** **3)Бер- берсенең сөйләме белән кызыксыну тәрбияләү**	Уенчык Акбай, Мияу. Кызыл, сары, яшел, зәңгәр шарлар. Уенчык телефоннар. Ашамлык, яшелчә муляжлары. Пиктограммалар.
		Уен ситуациясе «Мин уйныйм» *(пиктограммалар белән).* **Уен ситуациясе «Туган көнгә барабыз».** *(«Гаилә, «Яшелчә», «Савыт-саба»,* *«Уенчыклар» темалары буенча.)* **Уен ситуациясе «Бергәләп уйныйбыз».** **Үстерешле диалог «Телефоннан сөйләшү», «Нишлисең?»** **Уен ситуациясе «Кибеткә барабыз».** *(«Нәрсә кирәк?» грамматик конструкция- сен ныгыту.)*	

		Өстәмә материал (Театр уйныйбыз. Матур әдәбият әсәрләре уку) **Анимацион сюжет карау «Тату гаилә».** **Уен ситуациясе «Кафега барабыз”**	Анимацион сюжет (12 тема). Аудиоязма 63.
Ноябрь **III атна** **3.1** Төп белем бирү эшчәнлеге	**Тема:** Кафега барабыз. *Сүзлек:* барам кая барасың?	**1)Алда өйрәнгән сәзләрне уеннарда активлаштыру.** **2)Балаларның хәтерен ныгыту.** **3)аралашу теләге тәрбияләү.**	Уенчык Акбай, Мияу. Кызыл, сары, яшел, зәңгәр шарлар. Ашамлык муляжлары: чәй, кофе, сок, бәрәңге, пицца. Аудиоязма 19.
		Сүзле күнегү «Кая барасың?» **Ситуатив күнегү.** **Үстерешле диалог.** *(Бала белән бала арасында диалог)* **Уен ситуациясе «Шар сорап ал».** **Уен ситуациясе «Сиңа нәрсә кирәк?»**	

Үткәрү вакыты	**Тема** **Сүзлек**	**Бурычлар Эш төрләре**	**Җиһазлау**
Ноябрь **III атна** **3.2** Төп белем бирү эшчәнлеге	**Тема:** Без кафеда. *Сүзлек:* барам кая бара-сың? син нишли-сең?	**1)Алда өйрәнгән сүзләрне уеннарда активлаштыру** **2)Балаларның аң сәләтен үстерү** **3)сөйләм әдәбе тәрбияләү.** **Уен ситуациясе «Кафега барабыз». Сүзле күнегү «Кая барасың?» Сүзле уен «Кайтаваз».** **Уен ситуациясе «Сиңа нәрсә кирәк?»** **Аудиоязма тыңлау «Телефоннан сөйләшү».**	Уенчык Акбай, Мияу. Ашамлык муляжлары: чәй, кофе, сок, бәрәң-ге, пицца. Уенчык телефоннар.
Ноябрь **III атна** **3.3** (режим вакыты)	**Тема:** Кая бара-сың? *Сүзлек:* барам кая бара-	**1)В.В.Воскобовичның үстерешле уеннары ннан зур геоконт кулланып «Кафе»төзүдә күнектерү.** **2)Фигылләрнең сорауга карата ничек үзгәрүен лепбук кулланып аңлату ,җөмлә төзегәндә кулланырга өйрәтү** **3)Аралашу әдәбе тәрбияләү.**	Ашамлык, яшелчә му-ляжлары. Зур геоконтлар Ләпбук “Нишли,нишлисең.кая барасың?”

	сың?	**Уен ситуациясе «Кафега барабыз».** *Аудио (19 нчы кисәк)* **Зур геоконт кулланып кафе төзүдә күнектерү.** *Лэпбук белән танышу(Нишли,нишлисең,кая барасың?2* **Хәрәкәтле уен «Кая барасың?»** **Хәрәкәтле уен «Парын тап».** **Уен ситуациясе «Шарны сорап ал».** **Сүзле уен «Мин башлыйм, син дәвам ит».**	
		Өстәмә материал (Театр уйныйбыз. Матур әдәбият әсәрләре уку)	Ашамлык, яшелчә муляжлары.
		Уен ситуациясе «Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә?»	
Ноябрь **IV атна** **4.1** Төп белем бирү эшчәнлеге	**Тема:** Кафеда сыйланабыз. *Сүзлек:* син нишлисең?	**1)Алда өйрәнгән сүзләрне уеннарда кабатлау.** **2)Балаларның хәтерен ныгыту,** **3)Аралашу теләге тәрбияләү.** **Ситуатив күнегү.** **Аудиоязма тыңлау «Телефоннан сөйләшү».** *Аудио (20 нче кисәк)* **Уен ситуациясе «Сиңа нәрсә кирәк?”** **Сюжетла рольле уен «Кафеда сыйланабыз»**	Ашамлык муляжлары: чәй, кофе, сок, бәрәңге, пицца. Уенчык телефоннар. Аудиоязма 20.

		. Үстерешле диалог «Син нишлисең?»	
Үткәрү вакыты	**Тема Сүзлек**	**Бурычлар Эш төрләре**	**Җиһазлау**
Ноябрь **IV атна** **4.2** Төп белем бирү эшчәнлеге	**Тема:** Әниемнең туган көне. *Сүзлек:* ашый эчә ашыйм эчәм утыра утырам	**1)Алда өйрәнгән лексиканы уеннарда активлаштыру** **2)хәтер сәләтен үстерү** **3Татар телен өйрәнүгә кызыксыну уяту** **)Уен ситуациясе «Кафеда», «Нишлисең?» Сүзле уен «Кайтаваз».** **Дидактик уен «Без сыйланабыз». Дидактик уен «Кем нишли?»** **Үстерешле диалог «Телефоннан сөйләшү». Сүзле уен «Сора — җавап бир».**	Ашамлык, яшелчә муляжлары. Уенчык телефоннар.

		Сүзле уен «Бәйрәм табыны».	
Ноябрь **IV атна** **4.3** (режим вакыты)	**Тема:** Кафега ба- рабыз. *Сүзлек:* барам кая бара- сың? син нишли- сең?	**1) Алда өйрәнгән сүзләрне уеннарда активлаштыру** **2)Диалогик сөйләм телен үстерү** **2)Татар телендә аралашырга теләк булдыру**	
		Үстерешле диалог «Кафеда», **«Нәрсә кирәк?» Ситуатив күнегү** **«Син нишлисең?» Хәрәкәтле уен** **«Син нишлисең?»** **Эстафета уены «Кем** **тизрәк?» ИКТ-уен** **«Син нишлисең?»** **«Капитан» уены.** *(«Командир» уены үрнәгендә уйнала.)*	
		Өстәмә материал (Театр уйныйбыз. Матур әдәбият әсәрләре уку)	Уенчык телефоннар. Аудиоязма 20. Эш дәфтәре. Анимацион сюжет (18 тема).
		«Кафега барабыз» анимацион сюжетын карау *(эчтәлеге буенча әңгәмә).* **«Кафега барабыз» анимацион сюжетын сәхнәләштерү.** **Үрнәк буенча диалог төзү.** *Аудио (20 нче кисәк) «Телефоннан*	

		сөйләшү». («Син нишлисең?» соравын кулланып.)	
Декабрь **I атна** **1.1** Төп белем бирү эшчәнлеге	**Тема:** Бәйрәм. *Сүзлек:* сикер сикерәм Йөгер өйөгерәм	**1)Сүзлекне уеннарда активлаштыру** **2)Диалогик сөйләмне үстерү** **3)Татар телендә сөйләшү теләге булдыру.** **.Уен ситуациясе «Бәйрәм».** *(Кафеда бәйрәмгә клоун килә.)* **Уен ситуациясе «Туп белән уйныйбыз».** **Ситуатив күнегү.** **Уен-эстафета «Кем тизрәк».**	Колпачок. Клоун Бим. Төрле төстәге туплар, шарлар.
Үткәрү вакыты	**Тема** **Сүзлек**	**Бурычлар Эш төрләре**	**Җиһазлау**
Декабрь **I атна** **1.2** Төп белем бирү эшчәнлеге	**Тема:** Күңелле бәйрәм. *Сүзлек:* сикер сикерәм	**1)Боерык фигылен куллана белүдә күнектерү** **2)Хәтер сәләтен үстерү** **3)Аралашу теләге тәрбияләү.** **Уен ситуациясе «Без уйныйбыз».** **Ситуатив күнегү «Уйна, уйный,**	Туп, төрле төстәге шарлар

	Йөгер өгерәм	**уйныйм». Уен-эстафета «Кем тизрәк?»** **Уен ситуациясе «Туп белән уйныйбыз».**	
Декабрь **I атна** **1.3** (режим вакыты)	**Тема:** Бергәләп уйныйбыз. *Сүзлек:* сикерә йөгерә төлке	**1)Алда өйрәнгән сүзләрне уеннарда активлаштыру** **2)В.В.Воскобовичның үстерешле уеннарыннан «Чудо-крестиклар»,»чудо-соты» кулланып ярышларда җиңүчеләргә медальләр ясауда күнектерү.** **3)Аралашу әдәбе тәрбияләү.**	«чудо-крестиклар» «чудо-сотылар»,туп
		Уен ситуациясе «Бәйрәм». **Хәрәкәтле уен «Туп белән уйныйбыз». Уен-эстафета «Кем тизрәк?»**	
		Өстәмә материал (Театр уйныйбыз. Матур әдәбият әсәрләре уку)	Ашамлык, яшелчә муляжлары. Эш дәфтәре.

		Сюжетлы-рольле уен «Кафеда» **Сәхнәләштерелгән уен ситуациясе «Ватык телефон».** **Сюжетлы рәсемнәр турында бала белән бала арасында диалог. Сүзле уен «Кайтаваз».**	
Декабрь **II атна** **2.1** Төп белем бирү эшчәнлеге	**Тема:** Күңелле уеннар. *Сүзлек:* сикерә йөгерә төлке	**1)Балаларда диалогик сөйләм теле үстерү** **2)Сөйләм культурасы тәрбияләү** **3) аралашу теләге булдыру.** **Ситуатив күнегү «Рәсем турында сөйлә».** *Аудио (21 нче кисәк* **Сүзле уен «Кайтаваз» – «Эхо»** **Дидактик уен «Нәрсә юк?»** **Сүзле уен «Ватык телефон». .**	Сюжетлы рщсемнщр

		Сюжетлы рәсемнәр турында бала белән бала арасында диало **Үстерешле диалог.** *(Бала белән бала арасында диалог. Балалар битлекләр сайлап алалар.)* **Җырлы-биюле уен «Әйдәгез биибез».** *Аудио (23 нче кисәк)*	
Үткәрү вакыты	**Тема** **Сүзлек**	**Бурычлар Эш төрләре**	**Җиһазлау**
Декабрь **II атна** **2.2** Төп белем бирү эшчәнлеге	**Тема:** Уйныйбыз. *Сүзлек:* сикерә йөгерә төлке син нишли-сең?	**1) «син нишлисең?" соравын биреп диалог алып баруда күнектерү** **2)Балаларда активлык,тәрбияләү** **Уен ситуациясе «Без уйныйбыз».** **Ситуатив күнегү «Уйна, уйный, уйныйм». Уен-эстафета «Кем тизрәк?»** **Уен ситуациясе «Туп белән уйныйбыз».**	Колпачок. Клоун Бим. Төрле төстәге туплар, шарлар.
Декабрь **II атна** **2.3**	**Тема:** Бергәләп уйныйбыз.	**1)алда өйрәнгән сүзлекне уеннарда активлаштыру** **2)Балаларда әрсезлек,кыюлык арттыру.** **3)Балаларда кунакчыллык тәрбияләү**	Аудиоязма 23, 24.

(режим вакыты)	*Сүзлек:* сикер сикерәм сикерә йөгерә төлке	**Ситуатив күнегү «Рәсем турында сөйлә».** *Аудио (23–24 нче кисәкләр)* **Сүзле уен «Ватык телефон».** **Җырлы-биюле уен «Әйдәгез биибез».** **Тема буенча сюжетлы рәсемнәр турында балалар арасында диалог («Кыш бабай капчыгында ниләр бар?»)** **Уен ситуациясе «Алсу яңа фатирга чакыра».** **Сүзле уен «Чәй табыны әзерлибез», «Сыйла».**	
		Өстәмә материал (Театр уйныйбыз. Матур әдәбият әсәрләре уку)	Анимацион сюжет (21 тема). .
		«Күңелле уеннар» анимацион сюжетын карау *(эчтәлеге буенча әңгәмә).* **«Күңелле уеннар» анимацион сюжетын сәхнәләштерү.**	
Декабрь **III атна** **3.1** Төп белем бирү эшчәнлеге	**Тема:** Спорт бәйрәменә әзерләнәбез. *Сүзлек:* йөгер	**1)Сүзлекне уеннарда кабатлау.** **2)Диалогик сөйләм телен үстерү.** **3)Татар телендә аралашу теләге тәрбияләү.** **Диалог «Син нишлисең?»** *Аудио (24 нче кисәк)* Уен ситуаөиясе «йөгерәм сикерәм” “Без стадионда ярышабыз”	

	йөгерәм	Уен ситуациясе «Мин әйбәт сикерәм ,йөгерәи» Уен-эстафета.	

Үткәрү вакыты	**Тема** **Сүзлек**	**Бурычлар Эш төрләре**	**Җиһазлау**
Декабрь **III атна** **3.2** Төп белем бирү эшчәнлеге	**Тема:** Спорт бәйрәмендә. *Сүзлек:* йөгер йөгерәм Сикер сикерәм	**1)Хәрәкәтле уеннарда сүзләрне активлаштыру** **2)хәтер сәләтен үстерү** **3)татар телендә аралашу теләге булдыру** **Диалог «Син нишлисең?»** **Уен ситуациясе «Мин йөгерәм».** **Уен-эстафета «Кем тизрәк?»** **Сүзле уен «Ватык телефон».** **Ситуатив күнегү «Син нишлисең?»**	Битлекләр: аю, куян, төлке, эт, песи, курчак, туп. Сюжетлы рәсемнәр.
Декабрь **III атна** **3.3** (режим вакыты)	**Тема:** Спорт бәйрәме. *Сүзлек:*	**1 В.В.Воскобовичның үстерешле уеннарыннан зур геоконт кулланып «стадион төзүдә күнектерү.** **2))»Кая барасың?» соравын кулланып диалог алып баруда күнектерү** **2)Тел өйрәнүгә кызыксыну тәрбияләү**	Битлекләр: аю, куян, төлке, эт, песи, курчак, туп. Сюжетлы рәсемнәр, пиктограммалар

	барам кая бара- сың?	**Үрнәк буенча диалог төзү «Син нишлисең?»** *Аудио (25 нче кисәк)* **Зур геоконт кулланып “стадион төзү.** **«Командир» уены. Уен ситуациясе «Йөгерәм».** **Уен-эстафета «Кем тизрәк?»** **ИКТ-уен «Син нишлисең?»** **Сүзле уен «Охшаш рәсемнәрне тап».**	«сикерә», «йөгерә». Аудиоязма 25. Эш дәфтәре.

		Өстәмә материал (Театр уйныйбыз. Матур әдәбият әсәрләре уку)	Эмблемалар. Туплар. Эш дәфтәрләре. Битлекләр: аю, куян, төлке, эт, песи, кур-чак, туп. Сюжетлы рәсемнәр, пиктограммалар «сикерә», «йөгерә». Аудиоязма 25.
		Театрализованная игра «Придумай предложение с заданным словом». *(* **Сүзле уен «Тылсымлы сүзләр»** *(җөмләләр төзү).*	
Декабрь **IV атна** **4.1** Төп белем бирү эшчәнлеге	**Тема:** Бәйрәмгә барабыз. *Сүзлек:* чәкчәк өчпочмак	**1)Яңа сүзләр кертеп сүзлек баету** **2)Милли ашлар белүдә ,атамаларын дөрес әйтүдә күнектерү** **3)кунакчыллык тәрбияләү.** **3)Уен ситуациясе «Билет сорап ал».** *(Акбай кассир ролендә.)* *Аудио (25 нче кисәк).* **Аудиоязма тыңлау.** *Аудио (26 нчы кисәк* **Аудиоязма тыңлау.** *Аудио (27 нче кисәк)* **Аудиоязма тыңлаганнан соң диалог.** **Аудиоязмадан җыр тыңлау,җырлау(Аудио 18нче кисәе)**	Уенчык Акбай, Мияу. Сюжетлы рәсемнәр: төлке утыра, тычкан ашый, куян сикерә, ак йоклый. Билетлар. Аудиоязма 25–28.

		.	
Үткәрү вакыты	**Тема** **Сүзлек**	**Бурычлар** **Эш төрләре**	**Җиһазлау**
Декабрь **IV атна** **4.2** Төп белем бирү эшчәнлеге	**Тема:** Мин барам. *Сүзлек:* барам кая бара-сың? нишлисең?	**1)Алда өйрәнгән сүзләрне уеннарда активлаштыру** **2) Балаларның хәтерен үстерү.** **3)Аралашу теләге тәрбияләү.** **)Диалог «Син нишлисең?»** **Уен ситуациясе «Йөгерәм».** **Сүзле уен «Ватык телефон».** **Уен-эстафета «Кем тизрәк».** **Ситуатив күнегү. «Син нишлисең?»** **Үстерешле диалог «Нәрсә кирәк?»**	Эмблемалар. Туплар. Аудиоязма 24. Схема-пиктограмма-лар. Таратма рәсемнәр.
Декабрь **IV атна** **4.3**	**Тема:** Көчлеләр, кыюлар,	**1)Яңа сүз кертеп сүзлекне баету** **2)хәтер сәләтен үстерү** **3)сөйләм культурасы тәрбияләү**	Эмблемалар. Туплар. Эш дәфтәрләре.

(режим вакыты)	җитезләр. *Сүзлек:* йөгер йөгерәм чәкчәк өчпочмак Бәлеш	**Үстерешле диалог «Син кая барасың?»** **Уен ситуациясе «Билет бир әле».** **Уен ситуациясе «Спорт бәйрәменә барабыз».** **«Командир» уены.** **Сүзле уен «Син нишлисең?»** **Сюжетлы рәсемнәр буенча диалог төзү.** *Аудио (27–28 нче кисәкләр)* **Сүзле уен «Тылсымлы транспорт»** *(транспорт төрләрен уйлап табу).*	Аудио № 24.
		Өстәмә материал (Театр уйныйбыз. Матур әдәбият әсәрләре уку)	Анимацион сюжет (24 тема). Төрле хайван маскалары. Аудиоязма 29.
		«Көчлеләр, кыюлар, җитезләр» анимацион сюжетын карау *(эчтәлеге буенча әңгәмә).* **«Көчлеләр, кыюлар, җитезләр» анимацион сюжетын сәхнәләштерү.** **Җырны тыңлау һәм кушылып җырлау.** *Аудио (29 нчы кисәк)* .	

Гыйнвар **III атна** **3.1** Төп белем бирү эшчәнлеге	**Тема:** Казанда спорт бәйрәме. *Сүзлек:* сиңа ничә яшь?	**1)Сорауны аңлап дөрес җавап бирүдә күнектерү** **2)Балаларда аң сәләте үстерү** **3)Сөйләм культурасы тәрбияләү** **Үстерешле диалог «Интервью бирү».** *Аудио (29 нчы кисәк)* **Үстерешле уен «Сөйләшәбез».** *(Балалар үзләре бер-берсеннән интервью алалар.)* **Уен ситуациясе «Зарядка ясыйбыз».** **Уен-эстафета «Кем тизрәк?»** **Уен-эстафета «Кем тизрәк?»**	Уенчык Акбай, Мияу. Микрофон. Эмблемалар: йөгерүчеләр, сикерүчеләр хәрәкәте белдерүче. Аудиоязма 29.

Үткәрү вакыты	**Тема Сүзлек**	**Эш төрләре**	**Җиһазлау**
Гыйнвар **III атна** **3.2** Төп белем бирү эшчәнлеге	**Тема:** Спорт бәйрәмендә. *Сүзлек:* яшь сиңа ничә яшь?	**1)балаларны үзләре турында 4-5 җөмлә төзеп сөйли белүдә күнектерү** **2)яңа сүз кертеп сүзлек баету** **3)Бер-берсе белән сөйләшү теләге тәрбияләү.** **)Үстерешле уен «Сөйләшәбез, серләшәбез».** **«Интервью бирү» («Син нишлисең?»)** **Уен ситуациясе «Зарядка ясыйбыз».** **Уен-эстафета «Кем тизрәк?»** **Уен ситуациясе «Йөгерәм, сикерәм, уйныйм».** **Сүзле уен «Ватык телефон».**	Уенчык Акбай, Мияу Микрофон. Эмблемалар: йөгерүчеләр, сикерүчеләр хәрәкәтен белдерүчеләр.
Гыйнвар **III атна** **3.3** (режим вакыты)	**Тема:** Казанда спорт бәйрәме. *Сүзлек:* яшь сиңа ничә яшь?	**1)В.В.Воскобовичның үстерешле уеннарыннан шнур-малыш кулланып җиңүчеләргә баөйрак төзүдә күнектерү.** **2)Корреспондент ролен чиратлашып балаларга биреп интервью алуда күнектерү** **2)Балаларның хәтерен үстерү.** **Үстерешле диалог «Интервью бирү».** *Аудио (30 нчы кисәк)* **Уен ситуациясе «Зарядка ясыйбыз».** *Аудио (31–32 нче кисәкләр)* **Уен-эстафета «Кем тизрәк?»** **Шнур- малыш кулланып байрак төзү.** **Сүзле уен «Үзеңне яисә дустыңны макта».**	

		Өстәмә материал (Театр уйныйбыз. Матур әдәбият әсәрләре уку)	Эш дәфтәре. К.В. Закирова «На поляне детства» (188–189 с.). Уенчык Акбай, Мияу Микрофон. Эмблемалар: йөгерү-челәр, сикерүчеләр хәрәкәтен белдерү-челәр. Шар (2 данә). Бүләкләр.
		Уку. М.Файзуллина «Четыре художника». **1) Алда өйрәнгән сүзлекне активлаштыру.** **2)Балаларның хәтерен ныгыту.** **3)Сөйләм әдәбе тәрбияләү.**	
Гыйнвар **IV атна** **4.1** Төп белем бирү эшчәнлеге	**Тема:** Уеннар эстафетасы. *Сүзлек:* яшь сиңа нич яшь? бүре керпе	**Уен ситуациясе «Зарядка ясыйбыз».** *(Балалар, 10-га кадәр санап, төрле гимнастик хәрәкәтләр ясыйлар.)* **Уен-***эстафета “Кем тизрәк?”* **“командир” уены.** **Диалог “Син нишлисең?”**	

Гыйнвар **IV атна** **4.2** Төп белем бирү эшчәнлеге	**Тема:** Эстафетада катнашабыз. *Сүзлек:* яшь сиңа ничә яшь? бүре керпе тиен	**1Яңа сүзләр кертеп сүзлекне баету** **2)Балаларда дуслык хисләре тәрбияләү** **)Үстерешле уен «Сөйләшәбез, серләшәбез».** **Үстерешле диалог «Интервью бирү» («Син нишлисең?»).** **Уен ситуациясе «Зарядка ясыйбыз».** **Уен-эстафета «Кем тизрәк?»** **Уен ситуациясе «Йөгерәм, сикерәм, уйныйм».** **Сүзле уен «Ватык телефон».**	Уенчык Акбай, Мияу, рәсемле картиналар, ашамлык муляжлары. Микрофон.
Гыйнвар **IV атна** **4.3** (режим вакыты)	**Тема:** Җәнлекләр спорт бәйрәмендә. *Сүзлек:* яшь сиңа ничә яшь? бүре керпе тиен	**1)Лепбук кулланып җөмләләрне дөрес төзүдә күнектерү** **2)балаларны бер-берсенең сөйләменә игътибарлы булырга күнектерү** **Уен ситуациясе «Циркка барабыз».** **Үстерешле (сүзле) уен «Син кая барасың?»** **Дидактик күнегү «Кем күбрәк күрә, әйтә һәм җыя?»** *(«Хайваннар» һәм «Уенчыклар» темалары)* **«Командир» уены.** **Хәрәкәтле уен «Тылсымлы транспорт».** **Уен ситуациясе «Үзең турында сөйлә».** **Сүзле уен «Кем нәрсә ярата?** *(«Хайваннар» һәм «Ашамлыклар» темалары буенча*	Уенчыклар, рәсемле картиналар, ашамлык муляжлары.

		Сүзле уен «Уенчык турында сөйлә». *(Урамда уйналган «Кем күбрәк күрә, атый һәм җыя?» уенына таянып.)*	
		Өстәмә материал (Театр уйныйбыз. Матур әдәбият әсәрләре уку)	Анимацион сюжет (27 тема).
		«Җәнлекләр спорт бәйрәмендә» анимацион сюжетын карау *(эчтәлеге буен- ча әңгәмә).* **Татар халык уены «Йөзек салыш».**	
Үткәрү вакыты	**Тема** **Сүзлек**	**Бурычлар Эш төрләре**	**Җиһазлау**
Февраль **I атна** **1.1** Төп белем бирү эшчәнлеге	**Тема:** Безнең дуслар. *Сүзлек:* тавык әтәч	**10Яңа сүзләр кертеп сүзлекне баету** **2)Балаларның хәтерен үстерү.** **3)Дуслык хисләре тәрбияләү.** **Уен ситуациясе «Бу нәрсә?».** *Аудио (31 нче)* . **Сүзле уен «Ватык телефон».** *Балаларга «әтәч зур», «тавык кечкенә» сүзтезмәләре әйтелә.* **Уен ситуациясе «Әйткәнне үтә»..** **Бала команданы үти.**	Курчак театры атри- бутлары: тавык, әтәч. Битлекләре: әтәч, та- вык. Уенчыклар: тавык, әтәч. Аудиоязма 31–32.

		Ситуатив күнегү **Җырлы-биюле уен «Әйдәгез биибез».** *Аудио (32 нче кисәк)*	
Февраль **I атна** **1.2** Төп белем бирү эшчәнлеге	**Тема:** Үрдәк дусларын тапты. *Сүзлек:* үрдәк	**1)Яңа сүз кертеп сүзлекне баету** **2)хәтер сәләтен үстерү** **3)Татар телен өйрәнүгә кызыксыну уяту** **Уен ситуациясе «Кунак килә».** *Аудио (33 нче кисәк)* **Ишек шакыган тавыш** *(кыска пауза)* **Ишек ачылган тавыш** ***«Үрдәк»*** **сүзе яңа сүз бирү алымнары кулланып өйрәтелә.** **Сүзле уен «Ватык телефон».** Балаларга «зур үрдәк», «матур үрдәк» сүзтезмәләре әйтелә. **Уен ситуациясе «Дусларны сыйлыйбыз».** *Аудио (34 нче кисәк)* **Үрдәк, тычкан, бүре, әтәч, тавыкролендәге балаларга битлекләр таратыла.** **Башка балалар аларны чакырып сыйлыйлар.**	Курчак театры атриб ты: үрдәк. Битлекләр: үрдәк, ты кан, бүре, әтәч, тавы Эш дәфтәре. Аудиоязма 33–34.

		Ситуатив күнегү «Макта». **. Дәфтәрдә эш. 10 нчы бирем «В цирке».**	
Үткәрү вакыты	**Тема** **Сүзлек**	**Бурычлар Эш төрләре**	**Җиһазлау**
Февраль **I атна** **1.3** (режим вакыты)	**Тема:** Безнең дуслар. *Сүзлек:* тавык әтәч	**1)Йорт кошларының атамаларын хәтердә ныгыту** **2)В.В.Воскобовичның үстерешле уеннарыннан “Чудо-крестики”,”чудо-соты”кулланып “Әтәч2,Тавык”төзүдә күнектерү.** **3) дуслык хисләре тәрбияләү.** **Уен ситуациясе «Бу нәрсә? Нинди?»** **«Чудо-крестики. Чудо-соты» кулланып»әтәч»,»тавык»төзү.** **Дидактик уен «Бу кем? Нишли?»** **Җырлы-биюле уен «Әйдәгез биибез».** *Аудио (34–35 нче кисәкләр)* **Хәрәкәтле уен «Выполни команду».** **Сүзле (үстерешле) уен «Хыялый сәяхәт»** **Уен ситуациясе «Әйткәнне үтә».**	

		Өстәмә материал	М.Ф. Кашапова «Иң татлы тел – туган тел» (337 б.).
		Курчак театры «Сәгать» (М.Җәлил әсәре буенча).	
Февраль **II атна** **2.1** Төп белем бирү эшчәнлеге	**Тема:** Акбай чана шуа. *Сүзлек:* чана шуа	**1)Яңа сүзләр кертеп сүзлек баету** **2)хәтер сәләтен үстерү** **3)бер-берсе белән аралашу теләге булдыру** **.**	Уенчык Акбай. Уенчык чана. Сюжетлы рәсемнәр: куян чана шуа, аю чана шуа, бүре чана шуа, керпе чана шуа, әтәч чана шуа.
		Аудиоязма тыңлау. *Аудио (35 нче кисәк)* **Сүзле уен "Нишли?"** **Уен ситуациясе «Тауда»** **Дидактик уен «Кем чана шуа?»** **Дщфтщрдщ бирем "На горке".**	Төлке чана шуа, үрдә чана шуа, тавык чана шуа. «Чана шуа» пиктограммасы.

Эш дәфтәре.

Аудиоязма 35–36.

Үткәрү вакыты	**Тема** **Сүзлек**	**Бурычлар Эш төрләре**	**Җиһазлау**
		1)Яңа сүз кертеп сүзлек баету **2)диалогик сөйләм телен үстерү** **3)татар телендә сөйләшү теләге булдыру,**	
Февраль **II атна** **2.2** Төп белем бирү эшчәнлеге	**Тема:** Чана шуам. *Сүзлек:* шуам	**Уен ситуациясе «Нишлисең?»** **Акбай белән Мияу, җырлый-җырлый, чана тартып керәләр.** *Аудио (37 нче кисәк)* **Аудиоязма тыңлау.** *Аудио (38 нче кисәк)* **Акбай белән Мияу сөйләшә. Тәрбияче хәрәкәтләр белән күрсәтеп тора.** **Чана шуган тавыш ишетелә.** **Уен ситуациясе «Шуа – шуам».** **Үстерешле диалог «Син нишлисең?»** **Бала белән бала арасында диалог.** **Балаларга схема-пиктограммалар таратыла.** **Эчәм, ашыйм, утырам, уйныйм, барам, йөгерәм, сикерәм, йоклыйм, шуам.** **Бала белән бала арасында диалог.** **Дәфтәрдә эш. 12 нче бирем «Что ты делаешь?»** *(Пиктограммалар белән.)*	Уенчык Акбай, Мияу. Схема-пиктограмма-лар: эчәм, ашыйм, утырам, уйныйм, барам, йөгерәм, сикерәм, йоклыйм, шуам. Эш дәфтәре. Аудиоязма 37–38.
Февраль **II атна** **2.3**	**Тема:** Циркта.	**1)Алда өйрәнгән сүзләрне уеннарда активлаштыру** **2)хәтер сәләтен үстерү** **3)татар телендә аралашу теләге булдыру**	

(режим вакыты)	*Сүзлек:* тавык әтәч үрдәк	**Уен ситуациясе «Әбигә ярдәм ит»** *(үрдәк югалган, рәсемнәрдән табып бирәләр, аңлаталар).* **Өстәл өсте уены «Парлы рәсемнәр».** **«Мәйданчыгыбыз серләре»** **Уен ситуациясе «Дусларны сыйлыйбыз».** **Дәфтәрдә эш. 10 нчы бирем «Циркта» (ИКТ-уен).** **Дидактик уен «Парын тап».**	
		Өстәмә материал (Театр уйныйбыз. Матур әдәбият әсәрләре уку)	Анимацион сюжет (30 тема).
		«Циркта» анимацион сюжетын карау *(эчтәлеге буенча әңгәмә).* **Өстәл уены «Циркта».**	

Февраль **III атна** **3.1** Төп белем бирү эшчәнлеге	**Тема:** Әйдә бие! *Сүзлек:* бие бии әйдә	**1)Яңа сүз кертеп сүзлек баету** **2)Татар халык уеннары белән кызыксындыру** **3)Сөйләм әдәбе тәрбияләү.** **Уен ситуциясе: «Бие!»** *Аудио (39 нчы кисәк)* **«Зиләйлүк» татар халык көе ишетел** **Татар халык уены «Түбәтәй».** *Аудио (40 нчы кисәк)* **«Зиләйлүк» татар халык көе** **Ситуатив күнегү «Нишли?»** **"Бие" пиктограммасы белән таныштыру.**	Уенчык Акбай, Мияу Түбәтәй. Битлекләр: куян, аю, бүре, төлке, керпе, әтәч, тавык, үрдәк. «Бии» пиктограммас Аудиоязма 39–40.

Үткәрү вакыты	**Тема** **Сүзлек**	**Бурычлар Эш төрләре** **1Яңа сүз кертеп сүзлек баету** **2)диалогик сөйләм телен үстерү**	**Җиһазлау**

Февраль **III атна** **3.2** Төп белем бирү эшчәнлеге	**Тема:** Без биибез. *Сүзлек:* биим	**Уен ситуациясе «Без биибез».** *Аудио (41 нче кисәк)* **Татар халык бию көе ишетелә. Акбай белән Мияу бииләр.** **Үстерешле диалог «Син нишлисең?»** **Бала арасында диалог.** **Уен»Нишли,бел».** **Ддәфтәрдә эш (13нче бирем)**	Уенчык Акбай, Мияу Хәрәкәт белдерүче пиктограммалар: си-кер, йөгер, уйна, утыр бие. Такта, мольберт. Сюжетлы рәсемнәр: Куян сикерә. Аю йоклый. Песи сөт эчә. Төлке бии. Керпе йоклый. Бүре йөгерә. Эт ашый. Тычкан чан шуа. Бүре утыра. Эш дәфтәре. Аудиоязма 41.

Үткәрү вакыты	**Тема** **Сүзлек**	**Бурычлар Эш төрләре**	**Җиһазлау**
Февраль **III атна** **3.3** (режим вакыты)	**Тема:** Шаян кошлар. *Сүзлек:* чана шуа шуам	**1)алда өйрәнгән сүзләрне уеннарда кабатлау** **2)в.В.Воскобовичның үстерешле уеннарыннан миниларчик,төсле баулар кулланып чана,тау төзүдә күнектерү.** **3)аралашу культурасы булдыру** **Сүзле уен «Нишли?»** *(Пиктограммалар белән.)* **Миниларчиклар,төсле баулар кулланып чана ,тау төзү.** **Үстерешле диалог «Бу нәрсә? Нишли?»** **Хәрәкәтле уен «Син нишлисең?»** **Сүзле уен «Яшерелгән әйберне тап»** **«Шаян кошлар» анимацион сюжеты буенча персонажларның контурлы рәсемнәрен буяу.**	

		Өстәмә материал (Театр уйныйбыз. Матур әдәбият әсәрләре уку)	Анимацион сюжет (33 тема). К.В. Закирова. «Бала-чак аланы» (515 б.). К.В. Закирова «На поляне детства» (135 с.)
		«Шаян кошлар» анимацион сюжетын карау *(эчтәлеге буенча әңгәмә).* **Уку Г.Тукай «Белый дед».** **«Белый дед» мультфильмын карау.**	
Февраль **IV атна** **4.1** Төп белем бирү эшчәнлеге	**Тема:** Мияуның бүлмәсен бизибез. *Сүзлек:* ак кара	**1)Яңа сүзләр кертеп сүзлек баету** **2)балаларның хәтерен үстерү.** **3)Бер-берсе белән мөстәкыйль формада аралашуда күнектерү.** **Уен ситуациясе «Төсле шарлар сайла».** *Аудио (42 нче кисәк).* ***«Ак», «кара»* сүзләре яңа сүз бирү алымнары кулланып өйрәтелә.** **Дидактик уен «Нинди шар юк?»** **Сүзле уен «Нинди шар яратам».** **Уен ситуациясе «шар бир әле.”** **Уен ситуациясе «Бълмщне бизибез».** **Дщфтщрдщ эш «Шары ко дню рождения2**	Уенчык Акбай. Төсле (кызыл, яшел, зәңгәр, сары, ак, кара) шарлар, 1–10 кадәр санда. Эш дәфтәре. Аудиоязма 42–44.

Үткәрү вакыты	Тема Сүзлек	Бурычлар Эш төрләре	Җиһазлау
Февраль **IV атна** **4.2** Төп белем бирү эшчәнлеге	**Тема:** Туган көнгә бүләк әзер-либез. *Сүзлек:* җырла җырлыйм	**1)яңа сүз кертеп сүзлек баету** **2)диалогик сөйләм телен үстерү** **Үстерешле диалог «Кибет».**. **Акбай белән бала арасында үрнәк диалог:** **Үстерешле уен «Уенчыгың турында сөйлә».** **Уен: «Җырлыйм».** *Аудио (45 нче кисәк)* **«Җырла» сүзе балалар тарафыннан әйттерелә.**	Төрле зурлыктагы, төстәге, сандагы уен-чыклар. Аудиоязма 45–46.
		Аудиоязма тыңлау, җырлау. *Аудио (46 нчы кисәк)* 1) Мин җырлыйм, җырлыйм, җырлыйм, Мин матур җырлыйм, җырлыйм. Мин җырлыйм, җырлыйм, җырлыйм, Мин матур җырлыйм, җырлыйм. Лә-лә-лә-лә, лә-лә-лә-лә, Мин матур җырлыйм, җырлыйм. 2) Мин биим, биим, биим, Мин матур биим, биим. Мин биим, биим, биим, Мин матур биим, биим.	

		Лә-лә-лә-лә, лә-лә-лә-лә, Мин матур биим, биим.	
Февраль **IV атна** **4.3** (режим вакыты)	**Тема:** Урманда зур кон-церт. *Сүзлек:* бие бии әйдә бием Җырла җырлы йм	**1)алда өйрәнгән сүзләрне уеннарда кабатлау** **2)Татар халык уеннары белән таныштыруны дәвам итү**	
		Ситуатив күнегү «Нишли?» *(маскалар белән).* **Уен ситуациясе «Җанлы рәсемнәр» шулай ук «Гаилә» темасын кертергә мөмкин.** **Татар халык уены «Түбәтәй».** **Хәрәкәтле уен «Поезд»** *(2–3 бала, кулга-кул тотынышып, таудан шуып төшәләр).* **«Чана шуа», «чана шу», «чана шуам» сүзләрен ныгыту.** **Үстерешле диалог «Син нишлисең?»** **Дәфтәрдә эш. 13 нче бирем: «Кем нишли?» (ИКТ-уен).** **«Әтиләргә концерт» уены.** **«Командир» уены.**	
		Өстәмә материал (Театр уйныйбыз. Матур әдәбият әсәрләре уку)	Анимацион сюжет (36 тема). К.В. Закирова «Бала-чак аланы» (509 б.). К.В. Закирова «На по-ляне детства» (211 с.)
		Анимацион сюжет карау «Урманда зур концерт» *(эчтәлеге буенча әңгәмә).* **Театральләштерелгән уен ситуациясе «Урманда зур концерт»** *(рольләргә бүленеп, балалар уйный).*	

Үткәрү вакыты	Тема Сүзлек	Бурычлар Эш төрләре	Җиһазлау
Март **I** **атна** **1.1** Төп белем бирү эшчәнлеге	**Тема:** Мияуның туган көне. *Сүзлек:* җырлыйбыз зур рәхмәт	**1) Яңа сүзләр кертеп сүзлек баету** **2)»туган көн җырын аудио язмага кушылып җырлау.ятлау** **3)балаларда аралашу теләге булдыру** **Уен ситуациясе «Мияуда кунакта».** **Аудиоязмага кушылып җырлау.** *Аудио (47 нче кисәк)* **Җыр «Туган көн».** Мияуның туган көненә Без пешердек ак ипи. Менә шундый ипи зур, Менә шундый кечкенә. Менә шундый тәмле, Менә шундый баллы. Әйе шул, әйе шул, Әйе шул, ипи тәмле. **Үстерешле диалог «Минем бүләгем».**	Уенчык Акбай, Мияу Эш дәфтәре. Аудиоязма 47.
		Дәфтәрдә эш. 15 нче бирем «День рождения».	

Март **I** **атна** **1.2** Төп белем бирү эшчәнлеге	**Тема:** Туган көн табынында. *Сүзлек:* зур рәхмәт	**1)Яңа сүз кертеп сүзлек баету** **2)Йорт хайваннары.йорт кошлары турында табышмаклар чишүдә күнектерү** **Уен ситуациясе «Табышмакларга җавап тап».** *(Уенны сюжетлы рәсемнәргә таянып үткәрергә була.) Аудио (48 нче кисәк)* **Уен ситуациясе «Туган көн табынында».** *(Уен муляжлар белән үткәрелә.) Аудио (49 нчы кисәк)*	Сюжетлы рәсемнәр: төлке, тычкан, әтәч, тавык. Ашамлык муляжлары Аудиоязма 45, 48–49.

		Үстерешле диалог «Сыйланабыз” **Аудиоязма тыңлау, җырлау.** *Аудио (45 нче кисәк)* 1) Мин җырлыйм, җырлыйм, җырлыйм, Мин матур җырлыйм, җырлыйм. Мин җырлыйм, җырлыйм, җырлыйм, Мин матур җырлыйм, җырлыйм. Лә-лә-лә-лә, лә-лә-лә-лә. Мин матур җырлыйм, җырлыйм. **2)** Мин биим, биим, биим, Мин матур биим, биим. Мин биим, биим, биим, Мин матур биим, биим. Лә-лә-лә-лә, лә-лә-лә-лә. Мин матур биим, биим. **Күмәк бию.**	
Үткәрү вакыты	**Тема** **Сүзлек**	**Бурычлар Эш төрләре**	**Җиһазлау**
Март **I** **атна**	**Тема:** Акбай туган көнгә барыр-	**1)Алда өйрәнгән сүзләрне уеннарда активлаштыру** **2)В.в.Воскобовичның үстерешле уеннарыннан “Җырла “,”Бие” пиктограммаларын игровизорда үрнәксез ясауда**	К.В. Закирова «Балачак — уйнап-көлеп үсәр чак» (127 б.).

1.3 (режим вакыты)	га әзерләнә. *Сүзлек:* ак кара җырла җырлыйм	**күнектерү.** **3)халык уеннары аша балаларда дуслык хисе тәрбияләү**	
		. Уен «Җырлыйм». **Игровизорда пиктограммалар ясау.** **Сүзле-хәрәкәтле уен «Әгәр сиңа ошый икән, кабатла!»** **Җырлы уен «Ак калач».** **Аз хәрәкәтле уен «Зур туп»** *(рус халык уены).* **Үстерешле диалог «Уенчыгың турында сөйлә».** **Үстерешле уен «Хәрәкәтне белдерүче сүзләрне тап»** *(ю, аша, эч, утыр, уйна, җырла, шу).*	
		Өстәмә материал (Театр уйныйбыз. Матур әдәбият әсәрләре уку)	Анимацион сюжет (39 тема).
		Анимацион сюжет карау «Акбай туган көнгә барырга әзерләнә» — «Акбай собирается на день рождения» *(беседа по содержанию).*	

Март **II** **атна** **2.1** Төп белем бирү эшчәнлеге	**Тема:** Күңелле сәяхәт. *Сүзлек:* китап укый	**1)Яңа сүзләр кертеп сүзлек баету** **2)диалогик сөйләм телен үстерү.** **3)аралашу теләге булдыру** **Уен ситуациясе «Сәяхәткә әзерләнәбез».** **Аудиоязма тыңлау.** *Аудио (50 нче кисәк) (Тәрбияче күрсәтмә рәсемнәрне күрсәтә.)* **Сүзле уен «Нишли?»** **Уен «китапханәчеләр»** **Җыр «Мин мәктәпкә барам»** **Дәфтәрдә эш «Волшебная школа» (16нчы бирем)**	Таратма (күрсәтмә) рәсемнәр: куян (аю, песи, эт, төлке, тычкан) сикерә (ашый, эчә, йөгерә, утыра, йоклый, бит юа, чана шуа, бии, җырлый). Күрсәтмә һәм таратма рәсемнәр: Малай китап укый. Кыз китап укый. Куян китап укый. Төлке китап укый. «Укый» пиктограммасы. Эш дәфтәре. Аудиоязма 50.

Үткәрү вакыты	**Тема** **Сүзлек**	**Бурычлар** **Эш төрләре**	**Җиһазлау**

Март **II** **атна** **2.2** Төп белем бирү эшчәнлеге	**Тема:** Күңелле сәяхәт. *Сүзлек:* рәсем ясыйм *Сөйләм үрнәге:* мәктәп	**1)Яңа сүзләр кертеп сүзлек баету** **2)диалогик сөйләм телен үстерү** **Уен ситуациясе «Тылсымлы хат».** **Сүзле уен «Мин рәсем ясыйм».** *(Һавада «алма» рәсемен «ясап» күрсәтә. Балалар, аудионы тыңлап, әйтелгән предметны кул белән һавада «ясап» күрсәтәләр һәм җөмләне кабатлыйлар.)* *Аудио (52 нче кисәк)* **Сүзле уен «Ватык телефон».** *(Уен «рәсем ясыйм» сүзтезмәсе кулланып үткәрелә.)* *Рәсем ясау “Мияуга бүләк”* *Дәфтәрдә эш(17нче бирем)*	Конвертта хат. Уенчык компьютер. Эш дәфтәре. Аудиоязма 51–53.

Март **II** **атна** **2.3** (режим вакыты)	**Тема:** Туган көн. *Сүзлек:* җырлыйбыз зур рәхмәт	**1)алда өйрәнгән лексиканы уеннарда кабатлау** **2)»уенчыклар»,»кошлар»,»ашамлыклар» темалары лексикасын кабатлау** **3)татар телендә сөйләшү теләге булдыру**	Аудиоязма 52.
		Уен ситуациясе «Мияуда кунакта». **Тасвирлау аша табышмакларга җавап тап.** *(«Уенчыклар», «Яшелчәләр», «Ашамлыклар», «Кошлар», «Савыт-саба».)* **Уен ситуациясе «Әнинең туган көне», «Кунакларны сыйлыйбыз».** **Җырлы уен «Ак калач».** Аудио (52 нче кисәк) **Үстерешле диалог «Минем бүләгем»** *(әбигә бүләк).*	
		Өстәмә материал (Театр уйныйбыз. Матур әдәбият әсәрләре уку)	Әби, бабай, әти, әни битлекләре. К.В. Закирова. «Бала-чак аланы» (452, 528 б.). К.В. Закирова «На по-ляне детства» (239 с.)
		Уку Г.Тукай «Безнең гаилә» — «Наша семья». **Уку В.Хәйруллина «Туган көн».**	

Үткәрү вакыты	Тема Сүзлек	Бурычлар Эш төрләре 1)”мәктәп темасына кагылышлы сүзлекне кабатлау 2)Балаларның хәтерен ныгыту, 2)сөйләм кулҗтурасы тәрбияләү	Җиһазлау
Март **III** **атна** **3.1** Төп белем бирү эшчәнлеге	**Тема:** Күңелле сәяхәт. *Сүзлек:* укыйм кем укый	**Уен ситуациясе «Мәктәпкә барам».** *Аудио (54 нче кисәк).* **Сүзле уен «Кем укый?»** *Аудио (56 нчы кисәк).* **Дидактик уен «Портфельдә нәрсә бар?”** **Дәфтәрдә эш “Выполни задание “(18нче бирем)** **Җыр җырлау”Мин мәктәпкә барам”**	Телефоннар. Конвертта хат. Пиктограммалар эчтә леге: Куян кишер ашый. Песи сөт эчә. Аю йоклый. Эт йөгерә. Кыз кул юа. Бабай йоклый. Төлке утыра. Малай рәсем ясый. Үрдәк җырлый. Тычк бии. Бүре китап укый Әни бит юа. Әти алма ашый. Кыз чана шуа. Куян сикерә. Дәфтәрдә эш. Аудиоязма 54–57.

Март **III** **атна** **3.2** Төп белем бирү эшчәнлеге	**Тема:** Күңелле сәяхәт. *Сүзлек:* укыйм кем укый	**1) «Мәктәп темасына кагылган лексиканы активлаштыру** **2)хәтер сәләтен үстерү** **3)Мәктәптә уку теләге булдыру** **Уен «Командир»** **Аудиоязма тыңлау.** *Аудио (58 нче кисәк)* 1) Мин барам, барам, барам, Мәктәпкә барам, барам. Китап, карандаш алам, Мәктәпкә барам, барам. 2) Мин барам, барам, барам,	Уенчык Акбай, Мияу Пиктограммалар: си- кер, йөгер, утыр, бие, җырла. Чакыру билетлары. Сюжетлы рәсемнәр эчтәлеге: Куян кишер ашый. Песи сөт эчә. Аю йоклый. Эт йөгер Кыз кул юа. Бабай йоклый. Төлке утыра. Малай рәсем ясый.

		Мәктәпкә барам, барам. Китап укыйм, рәсем ясыйм, «Дүрт»ле, «Биш»леләр алам. **Үстерешле уен «Рәсемең турында сөйлә».** *Аудио (59 нчы кисәк)*	Үрдәк җырлый. Тычк бии. Бүре китап укый Әни бит юа. Әти алма ашый. Кыз чана шуа. Куян сикерә. Балалар санынча портфель макетла- ры, карандаш, ручка, китап, пенал, дневник альбом. Аудиоязма 58–60.

		Сюжетлы рәсемнәр эчтәлеге: 1. Бу куян. Куян кишер ашый. 2. Бу песи. Песи сөт эчә. 3. Бу аю. Аю йоклый. 4. Бу эт. Эт йөгерә. 5. Бу кыз. Кыз кул юа. 6. Бу бабай. Бабай йоклый. 7. Бу төлке. Төлке утыра. 8. Бу малай. Малай рәсем ясый. 9. Бу үрдәк. Үрдәк җырлый. 10. Бу тычкан. Тычкан бии. 11. Бу бүре. Бүре китап укый. 12. Бу әни. Әни бит юа. 13. Бу әти. Әти алма ашый. 14. Бу кыз. Кыз чана шуа. 15. Бу куян. Куян сикерә. **Уен ситуациясе «Мәктәптә».** *(Мәктәптә Мияу белән балаларны Акбай каршы ала.) Аудио (60 нчы кисәк)* **Уен ситуациясе «Портфельне тутыр».**	

Үткәрү вакыты	**Тема** **Сүзлек**	**Бурычлар Эш төрләре**	**Җиһазлау**
Март **III** **атна** **3.3** (режим вакыты)	**Тема:** Урман ки-тапханәсен-дә. *Сүзлек:* китап укый рәсем ясыйм мәктәп	**1)Яңа сүз кертеп сүзлек баету** **2)В.В.Воскобовичның үстерешле уеннарыннан игровизорда сюжетлы рәсемнәрне контур буенча йөртеп чыгуда күнектерү.** **3)Бер-берсен ишетә һәм тыңлый белүдә күнектерү.**	Игровизорлар.сюжетл рәсемнәр,эш дәфтәрлә
		Сүзле уен «Мин рәсем ясыйм» *(үткән лексика буенча).* **«Мин рәсем ясыйм»(игровизорда эш)** **Сүзле уен «Портфельдә нәрсә бар?»** *(Балалар портфельдә нәрсәләр барлы- гын санап әйтәләр.)* **«Командир» уены.** **Җырлы уен «Музыкаль телефон».** *Аудио (58 нче кисәк)* **Дәфтәрдә эш. 16 нчы бирем «Волшебная школа» (ИКТ-уен).** **Рәсем ясау «Мияуга бүләк».**	
		Өстәмә материал (Театр уйныйбыз. Матур әдәбият әсәрләре уку)	Анимацион сюжет (45 тема). К.В. Закирова «На по- ляне детства» (210 с.) К.В. Закирова «Бала- чак аланы» (205 б.)
		Анимацион сюжет карау «Урман китапханәсендә» *(әңгәмә).* **Анимацион сюжетны рольләргә бүлеп уйнау.** **Уку Ш. Маннур «Знай на пять».** **Уку Ш. Галиев «Туган тел».**	

Март **IV** **атна** **4.1** Төп белем бирү эшчәнлеге	**Тема:** Мәктәптә. *Сүзлек:* бик тәмле	**1)Яңа сүзләр кертеп сүзлек баету** **2)хәтер сәләте үстерү** **3)Аралашу әдәбе тәрбияләү.** **Сүзле уен «Портфельдә нәрсә бар?»** **Уен ситуациясе «Ашханәдә».** Өстәлдә ашамлык (аш, ботка, ипи, бәрәңге, сөт, су, сок, чәй, чәкчәк, өчпочмак) Җырлау»Без ашыйбыз» Татар халык уены «йөзек салыш»	Уенчык Акбай, Мияу Балалар санынча картон портфельләр, карандаш, ручка, китап, пенал, дневник, альбом. Ашамлык рәсемнәре: аш, ботка, ипи, бәрәң- ге, сөт, сок, су, чәй, чәкчәк, өчпочмак. Аудиоязма 61.
Үткәрү вакыты	**Тема** **Сүзлек**	**Бурычлар** **Эш төрләре**	**Җиһазлау**

Март **IV** **атна** **4.2** Төп белем бирү эшчәнлеге	**Тема:** Уку бүлмәсе. *Сүзлек:* дәфтәр	**1)Яңа сүз кертеп сүзлекне баету** **2)Балаларның хәтерен ныгыту.** **2)уку теләге булдыру** **Үстерешле диалог «Уку бүлмәсе белән танышабыз».** *(Уен таратма рәсемнәр ярдәмендә оештырыла.* **Үстерешле диалог «Нәрсә, нинди, ничә?»** Фланелеграфта китап, альбом, клей, линейка, ручка, карандаш, пенал, дәфтәр рәсемнәре. *Аудио (62 нче кисәк)* *Сүзле уен «Нәрсә кирәк?»* *Дәфтәрдә эш «Что в портфеле?»(19нчы бирем)*	Фланелеграф. Күрсәт-мә рәсемнәр: китап, альбом, клей, линей-ка, ручка, карандаш, пенал, дәфтәр. Ябыштыру өчен балалар санынча рәсемнәр: китап, альбом, клей, линей-ка, ручка, карандаш, пенал, дәфтәр. Таратма рәсемнәр: төрле төстә, санда (1–10) шкаф, өстәл, урындык. Эш дәфтәре. Балалар санынча клей Аудиоязма 62–63.

Үткәрү вакыты	**Тема** **Сүзлек**	**Бурычлар** **Эш төрләре**	**Җиһазлау**
Март **IV** **атна** **4.3** (режим вакыты)	**Тема:** Күңелле сәяхәт. *Сүзлек:* укыйм кем укый?	**1)Алда өйрәнгә сүзлекне активлаштыру** **2)хәтер сәләтен үстерү** **3)мәктәптә уку теләгә булдыру** **Сүзле уен «Кем укый?»** **Пиктограммалар белән эш.** **Уен ситуациясе «Портфельне тутыр!»** **Сүзле уен «Мин кушканны үтә».** **Үстерешле уен «Рәсемең турында сөйлә»** *(сюжетлы рәсемнәр буенча; үрнәк: аю чана шуа).* **Өстәмә материал** (Театр уйныйбыз. Матур әдәбият әсәрләре уку) **«Кызыклы шәкерт» — «Забавный ученик».** *(Ике телдә мультфильм карау. Г.Тукай әсәре буенча.)*	Р.К. Шәехова. Региональная образовательная программа «Сөенеч» — «Радость познания».

Апрель **I атна** **1.1** Төп белем бирү эшчәнлеге	**Тема:** Өстәл театры «Терем-кәй». *Сүзлек:* кем яши?	**1)”кем яши ?” соравы белән таныштыру** **2)театрларда актив катнашу теләге булдыру** **Өстәл театры «Теремкәй» әкияте.** *Аудио (64 нче кисәк) тыңлау, кушылып кабатлау.* **Уен ситуациясе «Мин яшим»** **Театрны сәхнәләштереп күрсәтү.**	Өстәл театры атрибутлары: тычкан, куян, бүре, төлке, аю. Аудиоязма 64.
Үткәрү вакыты	**Тема** **Сүзлек**	**Бурычлар Эш төрләре**	**Җиһазлау**
Апрель **I атна** **1.2** Төп белем бирү эшчәнлеге	**Тема:** «Теремкәй» әкиятен сәх-нәләштерү. *Сүзлек:* кем яши?	**1)Театр уйнарга теләк булдыру** **2)Балаларның хәтерен ныгыту.** **3)театр уйнап өйрәнгән сүзләрне активлаштыру** **«Теремкәй» әкиятен сәхнәләштерү.** *(Әкиятне тәрбияче ярдәмендә балалар күрсәтә. Балаларга рольләр бүленеп бирелә (тычкан, куян, бүре төлке, аю), алар битлекләр кияләр һәм «урманга» барып утыралар. Калган балалар, кул- га-кул тотынышып, түгәрәккә басалар, теремкәй ясыйлар. Балалар түгәрәктә әйләнеп йөреп әйтәләр.)*	Битлекләр: тычкан, куян, бүре, төлке, аю.

Үткәрү вакыты	**Тема** **Сүзлек**	**Бурычлар Эш төрләре**	**Җиһазлау**
Апрель **I атна** **1.3** (режим вакыты)	**Тема:** «Терем-кәй». *Сүзлек:* кем яши? Син кем? Мин Кохле (кызыл гном) Мин Зеле (яшал гном) Мин Селе зәңгәр гном	**1)Алда өйрәнгән сүзлекне уеннарда активлаштыру** **2)В.В.Воскобовичның үстерешле уеннарыннан шәмәхә урман образлары гномнар балаларга кунакка килә .һәм бергәләп төремкәй әкиятен сәхнәләштерәләр.** **2)Ягымлы сүзләр кертеп сөйләшә белүдә күнектерү** **«Теремкәй» әкиятен сәхнәләштерүгә әзерлек.** **Сүзле уен «Ягымлы сүзләр дөньясына сәяхәт» (УМК буенча).** **Сүзле уен «Кем нинди өйдә яши?»** *(Схема буенча бала һәрбер уенчык-җән- лекне үз өенә урнаштыра.)*	Шәмәхә урман гномнары.төремкәй Рәсемнәр күргәзмәсе

		Өстәмә материал (Театр уйныйбыз. Матур әдәбият әсәрләре уку)	
		Г.Тукай әсәрләре буенча шигъри бәйге. *(Рус һәм татар телләрендә.)* **Рәсемнәр күргәзмәсе** *(Г.Тукай әсәрләре буенча).*	
Апрель **II атна** **2.1** Төп белем бирү эшчәнлеге	**Тема:** Өстәл театры «Кем нәрсә ярата?» *Сүзлек:* кем нәрсә ярата? яратам хәерле көн	**1)Яңа сүзләр кертеп сүзлекне баету** **2)балаларның хәтерен үстерү.** **3)Сөйләм әдәбе тәрбияләү.** **Өстәл театры «Кем нәрсә ярата»** **Үстерешле диалог»син нәрсә яратасың?»** **Сәхнәләштерү »Кем нәрсә ярата»**	Өй макеты. Өстәл театры атрибутлары: эт, песи, әтәч, кәҗә. Аудиоязма 65. битлекләр
Үткәрү вакыты	**Тема** **Сүзлек**	**Бурычлар Эш төрләре** **1)Ягымлы сүзләр кулланып аралашу теләге тәрбияләү** **2)диалогик сөйләм теле үстерү**	**Җиһазлау**

Апрель **II атна** **2.2** Төп белем бирү эшчәнлеге	**Тема:** «Кем нәрсә ярата?» экиятен сәхнәләштерү. *Сүзлек:* кем нәрсә ярата? яратам хәерле көн	**1)Балаларда театр кую теләге булдыру** **2)дуслык мөнәсәбәтләре тәрбияләү** **«Кем нәрсә ярата?» экиятен сәхнәләштерү.** *(Әкиятне тәрбияче ярдәмендә балалар күрсәтә. Балаларга рольләр бүленеп бирелә (әтәч, эт, песи, кәҗә), алар битлекләр кияләр. Персонажлар: Эт, песи, әтәч, кәҗә. Күренеш: Өй маке- ты. Бу өйдә әтәч, эт, песи, кәҗә яшиләр. Ишегалдында яшел чирәм үсә. Өйдән ерак түгел эт оясы. Иртә. Кош сайраган тавышлар ишетелә. Киртәгә әтәч си- кереп менә. Канат кагып кычкыра.)* Әтәч: Кикри-күк, кикри-күк. Әтәч киртәдән сикереп төшә дә чирәм чүпли башлый: Ко-ко-ко. Өйдән әкрен генә, ялкау атлап, песи чыга, киерелә: Мияу-мияу-мияу. Песи, әтәчкә карап: Хәерле көн, әтәч! Әтәч: Хәерле көн, песи! Песи: Хәлләр ничек, әтәч? Әтәч: Әйбәт. Рәхмәт. Ә синең хәлләрең ничек? *(Шулвакыт йөгерә-йөгерә эт чабып чыга.)* Эт: Һау-һау-һау! Исәнме, әтәч! Исәнме, песи! Әтәч белән песи: Исәнме, эт! Эт: Кәҗә кая? Әтәч белән песи: Әнә кәҗә кәбестә ашый. Кәҗә кәбестә ярата. Эт: Мин ипи яратам. Песи, син нәрсә яратасың?.	Өй макеты. Битлекләр: эт, песи, әтәч, кәҗә. Аудиоязма 66.

Үткәрү вакыты	**Тема** **Сүзлек**	**Бурычлар** **Эш төрләре**	**Җиһазлау**
Апрель **II атна** **2.3** (режим вакыты)	**Тема:** Уйныйбыз. *Сүзлек:* Кем нәрсә ярата? яратам хәерле көн	**1)Алда өйрәнгән сүзләрне уеннарда активлаштыру.** **2) Балаларда уеннар барышында активлык тәрбияләү.**	
		«Кем нәрсә ярата?» әкиятен сәхнәләштерүгә әзерлек. **Дидактик уен «Бу нәрсә?»** **«Хатаны төзәт»** *(һәрбер балада — битлекләр).* **Хәрәкәтле уен «Үзеңә пар тап».** **«Без инде хәзер зурлар, мәктәпкә илтә юллар» проекты буенча уеннар, диалогларны, җырларны кабатлау.**	
		Өстәмә материал (Театр уйныйбыз. Матур әдәбият әсәрләре уку)	Аудиоязма 72. К.В. Закирова «Балачак аланы» (520 б.).
		Өстәл театры «Кем нәрсә ярата?» **Уку Г. Зәйнашева «Әбиемне яратам».** **Аз хәрәкәтле уен «Ни өчен?»** *(Мин кыяр яратам, чөнки ул тәмле. Ә син нәрсә яратасың?)*	

Апрель **III атна** **3.1** Төп белем бирү эшчәнлеге	**Тема:** Белем иленә сәяхәт. *Сүзлек:* Алдагы үткән темалар лексикасы һәм сөйләм үрнәкләре кулланыла.	**1)Алда өйрәнгән лексиканы ныгыту** **2)Балаларны хәтерен үстерү.** **3)Мәктптә уку теләге булдыру.** **Зур матур китап. Һәр битендә темалар буенча сюжетлы һәм аерым рәсемнәр.** *Аудио (67 нче кисәк)* **Үстерешле уен «Бу кем? Нәрсә? Нинди? Нишли?»**	Балалар санынча яшелчә, җиләк-җимеш рәсемнәре. Уенчыклар, савыт-саба, йорт җиһазлары. Аудиоязма 67–69. Эш дәфтәре.

		Уен ситуациясе. Үстерешле диалог «Әйдәгез танышабыз». *(Икенче биттә «Җәнлекләр», «Йорт кошлары» темасына караган рәсемнәр.)* **Уен «Компот, салат ясыйбыз».** *(Китапның өченче бите ачыла. «Яшелчәләр», «Җиләк-җимешләр».)*	
		Дәфтәрдә эш. 20 нче бирем «Помоги маме». **Ситуатив күнегү «Уенчыклар качканнар». («Нәрсә юк?» яисә «Дөрес урнаштыр».)** (Китапның дүртенче битендә «Уенчык», «Савыт-саба», «Йорт җиһазлары» темалары буенча рәсемнәр.) Тәрбияченең өстәлендә уенчыклар, савыт-саба, йорт җиһазлары төрлечә урнаштырылган. Балалар дөрес итеп классификацияләргә тиеш.	
Үткәрү вакыты	**Тема** **Сүзлек**	**Бурычлар Эш төрләре**	**Җиһазлау**
Апрель **III атна** **3.2** (режим вакыты)	**Тема:** «Могҗизалар кыры».	**1)алда өйрәнгән лексиканы активлаштыру** **2)төсләрне аеруларын,атамаларын дөрес әйтелешен кабатлау** **3 Балаларның сөйләм телен үстерү.**	

	Сүзлек: Алдагы үткән темалар лексикасы һәм сөйләм үрнәкләре кулланыла.	**Үстерешле уен «Бу кем? Нәрсә? Нинди? Нишли?»** **Уен «Компот, салат ясыйбыз». Сүзле уен «Светофор төсләре».** **Хәрәкәтле уен «Светофор»** *(уенның эчтәлеге кушымтада).* **Хәрәкәтле уен «Төсле самолётлар»** . **«Без инде хәзер зурлар, мәктәпкә илтә юллар» проекты буенча уеннар** *(тәрбияче теләге буенча).*	
3 атна 3.3	Шәмәхә урманда күңелле вакыйга Сүзлек: Мәктәп, Мин мәктәпкә барам	**1)алда өйрәнгән сүзләрне активлаштыру** **2) В.В.Воскобовичнын үстерешле уеннарыннан шәмәхә урман геройлары балалар белән бергә урманда «мәктәп төзиләр. (геоконт,»чудо-крестиклар»,төсле баулар,миниларчиклар кулланып)** **3) Балаларның сөйләм телен үстерү.**	
		Уен ситуациясе “син кая барасың?” **Җыр “Мин мәктәпкә барам”** **Шәмәхә урманда мәктәп төзү”.** **Сюжетлы-рольле уен «кибет»**	

Апрель **IV атна** **4.1** Төп белем бирү эшчәнлеге	**Тема:** «Могҗиза-лар кыры».	**1)Мәктәпкә бару теләге тәрбияләү** **2)«уеннарда өйрәнгән лексиканы кабатлау** **Уен ситуациясе «Серле хат».** Тәрбияче: Ребята, нам прислали электронное письмо. Письмо от Королевы выпускного бала. Давайте послушаем. *Аудио (70 нче кисәк)* .	«Могҗизалар кыры» уенына кирәкле җиһазлар, биремнәр. Аудиоязма 70–71.

	Сүзлек: Алдагы үткән темалар лексикасы һәм сөйләм үрнәкләре кулланыла.		
Апрель IV атна 4.2 Төп белем бирү эшчәнлеге	**Тема:** «Без инде хәзер зурлар — мәктәпкә илтә юллар». *Сүзлек:* Алдагы үткән темалар лексикасы һәм сөйләм үрнәкләре кулланыла.	**1)Ел буена өйрәнелгән сорауларны диалог барышында урынлы куллануда күнектерү** **2)уеннарда актив булуда күнектерү** **Уен ситуациясе «Кая барасың?»** *(Мәктәп, кафе, цирк һ. б.)* **Уен-диалог «Бу нәрсә? Нинди? Ничә? Нишли?»** **Хәрәкәтле уен «Урман дусларыбызга мәктәпкә юлны табарга ярдәм ит».** *(Үрнәк: Куян, кил монда, сикер. Куян, син нишлисең? Мин сикерәм, йөгерәм... төлке җырлый, бүре бии... конструкцияләрен ныгыту.)* **Үткәннәрне кабатлау. «Без инде хәзер зурлар, мәктәпкә илтә юллар» проекты буенча уеннар.** **Уен ситуациясе «Телефоннан сөйләшү»** (диалогны сан, сыйфат, күләм бермлеге кертеп баетырга була).	Маскалар, таратма һәм күрсәтмә рәсемнәр.

Үткәрү вакыты	**Тема** **Сүзлек**	**Бурычлар** **Эш төрләре**	**Җиһазлау**
Апрель **IV атна** **4.3** (режим вакыты)	**Тема:** «Без инде хәзер зурлар – мәктәпкә илтә юллар».	**1)балаларны үзлектән сораулар биреп диалоглар алып баруда күнектерү** **2)хәтер сәләте үстерү** **Уен ситуацияләрендә үзлектән сорау бирә белү.** *(Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә? Син кем? Бу кем? Бу нәрсә? Нишли? Кая барасың?)* **Хәрәкәтле уен «Буяулар».** **Музыкаль-хәрәкәтле уен «Кызыклы паровоз** **Игра-забава «Оживи рисунок».** *(Необходимо дорисовать недостающий элемент и рассказать про получившийся предмет.)*	
	Сүзлек: Алдагы үткән темалар лексикасы һәм сөйләм үрнәкләре кулланыла.	**Өстәмә материал** (Театр уйныйбыз. Матур әдәбият әсәрләре уку) **Анимацион сюжет карау «Урман китапханәсендә».** **Сюжетны рольләргә бүлеп уйнау.** **Татар халык уеннары «Аксак төлке», «Тимербай».**	Анимацион сюжет (45 тема).

Май **I** **атна** **1.1** Төп белем бирү эшчәнлеге	**Тема:** Уйныйбыз да, җырлыйбыз да. *Сүзлек:* Алдагы үткән темалар лексикасы һәм сөйләм үрнәкләре кулланыла.	**1)Боерыклар бирү .үти белүдә күнектерү** **2)диалогик сөйләм телен үстерү** **Сүзле-хәрәкәтле уен «Мин әйтәм – син эшлә».** *(Уйна, уйный, уйныйм. Җырла, җырлыйм, җырлый. Мин матур җырлыйм. Төлке матур җырлый.)* **Музыкаль дидактик уен «Бу нинди җыр?»** *(«Бар матур бакча», «Бар матур төлке...»)* **Сүзле уен «Яшь артистлар».** *(Музыка инструментлары белән.)* **Музыкаль уен «Зур концерт».** *(Проект темалары буенча.)*	Хәрәкәт белдерүче пиктограммалар, төрл уенчыклар. «Минем өем», «Уйный-уйный үсәбез», «Без инде хәзер зурлар — мәктәпкә илтә юллар» проектлары буенча лексика.
Май **I** **атна** **1.2** Төп белем бирү эшчәнлеге	**Тема:** Тыңлагыз, тыңлагыз! Балалар сөйләшә.	**1)Алда өйрәнелгән сүзләрне активлаштыру** **2)балаларның хәтерен үстерү.** **30Балаларда уку теләге тәрбияләү.** **Үстерешле уен «Уенчык (куян, аю, бүре, төлке...) турында сөйлә»** **Сүзле уен «Портфельдә нәрсә бар?»** **Дидактик уен «Кем, нәрсә юк?» «Бу нәрсә?»** **Үстерешле уен.** *(Син кем? нинди? — команда — нишли? нишлисең?)* **«Командир» уены. Диалог «Син нишлисең?»**	Хәрәкәт белдерүче пиктограммалар, төрл уенчыклар, савыт-саб киемнәр, яшелчәләр, уку кирәк-яраклары.

	Сүзлек[1]		

Май **I** **атна** **1.3** (режим вакыты)	**Тема:** Мәктәпкә барабыз. *Сүзлек:* Кабатлау.	**1)өч проектта өйрәнелгән сүзлекне уеннарда активлаштыру** **2)В.В.Воскобовичның үстерешле уеннарыннан шнур-малышта»4»ле «5ле саннарын төзүдә күнектерү.** **2)Мәктәптә уку теләге тәрбияләү**	Сюжетлы рәсемнәр.
		«Минем өем», «Уйный-уйный үсәбез», «Без инде хәзер зурлар — мәктәпкә илтә юллар» проектларын кабатлау буенча уен эшчәнлекләре. *(Дәфтәрдә эш №8, №12.)* **Шнур-***малышта "4ле" һәм "5"ле санын төзү.* **Үстерешле диалог: «Нишли?, Нишлисең?»** **Сюжетлы-рольле уен «Уенчык кибетендә».** **«Дөрес әйт!», «Нәрсә зур, нәрсә кечкенә?», «Әйе — юк», «Сана» дидактик уеннары.** *(Темага кагылышлы уенчыклар уртага куела, балалар җырны тыңлап әйләнәләр.)* **Сүзле уен «Мин мәктәпкә үзем белән нәрсә алам?»** *(Үрнәк: өстәл – юк, песи – юк, китап – әйе... Телевизор – юк, карават – юк, дәфтәр – әйе...)* **Үстерешле уен «Мин кем турында сөйлим?»** *(«Гаилә», «Йорт кошлары», «Җәнлекләр» темалары лексикасын ныгыту.)*	
		Өстәмә материал (Театр уйныйбыз. Матур әдәбият әсәрләре уку)	К.В. Закирова «На поляне детства»

		Уку Р.Валеева «Самая красивая страна». **Уку Р.Валеева. «Иң матур ил».**	(143 с.).
Май **II** **атна** **2.1** Төп белем бирү эшчәнлеге	**Тема:** Мәктәпкә барабыз. *Сүзлек:* Алдагы үткән темалар лексикасы һәм сөйләм үрнәкләре кулланыла.	**1)Уеннарда активлык тәрбияләү** **2)татарча сөйләшү теләге булдыру** **Уен «Командир».** **Үстерешле уен «Рәсемең турында сөйлә».** **Уен ситуациясе «Мәктәпкә барам».** **Уен ситуациясе «Мәктәптә».** **Уен ситуациясе «Портфельне тутыр».** *Аудио (54–56 нчы кисәкләр)* **Сүзле уен «Кем укый?»** **Үстерешле диалог «Бу нәрсә?» «Нишли?» «Нишлисең?»** **Пиктограммалар уку.** *(Укый, укыйм, сикерә, сикерәм, рәсем ясый, рәсем ясыйм, җырлый, җырлыйм, бии, биим.)*	Хәрәкәт белдерүче пиктограммалар, төрл уенчыклар. «Минем өем», «Уй-ный-уйный үсәбез», «Без инде хәзер зурлар — мәктәпкә илтә юллар» проектлары буенча лексика.
Үткәрү вакыты	**Тема** **Сүзлек**	**Бурычлар Эш төрләре**	**Җиһазлау**

Май **II** **атна** **2.2** Төп белем бирү эшчәнлеге	**Тема:** Мәктәпк ә барабыз. *Сүзлек:* Алдагы үткән темалар лексикасы һәм сөйләм үрнәкләре кулланыла.	**1)Алда өйрәнгән сүзлекне уеннарда кабатлау** **2)Балаларның аң сәләтен үстерү.** **3)Аралашу теләге тәрбияләү** **Проектлар буенча уен ситуацияләре: «Чынаяклар, киемнәр, уенчыклар югалган», Серле хат», «Мәктәпкә барабыз», «Портфельне тутыр».** **Сүзле уен «Портфельдә нәрсә бар? — иптәшеңә сөйлә».** **Үстерешле диалог «Нишли?», «Син кем? Син нишлисең?»**	Хәрәкәт белдерүче пиктограммалар, төрл уенчыклар. «Минем өем», «Уй-ный-уйный үсәбез», «Без инде хәзер зур-лар — мәктәпкә илтә юллар» проектлары буенча лексика.
Май **II** **атна** **2.3** (режим вакыты)	**Тема:** Мәктәпк ә барабыз. *Сүзлек:* Алдагы үткән те-малар	**1)хәрәкәтле уеннарда лексика кабатлау** **2)төрле сораулар кулланып балаларны диалогларда катнаштыру** **3)активлык тәрбияләү** **Уен ситуациясе «Кая барасың?»** *(Мәктәп, кафе, цирк һ. б.)* **Уен-диалог «Бу нәрсә? Нинди? Ничә? Нишли?»** **Хәрәкәтле уен «Хәйләкәр төлке».** **Хәрәкәтле уен «Урман дусларыбызга мәктәпкә юлны табарга ярдәм и**	

	лексикасы һәм сөйләм үрнәкләре кулланыла.	**Уен ситуациясе «Телефоннан сөйләшү».**	
		Өстәмә материал (Театр уйныйбыз. Матур әдәбият әсәрләре уку)	К.В. Закирова «На поляне детства» (241, 534 с.).
		Уку М.Хәсәнов «Сара мәктәпкә бара». Уку Р.Миннуллин «Первый класс»	
Май III атна 3.1 Төп белем бирү эшчәнлеге	**Тема:** Сау бул, бакча! Исәнме, мәктәп.	**1)Диалогик сөйләм телен үстерү** **2)Балаларның хәтерен ныгыту.** **2)Уеннарда актив катнашу теләге тәрбияләү** **Үстерешле диалог «Корреспондент».** **Концерт-уен «Яшь артистлар»** *(җырлар җырлау, бию, сөйләү).* **Музыкаль уен «Музыка коралларында уйныйм»** *(уйныйм, җырлыйм).* **Әйлән-бәйлән уены (Кем, кем мәктәпкә бара? Нәрсә, нәрсә ул ала?)**	Хәрәкәт белдерүче пиктограммалар (җырлый). Әйлән-бәйлән уеннар өчен атрибутлар.
Май III атна 3.2	**Тема:** Сау булыгыз, уенчыклар!	**1)»Мәктәп «темасына кагылышлы сүзләрне уеннарда активлаштыру.** **2)Үстерешле уеннар белән кызыксынә булдыру.** **Түгәрәк уены «Сау булыгыз, уенчыклар, сау булыгыз, апалар».**	Пиктограммалар, сюжетлы рәсемнәр.

Төп белем бирү эшчәнлеге	Сау булы-гыз, апа-лар! *Сүзлек:* Алдагы үткән темалар лексикасы һәм сөйләм үрнәкләре кулланыла.	**Уен ситуациясе «Мәктәпкә барабыз, «дүрт»ле, «биш»ле алабыз»** *(рольләргә бүленеп).* **Уен ситуациясе «Сау булыгыз, уенчыклар!»** **Сүзле уен «Портфельдә нәрсә артык?»** **Сюжетлы рәсемнәр белән эшләү «Кем укый?» «Кем рәсем ясый?»...**	
Май **III** **атна** **3.3** (режим вакыты)	**Тема:** Без инде хәзер зур-лар – мәк-тәпкә илтә юллар.	**1)»Мәктәп» темасына кагылышлы лексиканы активлаштыру** **2)в.В.воскобовичның үстерешле уеннарыннан шнур-затейниклар кулланып «Мәктәп «сүзе төзүдә күнектерү.** **2)сөйләм кулҗтурасы тәрбияләү**	

	Сүзлек: Алдагы үткән темалар лексикасы һәм сөйләм үрнәкләре кулланыла.	**Шнур-затейниклар кулланып «Мәктәп»сүзе төзү.** **Хәрәкәтле уен «Буяулар»** *(битлекләр киеп).* **Музыкаль-хәрәкәтле уен «Кызыклы паровоз»** *(паровоз бара, бара, коман- да буенча туктый. Тукталышлар: рәсем тукталышы (рәсем ясыйлар), музыкаль тукталыш (җырлыйлар), бию тукталышы (бииләр), спорт тукталышы (сикерәләр, йөгерәләр).* **Сюжетлы-рольле уен «Мәктәп».**	
		Өстәмә материал (Театр уйныйбыз. Матур әдәбият әсәрләре уку)	К.В. Закирова «На поляне детства» (242 с.). К.В. Закирова «Балачак аланы» (533 б.).
		Сабантуй бәйрәме *(күңел ачу һәм уеннар).* **Уку Р.Миңнулин «Бакча белән хушлашу».** **Уку Х.Бадиги «Здравствуй, сентябрь!»**	
Май **IV атна** **4.1** Төп белем бирү эшчәнлеге	**Тема:** Күңелле уеннар. *Сүзлек:* Алдагы үткән темалар лексикасы һәм сөйләм үрнәкләре	**1)кызыклы уеннар оештырып балаларда дуслык хисләре тәрбияләү** **2)бер берсе белән аралашу теләге булдыру** **Хәрәкәтле уеннар «Тимербай»** *(татар халык уены),* **«Мы весёлые ребята»** *(рус халык уены),* **«Уральский мяч»** *(башкорт халык уены),* **«Заяц, заяц, ты где?»** *(мари халык уены).* **Уен ситуацияләре «Кем килде?» «Кемгә нәрсә?» «Кем нәрсә ярата?» «Нәрсә юк?» «Кем нишли?»** **Түгәрәк уеннары «Карусель», «Портфелеңдә нәрсә бар?»**	Р.К. Шаехова. Региональная образовательная программа «Сөенеч» — «Радость познания» (140–141 с.).

	кулланыла.		

Үткәрү вакыты	Тема Сүзлек	Бурычлар Эш төрләре 1)балаларны сабан туе уеннары белән кызыксындыру 2)уеннар барышында боерык фигылләрне кабатлау	Җиһазлау
Май **IV** **атна** **4.2** Төп белем бирү эшчәнлеге	**Тема:** Уйныйбыз да уйныйбыз. *Сүзлек:* Алдагы үткән темалар лексикасы һәм сөйләм үрнәкләре кулланыла.	**«Капчык киеп йөгерү», «Көянтә белән су ташу», «Чүлмәк вату», «Кашыкка йомырка куеп йөгерү», «Катык»** — *милли-ярыш уеннары.* **Сюжетлы-рольле уеннар «Без Сабантуйда», «Кафеда», «Кунакта», «Әбидә».** **Сәхнәләштереп уйнау Ш.Галиев «Сабантуй батыры».**	Р.К. Шаехова. Региональная образовательная программа «Сөенеч» — «Радость познания» (140 с.). К.В. Закирова «На поляне детства» (526–527 с.).
Май **IV** **атна** **4.3**	**Тема:** Без әкият яратабыз.	**1)Алда өйрәнелгән лексиканы кулланып әкиятләр куюда күнектерү** **2)Татар телендә үзлектән аралашу теләге булдыру**	К.В. Закирова «На поляне детства» (544 с.).

(режим вакыты)	*Сүзлек:* Алдагы үткән темалар лексикасы һәм сөйләм үрнәкләре кулланыла.	**Татар халык әкияте «Чуар тавык** *(өстәл театры).* **Рус халык әкияте «Теремкәй** *(бармак театры).* **А.Алиш «Чукмар һәм тукмар».**	
		Өстәмә материал (Театр уйныйбыз. Матур әдәбият әсәрләре уку)	К.В. Закирова «На поляне детства» (126, 205 с.). К.В. Закирова «Балачак аланы» (532–533 б.)
		Уку Н. Дәүли «Минем дустым — әлифба». **Уку Б.Рәхмәт «Мәктәпкә».** .	

3.6. Белем бирү эшчәнлеге челтәре. *(Таблица №9.)*

№	Атна көннәре	Төркемнәр	Эшчәнлекләр вакыты
1.	Дүшәмбе	Зурлар төркеме Уртанчылар төркеме	9.00-9.25 Режим вакыты
2.	Сишәмбе	Уртанчылар төркеме	Режим вакыты
		Мәктәпкә әзерлек төркеме	9.40-10.10
3.	Чәршәмбе	Зурлар төркеме	Режим вакыты
		Уртанчылар төркеме	Режим вакыты
4.	Пәнҗешәмбе	Мәктәпкә әзерлек төркеме	9.40-10.10
5.	Җомга	Зурлар төркеме	9.00-9.25
		Мәктәпкә әзерлек төркеме	Режим вакыты

Тәрбиячененең эш көне бүленеше.*(Таблица №10.)*

Атна көннәре	Балалар белән эш	Педагоглар белән эш	Әти-әниләр белән эш	Методик эш
Дүшәмбе	9.00-10.40 шөгыльләр 10.40-11.00 индивидуаль Эш 11.00-11.30 Тәрбиячеләр белән эш	11.30-11.350 методист белән эш 11.50-12.00 музыкант белән эш		12.30-13.00 методик һәм матур әдәбият белән эш
Сишәмбе	9.00-10.35 шөгыльләр 10.35-11.00	11.00-11.30 методист белән эш 11.30-12.00	8.50-9.00	12.30-13.00 методик һәм матур әдәбият

	индивидуаль эш	музыкант белән эш		белән танышу
Чәршәмбе	9.00-10,30 шөгыльләр 10.35-11.00 индивидуаль эш	11.00-11.30 методист белән эш 11.30-12.00 тәрбиячеләр һәм музыкант белән эш	8,50-9,00	12.30-13.00 методик һәм матур әдәбият белән танышу
Пәнҗешәмбе	9.00-10,40 шөгыльләр 10.40-11.00 индивидуаль эш	11.00-11.30 методист белән эш 11.30-12.00 тәрбиячеләр белән эш		12.30-13.00 методик һәм матур әдәбият белән танышу
Җомга	9,00-10.35 шөгыльләр 10.35-11.00 индивидуаль эш	11.00-11.30 методист белән эш 11.30-12.00 музыкант белән эш	8.50-9.00	12.30-13.00 методик һәм матур әдәбият белән эш

3.7. Программаны тормышка ашыруда төрле технологияләр, формалар, алымнар һәм чаралар

Мәктәпкәчә тәрбия һәм белем бирү учреждениеләре өчен Федераль дәүләт укыту стандартлары таләпләренә җавап бирә алырдай укыту-методик комплектлары булдырылды. Балалар бакчалары андагы балаларны татар теленә өйрәтү, аларның сөйләм телен үстерү өчен заман таләпләренә җавап бирерлек итеп төзелгән эзлекле, максатчан методик әсбаплар белән тәэмин ителделәр.

Татар телен өйрәтүдә кулланыла торган чаралар.

1. Эшчәнлек эшкәртмәләре, диагностик материаллар.

2. Тавышлы күрсәтмәлелек (һәр проект өчен аудиоязмалар, анимацион сюжетлар, мультфильмнар).
3. Картиналы һәм картиналы-дидактик күрсәтмәлелек (таратма һәм күрсәтмә рәсемнәр, җырлы-биюле уеннар, театр эшчәнлеге өчен материаллар.
4. Символик, график күрсәтмәлелек (пиктограммалар).
5. Күләмле күрсәтмәлелек (макетлар, муляжлар, уенчыклар)
6. Интерактив уеннар.
7. Эш дәфтәрләре.

Эш төрләре һәм формалары.

Программа бурычларын үтәүдә эш формаларының, практик гамәли алымнарның, чараларның әһәмияте зур. Төп эш төрләре булып түбәндәгеләр тора:

1. Предметлар белән эш: тасвирлау, уенчык белән диалог төзү, уен һәм экиятләрдә катнашу.
2. Рәсемнәр белән эш: тасвирлау, үстерешле диалог.
3. Сюжетлы-рольле уеннар.
4. Әйлән-бәйлән, җырлы-биюле уеннар өйрәнү (аудиоязмага таянып).
5. Театральләштерү, сәхнәләштерү (бармак театры, битлекләр, костюмнар, театр күрсәтү (эти-әниләргә, башка төркем балаларына).
6. Хәрәкәтле уеннар: туп белән уеннар, “Командир” уены, әйлән-бәйлән уен, зарядка уеннары.
7. Иҗади һәм ситуатив уеннар: рольле уеннар, интервью, ситуатив күнегүләр.
8. Ситуатив, логик күнегүләрне ишетеп, аңлап эшләү.
9. Үстерелешле диалоглар (зурлар һәм яшьтәшләре белән үзара аралашу).
10. Аудиоязмалар тыңлау, кушылып әйтү, җырлау, кабатлау, ишеткән сүзне рәсемдә табып күрсәтү.
11. Анимацион сюжетлар, мультфильмнар карау.
12. Интерактив уеннар.

Аудиоязмалар

Аудиоязмалар яңа сүз өйрәтү, сөйләм үрнәкләре үзләштерү, уеннар, кыска җырлар өйрәтү, өстәл театры күрсәтү вакытларында куллану өчен кулай. Аларны һәр эшчәнлектә куллану мөһим түгел.

Яңа сүзләр өйрәтү технологиясе

Балаларны татар телендә сөйләшергә һәм аралашырга өйрәтү билгеле бер күләмдәге сүз байлыгы булдырудан башлана. Яңа сүзләр үзләштерү процессында махсус сайлап алынган күнегүләр төп чара булып тора. Юнәлеше һәм характеры ягыннан лексик күнегүләрне икегә бүлеп карыйлар: әзерлек күнегүләре һәм сөйләм күнегүләре. *Әзерлек күнегүләре* балаларны яңа сүзләрне файдаланып сөйләргә әзерли. Бу күнегүләр лексик берәмлекләрне хәтердә калдырырга ярдәм итәләр. *Сөйләм күнегүләре* лексик күнегүләрнең бер төре буларак, үзләштерелгән лексик берәмлекләр җирлегендә ситуацияләргә бәйле сөйләм эшчәнлеген барлыкка китерәләр. Яңа сүз өйрәтү төп методик алымнарның берсе булып тора:

-яңа сүз тәрбияче тарафыннан ачык, төгәл итеп күрсәтмә рәсем ярдәмендә әйтелә;-аудиоязмадан тыңлатыла, кабатлатыла;

-ишеткән сүзне бала рәсемннән табып күрсәтә һәм әйтә;

-сүзләр тизрәк истә калсын өчен сүз кат-кат әйттерелә, аңлашылмаган очракта, аның русча тәрҗемәсе бирелә;

-төрле эш формаларында (пышылдап, күмәкләп, төркемнәргә бүленеп, хәрәкәтләнеп әйтеп) өйрәтелә;

-уеннар кулланып (“Ватык телефон”, “Кайтаваз”...) ныгытыла;

-яңа сүз, таныш булган сүзләр белән грамматик конструкцияләрдә ныгытыла, мәсәлән: зур туп, чиста туп;

-аралашуда кулланыла (бала өйрәнгән яңа сүзләрне, конструкцияләрне бары аралашуда аңлап куллана);

-бала теге яки бу сүзне аның төгәл мәгънәсен аңлап үзләштереп калсын өчен телдән инкарь итү яисә раслау күнегүләре үткәрергә мөмкин;

-өйрәнелгән сүзләрне хәтердә калдыру максатыннан төрле уеннар оештырырга була: “Исемен әйтсәң бирәм”, “Мин күрсәтәм, син әйт”, “Сорап ал”, “Серле кәрзин” h.б.

Баланың сөйләмен оештыру өчен исемнең алмашлык (мин, син, бу), сан (1 дән 10 га), сыйфат (тәм, күләм, төс, эчке сыйфатлар) һәм фигыль белән бәйләү грамматик конструкцияләре кулланыла. Фигыль белән таныштыру боерык фигыльләрдән башлана (бар, сикер, аша h.б.). Уртанчылар төркемендә балаларга боерык фигыльләрне аңлап үтәүләрен таләп ителә. Зурлар төркемендә балалар кайбер боерыкларны үзләре бирә (сикер, аша, уйна) һәм аңлап үтиләр. Мәктәпкә әзерлек төркемнәрендә балалар үзлектән Нишли? Син нишлисең? сорауларын бирәләр һәм аңлап җавап кайтаралар.

Диалогик сөйләм

Программаның төп асылы булып аралашуга чыгу тора. Аралашуга чыгу өчен диалогик сөйләмнең әһәмияте бик зур. Диалогик сөйләмгә өйрәткәндә гадидән катлаулыга дигән дидактик принципка таянып эшләү кулай. Диалогик сөйләмдә иң отышлы алым – сорау-җавап рәвешендә (сорау-информация алу бирәмлеге) һәм теләк белдерә торган: теләк, үтенү, тәкъдим итү, ризасызлык төсмере булырга мөмкин. Еш кына сораудан соң, әңгәмәдәшнең җавап репликасы килә, раслау яисә инкарь рәвешендә булырга мөмкин.Реплика-җавап сорау рәвешендә дә булырга мөмкин: *Нинди әти?* Бу вакытта әңгәмәдәшнең җавабы тулы да, ким дә булырга мөмкин: *Матур әти;* яисә: *Матур.*

Мәктәпкәчә яшьтәге балаларга ситуатив - тематик принцип нигезендә, диалогик сөйләмне үстерү буенча түбәндәге типтагы күнегүләр тәкъдим итәргә мөмкин:

- уен ситуацияләрендә катнашу;
- тәкъдим ителгән үрнәк буенча кечкенә диалоглар төзү;
- тематик диалоглар төзү;
- сәхнәләштерүдә катнашу;
- рольләргә бүлеп сөйләү.

Диалоглар белән эшләү коммуникатив юнәлештә алып барылырга тиеш. Тәрбияче аларның балалар сөйләменә кирәрлек кирәкле формаларын эшләргә һәм төрле шартларда куллану мөмкинлеген исәпкә алырга тиеш. Тәрбияче, сөйләмгә эмоциональ бизәлеш өстәү өчен, төрле формаларны кулланырга; эш эчтәлегенә туры килә торган интонация, ишарәләр, мимикалардан файдаланырга һ.б. өйрәтергә тиеш. Шул ук вакытта, диалогны сорау бирү һәм аңа җавап алу дип кенә уйларга ярамый. Балаларны диалогик сөйләмгә хас булган башка (сорау һәм җаваплардан тыш) ситуацияләр, репликалар, көндәлек аралашу формаларына да өйрәтергә кирәк.

Аралашуга чыгу өчен нәтиҗәле чаралар булып аудиоязмалар, эш дәфтәрләре, анимацион сюжетлар тора.

Эш дәфтәрләре

Эш дәфтәрләре эшчәнлектә өйрәнелгән материалны ныгытуны күздә тотып төзелгән. Дәфтәрләр белән эшләгәндә балалар кабатлыйлар, бер-берсенә сораулар бирәләр, тәрбияче белән аралашалар. Балалар үзләренең эш дәфтәрләрен өйгә алып кайтып өйрәнелгән материалны кабатлый алалар. Бу дәфтәрләр белән әти-әниләр дә, төркем тәрбиячеләре дә эшли ала, чөнки биремнәр рус телендә язылган. Дәфтәрдәге эшнең нәтиҗәсе уртанчылар төркемендә сүзне ишетеп, аңлап, предметларны табып, парлаштырып, чагыштырып, аларның сыйфатын, санын билгеләүгә китерсә, зурлар төркемендә балаларны үзара аралашуга этәрә һәм бу мәктәпкә әзерлек төркемнәрендә дәвам итә. Иң катлаулы биремнәр мәктәпкә әзерлек төркеме өчен төзелгән. Бу төркемдә хәрәкәтне белдерүче сүзләр, яки фигыльләр күп

кулланыла. Балаларны ситуацияләргә куеп, сораулар биреп диалогка этәрәбез. Берүк вакытта, фигыльләр боерык формада (утыр, уйна һ.б.), 2-нче зат алмашлыгына тәңгәл формада (яки утыра, укый, шуа, ашый һ.б.), һәм дә инде үзе турында 1-нче зат алмашлыгын кулланып өйрәтелә (уйныйм, утырам, барам, эчәм һ.б.). Балалар бер-берсенә, өлкәннәргә сораулар бирергә өйрәнәләр: бу нәрсә, нишли, син нишлисең, нәрсә кирәк, нинди һ.б. Җөмләләр төзү баланың уйлавын таләп итә, чөнки алар 3-4 сүздән торалар. Мәсәлән: Аю караватта йоклый. Куян чана шуа. Песи бит юа һ.б.. Мәктәпкә әзерлек төркемендә өченче бирем җыр формасында бирелә.Бу биремнәрне интерактив такта һәм экраннарда эшләп була.

Анимацион сюжетлар

Анимацион сюжетлар балаларның белгән сүз байлыгына, яшь үзенчәлекләрен исәпкә алып төзелгән. Сюжетны караганнан соң, балалар белән әңгәмәләр үткәрелә, алда өйрәнелгән уен ситуацияләрен кабатларга тәкъдим ителә.

Методик әсбаплар.

№	Атамасы	Саны
1.	Закирова К.В. Балачак аланы: балалар бакчасы тәрбиячеләре һәм эти-әниләр өчен хрестоматия	2 данә
2.	Закирова К.В. На поляне детства: хрестоматия для воспитателей дошкольных образовательных учреждений и родителей	2 данә
3.	Шаехова Р.К. Эш дәфтәре «Мәктәпкәче яшьтәгеләр әлифбасы: авазларны уйнатып.1нче кисәк”	1 данә
4.	Шаехова Р.К. Эш дәфтәре «Мәктәпкәче яшьтәгеләр әлифбасы: авазларны уйнатып. 2 нче кисәк”	1 данә
5.	Шаехова Р.К. Методическое пособие к рабочей тетради «Мәктәпкәче яшьтәгеләр әлифбасы: авазларны уйнатып.1,2 нче кисәкләр	1 данә
6.	Шаехова Р.К. Раз - словечко, два – словечко...: занимательное обучение татарскому языку	1 данә
7.	Шаехова Р.К. Региональная программа дошкольного образования	1 данә
8.	Зарипова З.М. и др. Аудиокомплект к методическому пособию для детей 6-7 лет “Без инде хәзер зурлар, мәктәпкә илтә юллар”. Шөгыль эшкәртмәләре буенча аудиоязмалар – 71 трэк	1 данә

9.	Хәзрәтова Ф.В., Шәрәфетдинова З.Г., Хәбибуллина И.Җ. “Туган телдә сөйләшәбез.Балалар бакчасында татар телендә тәрбия һәм белем бирү (беренче кече яшьтәгеләр төркеме): тәрбиячеләр өчен методик кулланма	2 данә
10.	Закирова К.В., Мортазина Л.М. Балачак – уйнап-көлеп үсәр чак: балалар бакчасында уеннар.	5 данә
11.	Хәзрәтова Ф.В., Шәрәфетдинова З.Г., Хәбибуллина И.Җ. “Туган телдә сөйләшәбез. Балалар бакчасында татар телендә тәрбия һәм белем бирү (беренче кече яшьтәгеләр төркеме) методик кулланма өчен аудио-кушымта	2 данә
12.	Хәзрәтова Ф.В., Шәрәфетдинова З.Г., Хәбибуллина И.Җ. “Туган телдә сөйләшәбез. Балалар бакчасында татар телендә тәрбия һәм белем бирү (икенче кече яшьтәгеләр төркеме) методик кулланма өчен аудио-кушымта	2 данә
13.	Зарипова З.М., Кидрячева Р.Г., Шарипова Л.А.и др. Говорим по-татарски: рабочая тетрадь для детей 6-7 лет, изучающих татарский язык с комплектом наклеек. Балаларга мөстәкыйль рәвештә, яисә тәрбиячеләр яки әти-әниләр белән эшләү өчен 20 бирем	1данә
14.	“Танцы народов Поволжья” аудиодиск	1 данә
15.	Аудио-китап “Татар әкиятләре” мәктәпкәчә яшьтәге балалар өчен	2 данә.
16.	З.Г.Ибраһимова. Шома бас: мәктәпкәчә яшьтәге балаларга татар бию хәрәкәтләре өйрәтү буенча аудио-кушымталы методик кулланма	2 данә
17.	Татар телендә мультфильмнар. № 1	3 данә
18.	Татар телендә мультфильмнар. № 2	2 данә
19.	Татар телендә мультфильмнар. № 3	3 данә
20.	Татар телендә мультфильмнар. № 4	3 данә
21.	Татар телендә мультфильмнар. № 5	1 данә
22.	Луиза Батыр-Булгари. Музыкальные сказки на татарском языке. Болтливая утка.	1 данә
23.	Луиза Батыр-Булгари. Африка хикмәтләре.	2 данә
24.	Луиза Батыр-Булгари. Бииләр итек-читекләр.	2 данә

Бәйрәмнәр һәм күңел ачу чаралары

Балалар бакчасында ел дәвамында төрле бәйрәмнәр, кичәләр, язучыларның туган көннәре, татар халкының милли бәйрәмнәре уздырыла. Болар “Сөмбелә”, “Нардуган”, “Нәүрүз”, “Карга боткасы”, “Сабантуй”; Г.Тукай, М.Җәлил, А.Алиш һәм башка язучыларның

туган көннәре һ.б. бәйрәмнәр. Балаларда матурлыкны тоя, күрә белү сәләтен устерүдә, туган якны ярату, халкыбызның гореф-гадәтләренә, йолаларына, милли бәйрәмнәренә ихтирам тәрбияләүдә халык педагогикасы чараларының йогынтысы зур. Тик балаларны халык авыз иҗаты белән таныштырганда тәрбияче яисә эти-әни аны матур, тәэсирле итеп укырга яисә сөйләргә тиеш. Болардан тыш халык авыз иҗаты җәүһәрләре - экиятләр, мәкаль-әйтемнәр, сынамышлар, табышмаклар,балалар уеннары, фольклор әсәрләрен куллану зур әһәмияткә ия. Бәйрәмнәр – халыкны милләт итеп берләштерә торган чараларның берсе. Шул фикерне истә тотып, шушы юнәлештә бәйрәмнәр үткәрү матур традициягә әйләнде. Һәр бәйрәм ахырында төрле милли ризыклар белән чәй эчү оештырыла. Мондый чаралардан балалар да, олылар да бик канәгать кала, шуңа алар һәр кичәне, бәйрәмне көтеп ала, үзләре дә бик теләп катнаша.

(Таблица №11.)

№	**Бәйрәмнең исеме**	**Үткәрү вакыты**
1.	“1 нче сентябрь – белем көне”.	Сентябрь.
2.	“Әнием – матурым”. Әниләр көненә багышланган бәйрәм.	Ноябрь.
3.	“Туган телем – бөек анам теле.” Халыкара телләр көненә багышланган бәйрәм.	Февраль.
4.	“Нәүрүз мөбарәк булсын!” Татар халкының милли бәйрәме.	Март.
5.	“Көлке көлә килә”.	Апрель.
6.	“Без – Тукай оныклары”. Татар халкының бөек шагыйре Габдулла Тукайның 130 еллыгына.	Апрель.
7.	Без – бәхетле балалар!” Балаларны яклау көненә багышланган бәйрәм.	Июнь.
7.	“Сабан туе - хезмәт туе”. Татар халкының милли бәйрәме.	Июнь.
8.	“Мин яратам сине, Татарстан!” Республика (шәһәр) көненә багышланган бәйрәм.	Август.

3.8.Норматив документларның һәм методик кулланмаларның исемлеге

1. Конвенция о правах ребенка. Принята резолюцией 44/25 Генеральной Ассамблеи от 20 ноября 1989 года.— ООН 1990.

2 .Федеральный закон от 29 декабря 2012 г. № 273-ФЗ (ред. от 31.12.2014, с изм. От 02.05.2015) «Об образовании в Российской Федерации» [Электронный ресурс] // Официальныйинтернет-портал правовой информации: — Режим доступа: pravo.gov.ru..

3. Федеральный закон 24 июля 1998 г. № 124-ФЗ «Об основных гарантиях прав ребенка в Российской Федерации».

4. Распоряжение Правительства Российской Федерации от 4 сентября 2014 г. № 1726-р о Концепции дополнительного образования детей.

5. Распоряжение Правительства Российской Федерации от 29 мая 2015 г. № 996-р о Стратегии развития воспитания до 2025 г.[Электронный ресурс].— Режим доступа:http://government.ru/docs/18312/.

6. Санитарно-эпидемиологические “Требования к организации воспитания и обучения,отдыху и оздоровлению детей и молодежи (СП 2.4.3648-20)

7. Санитарно-эпидемиологические «Требования к организации общественного питания населения.(СП 2.3/2.4 3590-20)

8. Постановление Главного государственного санитарного врача Российской Федерации от 3 июня 2003 г. № 118 (ред. от 03.09.2010) «О введении в действие санитарно-эпидемиологических правил и нормативов СанПиН 2.2.2/2.4.1340-03» (вместе с «СанПиН 2.2.2/2.4.1340-03. 2.2.2. Гигиена труда, технологические процессы, сырье, материалы, оборудование, рабочий инструмент. 2.4. Гигиена детей и подростков. Гигиенические требования к персональным электронно-вычислительным машинам и организации работы. Санитарно-эпидемиологические правила и нормативы», утв. Главным государственным санитарным врачом Российской Федерации 30 мая 2003 г.) (Зарегистрировано в Минюсте России 10 июня 2003 г., регистрационный № 4673)

9. Приказ Министерства образования и науки Российской Федерации от17 октября 2013г. № 1155 «Об утверждении федерального государственного образовательного стандарта дошкольного образования» (зарегистрирован Минюстом России 14 ноября 2013г., регистрационный № 30384).

10. Приказ Министерства образования и науки Российской Федерации от 6 октября 2009 г. № 373 (ред. от 29.12.2014) «Об утверждении и введении в действие федерального государственного образовательного стандарта начального общего образования» (зарегистрирован Минюстом России 22 декабря 2009 г., регистрационный № 15785).

11. Приказ Министерства образования и науки Российской Федерации от 17 декабря 2010

г. № 1897 (ред. от 29.12.2014) «Об утверждении федерального государственного образовательного стандарта основного общего образования» (зарегистрирован Минюстом России 1 февраля 2011 г., регистрационный № 19644).
12. Приказ Министерства образования и науки Российской Федерации от 17 мая 2012 г. № 413 (ред. от 29.12.2014) «Об утверждении федерального государственного образовательного стандарта среднего общего образования» (зарегистрирован Минюстом России 7 июня 2012 г.,регистрационный № 24480).
13. Приказ Минздравсоцразвития России от 26 августа 2010 г. № 761н (ред. от 31.05.2011) «Об утверждении Единого квалификационного справочника должностей руководителей, специалистов и служащих, раздел «Квалификационные характеристики должностей работников образования» (Зарегистрирован в Минюсте России 6 октября 2010 г. № 18638)
14. Письмо Минобрнауки России «Комментарии к ФГОС ДО» от 28 февраля 2014 г. № 08-249 // Вестник образования.– 2014. – Апрель. – № 7.
15. Письмо Минобрнауки России от 31 июля 2014 г. № 08-1002 «О направлении методических рекомендаций» (Методические рекомендации по реализации полномочий субъектов Российской Федерации по финансовому обеспечению реализации прав граждан на получение общедоступного и бесплатного дошкольного образования).

3.9.Файдаланылган әдәбият

Борһанова Р. А., Юсупов Ф. Ф. Балалар бакчасында татар теле өйрәтү программасы. Татарстан Республикасы Мәгариф министрлыгы тарафыннан расланган. – Казан: РИЦ «Школа», 2004.

Иванова Л. Ф. Программа обучения английскому языку в дошкольном образовательном учреждении Республики Татарстан “First Steps in English”. – Казань, 2011.

Гальперин П. Я. “Основы теории поэтапного формирования умственных действий и концепции порождения речи”. - Москва, 1989.

Пассов Е. И. “Основы коммуникативной методики обучения иноязычному общению”. - Москва, 1989.

Шаехова Р. К”Раз словечко, два словечко”

Шаехова Р. К. “Авазларны уйнатып”

Зарипова З. М., Исаева Р. С., Кидрячева Р. Г. “Балалар бакчасында рус балаларына татар теле өйрәтү”. – Казан, 2013.

Закирова К.В., Кадырова Р. Балалар бакчасында әдәп-әхлак тәрбиясе: методик әсбап өчен аудио-кушымта. – Компания “АКСУ”, 2013.

Зарипова З.М. Туган телдә сөйләшәбез: 5-7 яшьлек балаларны туган телдә сөйләшергә өйрәтү буенча методик ярдәмлек. – Казан: ФОЛИАНТ, 2012.-304 б.
Зарипова З.М. Татарча сөйләшәбез (6-7 яшьлек балаларга татар теле өйрәтү): методик кулланма. – Казан: Татар. кит. нәшр., 2012.-72 б.
Закирова К.В. Балачак аланы: балалар бакчасы тәрбиячеләре һәм эти-әниләр өчен хрестоматия. – Казан: РИЦ, 2011.-560 б.
Закирова К.В. Балалар бакчасында әдәп-әхлак тәрбиясе: методик кулланма. – Казан: Беренче полиграфия компаниясе, 2013.-424 б.
Закирова К.В., Мортазина Л.Р. Балачак – уйнап-көлеп үсәр чак: балалар бакчасында уеннар: балалар бакчасы тәрбиячеләре һәм физкультура инструкторлары өчен методик кулланма. – Казан: Редакционно-издательский центр, 2012.-192 б.
Зарипова З.М., Исаева Р.С. Үстерешле уеннар: методик кулланма. – Казан: Беренче полиграфия компаниясе, 2013.-128 б.
Закирова К.В., Мортазина Л.Р. Әй уйныйбыз, уйныйбыз ...: Балалар бакчасында хәрәкәтле уеннар: балалар бакчасы тәрбиячеләре һәм физкультура инструкторлары өчен методик кулланма. – Казан: Беренче полиграфия компаниясе, 2013.-224 б.
Гарәфиева Г.З. Сөмбеләне кем белә?/ Балалар бакчалары тәрбиячеләре һәм музыка җитәкчеләре өчен методик ярдәмлек. – Казан: Татарстан Республикасы “Хәтер” нәшрияты (ТаРИХ), 2003.-191 б.
Исаева Р.С. Методическое пособие для воспитателей (по обучению детей татарскому языку), групповых воспитателей
“200 игр” II часть по проекту «Растём играя» - 34 стр.
Исаева Р.С. Методическое пособие для воспитателей (по обучению детей татарскому языку), групповых воспитателей
“200 игр” III часть по проекту «Мы уже большие» - 36 стр.